

МѢСЯЦОСЛОВЪ
хозяйственный
НА 1846 ГОДЪ.

KALENDARZ
GOSPODARSKI
NA ROK 1846.

ВИЛЬНО.
въ Типографіи М. Зимеліовича Типографа и Манеса Ромма.

МѢСЯЦОСЛОВЪ
Хозяйственный
НА ЛѢТО ХРИСТОВО
1846

КОТОРОЕ ЕСТЬ ПРОСТОЕ, СОДЕРЖАЩЕЕ ВЪ СЕБѢ 365 ДНЕЙ.

Съ означеніемъ въономъ Праздниковъ Православныхъ и Римско-Католическихъ, по старому и новому стилю, Табельныхъ дней, примѣчательнѣйшихъ эпохъ, указателя восхожденія и захожденія Солнца, перемѣнъ Мѣсяца, разныхъ астрономическихъ наблюденій, хозяйственныхъ земледѣльческихъ свѣдѣній, хода Почты въ Вильнѣ, знатнѣйшихъ ярмарокъ, праздниковъ и постовъ Еврейскихъ.

KALENDARZ
Gospodarski
NA ROK PAŃSKI
1846

KTÓRY JEST ROKIEM PROSTYM, ZAWIERAJĄCY W SOBIE DNI 365.

Z oznaczeniem w onym Swiąt Prawosławnych i Rzymsko-Katolickich według starego i nowego stylu, dni galowych, Epok znakomitszych, Tabelli wschodu i zachodu Słońca, odmian xiężyca, różnych obserwacyj astronomicznych, doświadczeń gospodarskich i agronomicznych, chodu Poczt w Wilnie, znaczniejszych Jarmarków, świąt i postów Starozakonnych.

ВИЛЬНО.
Въ Типографіи Манеса Ромма и М. Зимеліовича Типографа.

ОТМѢНЫ МѢСЯЦА И ЗНАКИ НЕБЕСНЫЕ.
ODMIANY XIĘŻYCA I ZNAKI ZODYATYCZNE.

Новый Мѣсяцъ. / Nów Xiężyca.	Овенъ. / Baran.	Левъ. / Lew.	Стрѣлецъ. / Strzelec.
Первая Четверть. / Pierwsza Kwadra	Телецъ. / Byk.	Дѣва. / Panna.	Козерогъ. / Kozieroziec.
Полный Мѣсяцъ. / Pełnia.	Близнецы. / Bliźnięta.	Вѣсы. / Waga.	Водолей. / Wodnik.
Послѣдняя Четв. / Ostatnia Kwadra.	Ракъ. / Rak.	Скорпіонъ. / Niedźwiadek.	Рыбы. / Ryby.

НАЗВАНІЕ ПЛАНЕТЪ.

Солнце главное небесное свѣтило и центръ всей системы Воскресенье.

Луна, Понедѣльникъ.	Земля.
Марсъ, Вторникъ.	Юнона.
Меркурій, Среда.	Веста.
Юпитеръ, Четвертокъ	Церера.
Венера, Пятница.	Паллада.
Сатурнъ, Суббота.	Уранъ.

NAZWISKA PLANET

Słońce jest głównym planetą Niedziela.

Xiężyc, Poniedziałek.	Ziemia.
Mars, Wtorek.	Juno.
Merkury, Środa.	Westa.
Jupiter, Czwartek.	Ceres.
Wenera, Piątek.	Pallas.
Saturn, Sóbota	Uran.

ЦЕРКОВНОЕ СЧИСЛЕНІЕ.

Индикта . .	Д.	4.	— —
Кругъ Солнцу .	ИI.	18.	— —
Вруцѣ лѣто .	А.	1.	— —
Кругъ Лунѣ .	А.	1.	— —
Основаніе . .	ДI.	14.	— —
Епакта . . .	З.	7.	— —
Ключъ Границъ .	П.	—	— —
Недѣля Мясопустная	—	10.	Февраля.
Недѣля Сыропустная	—	17.	Февраля.
Пасха ХРИСТОВА	—	7.	Апрѣля.
Вознесеніе Господне	—	16.	Мая.
Пятидесятница .	—	26.	Мая.
Мясопустъ Петровъ	—	2.	Іюня.
Петрова поста .	—	3 Недѣли и 5 дней.	
Мясопустъ Успенскій	—	31	Іюля.
Мясопустъ Филипповъ	—	14	Ноября.
Мясоястіе продолжается	—	6 Недѣль и 6 дней.	

LICZBY ZWRÓTOW KOSCIELNYCH.

Podług Star. Kal.		Podług Now. Kal.
IV.	. Złota Liczba . .	IV.
VII.	. Okrąg Słońca . .	VII.
XIV.	. Epakta . .	III.
IV.	. Poczet Rzymski .	IV.
F.	. Litera Niedzielna .	D.
3. Febr.	Niedz. Starozapust.	8. Lutego.
20. Februar.	Popielec .	25. Lutego.
7. Aprilis	Wielkanoc	12. Kwietnia.
13. 14. i 15. Maj	Krzyż. dni.	18 19 i 20 Maja.
16. Maj	Wniebowstąp. Pan.	21. Maja.
26. Maj	Zesłanie Ducha Sgo	31. Maja.
6. Junii	Boże Ciało . .	11. Czerwca.
26.	Niedziel po Zielon. Sw.	25. . . . .
1. Decembr.	1. Niedz. Adw.	29. Listopada.

Mięsopustu od Nowego Roku do Popielcu Niedz. 7 i dzień 1.

Wielkan. Rus. w tydzień po Rzymskiéj.

SUCHEDNIE PRZYPADAJĄ.

Podług Starego kalendarza.		Podług Nowego kalendarza.
Lutego 27 i Marca 1 i 2. .	Pierwsze, . . .	4. 6. i 7. Marca.
Maja 29, 31 i Czer. 1 . .	Drugie, . . .	3. 5. i 6. Czerwca.
Września. 18. 20. i 21. .	Trzecie, . . .	16. 18. i 19. Września.
Grudnia 18. 20. i 21. . . .	Czwarte, . . .	16. 18. i 19. Grudnia.

ДОСТОПРИМѢЧАТЕЛЬНѢЙШІЯ ЭПОХИ.		EPOKI ZNACZNIEJSZE.	
Отъ сотворенія Міра, по Греческому лѣтосчисленію	7354.	Od stworzenia Swiata, podług Greków	7354.
— — Римскому	5795.	— — — — Rzymian	5795.
— — Еврейскому	5606.	— — — — Żydow	5606.
Отъ потопа, по Греческ. лѣтосчисленію	5112.	Od potopu, podług Greków	5112.
— — Римскому	4139.	— — Rzymian	4139.
Отъ основанія Ассирійской Монархіи	4076.	Od założenia Monarchii Assyrjiskiej	4076.
Отъ основанія Царства Сикіонскаго	3935.	Od założenia Królewstwa Sycyońskiego	3935.
— — Аргонскаго	3702.	— — Argolskiego	3702.
— — Аѳинскаго	3402.	— — Ateńskiego	3402.
— — Коринѳскаго	3371.	— — Koryntskiego	3371.
— — Спартанскаго	3362.	— — Spartańskiego	3362.
— — Ѳивскаго	3339.	— — Tebańskiego	3339.
— — Микенскаго	3180.	— — Myceńskiego	3180.
— — Израильскаго	2940.	— — Izraelskiego	2940.
— — Македонскаго	2660,	— — Macedońskiego	2660.
Отъ основанія Рима	2591.	Od założenia Rzymu	2591.
— — новой Греч. Монархіи	2174.	— — nowej Monarchii Greckiej	2174.
— — Египетской	2154.	— — — Egiptskiej	2154.
Отъ принятія Римскимъ Полководцемъ Октавіемъ отъ Сената названія Августа и титла Римскаго Императора	1873.	Od przyjęcia przez Wodza Rzymskiego Oktawiana od Senatu Imienia Augusta i tytułu Cesarza Rzymskiego	1873.
Отъ Рождества ХРИСТОВА	1846.	Od narodzenia CHRYSTUSA Pana	1846.
ОтъКрестной смерти Г. Іисуса ХРИСТА	1813.	Od śmierci Krzyżowej CHRYSTUSA P.	1813.
Отъ основанія Французскаго Государства	1426.	Od założenia Państwa Francuskiego	1426.
Отъ паденія западной Римской Имперіи	1376.	Od upadku Cesar. Rzym. zachodniego	1376.
Отъ основанія Итальянскаго Королевства	1370.	Od założenia Królestwa Włoskiego	1370.
— — Испанскаго Королевства	1104.	— — — Hiszpańskiego	1104.
— — Венгерскаго Королевства	1102	— — — Węgierskiego	1102.
— — Россійскаго Государства	985.	— — Państwa Rossyjskiego	985.
— — Польскаго Королевства	848.	— Królestwa Polskiego	848.
— — ПортугальскагоКоролевства	736.	— — — Portugalskiego	736.
Отъ высылки русскихъ Миссіонеровъ изъ Пскова въ Литву Княземъ Святославомъ Ярославичемъ по просьбѣ Литовскаго Великаго Князя Войшелка для распространенія въ Его Государствѣ православнаго Греко-Россійс. исповѣданія (см. Нарбута Т. IV. ст. 230)	580.	Od wysłania Ruskich Missyonarzów z Pskowa do Litwy przez Xięcia Swiatosława Jarosłowicza na prośbę wielkiego Xięcia Litewskiego Wojsiełka dla rozszerzenia w Państwie Jego Religii prawosławnej Ruskiej. (patrz Narbuta T. IV. st. 230)	580.
Отъ принятія православнаго Греко-Россійскаго исповѣданія Литовскимъ Княземъ Довмонтомъ	580.	Od przyjęcia religii prawosławnej Ruskiej przez Xięcia Litewskiego Dowmonta	580.
Отъ принятія православнаго исповѣданія и иноческаго сана Литовскимъ Княземъ Римундомъ, сыномъ Тройдена	566.	Od przyjęcia Religii prawosławnéj i stanu zakonnego przez Xiążęcia Litewskiego Rymunda syna Troydena	566.
Отъ построенія княземъ Римундомъ православной Греко Россійской Церкви Воскресенія ХРИСТОВА близъ Новогродка	565.	Od zbudowania przez Xiążęcia Rymunda prawosławnej Cérkwi Ruskiéj Zmartwychwstania Pańskiego w bliżkości Nowogródka	565.
Отъ основанія Турецкаго Государства	546.	Od założenia Państwa Tureckiego	546.

Отъ построенія въ г. Вильнѣ, супругою Великаго Князя Литовскаго Ольгерда, Маріею, дочерью Князя Витебскаго, первой Христіянской Церкви православнаго Греко-Россійскаго исповѣданія, называемой Пятницкою, на мѣстѣ гдѣ была древлѣ молельня языческаго бога Рагутиса . . . . 515.

Отъ убіенія въ г. Вильнѣ первыхъ христіянскихъ мучениковъ православнаго исповѣданія, уроженцевъ литовскихъ, Антонія, Іоанна и Евстафія, по повелѣнію Вел. Князя литов. Ольгерда, бывшаго тогда еще въ язычествѣ . . . 504.

Отъ прибытія въ Вильно Монаховъ Римско-Катол. Францисканскаго ордена 482.

Отъ построенія въ Вильнѣ древнѣйшей Церкви Римско-католь. исповѣданія 480.

Отъ принятія православнаго исповѣданія Велик. Княземъ Литов. Ольгердомъ . 469.

Отъ пораженія Татарскаго Хана Мамая на куликовомъ полѣ, Московскимъ Великимъ Княземъ Димитріемъ Донскимъ, при содѣйствіи удѣльныхъ Рускихъ князей и сыновей Ольгерда Андрея и Димитрія Корибута, исповѣдовавшихъ православную Греко-Россійскую вѣру . . . . 466.

Отъ соединенія всѣхъ удѣльныхъ княжествъ восточной Руси въ одно государ. 582.

Отъ привезенія въ г. Вильно изъ Москвы Образа Божія Матери, дочерью Вел. Князя Московскаго Іоанна Васильевича, Княжною Еленою, вышедшею въ замужество за Литовскаго Вел. Князя Александра (см. Кояловича 1650 г.) . 352.

Отъ подтвержденія для г. Вильны изданнаго въ 1536 году постановленія, дабы половина Бургомистровъ и Членовъ Магистрата была закону Римскаго, а половина Греческаго (изъ подлинн: акта) 239.

Отъ Рожденія ЕГО ВЕЛИЧЕСТВА Благочестивѣйшаго ГОСУДАРЯ ИМПЕРАТОРА НИКОЛАЯ ПАВЛОВИЧА САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССІЙСКАГО 50.

Отъ вступленія на Всероссійкій и Царства Польскаго Престолъ ЕГО ВЕЛИЧЕСТВА Благочестивѣйшаго ГОСУДАРЯ ИМПЕРАТОРА НИКОЛАЯ ПАВЛОВИЧА САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССІЙСКАГО и Царя Польскаго . 21.

Od zbudowania w Wilnie przez małżonkę Wielkiego Xięcia Litewskiego Olgerda, Maryą Xiężniczkę Witebską, piérwszéj Chrześcijańskiéj Cérkwi Ruskiéj, Piatnicką nazywanéj, na miéjscu dawnéj Swiątyni pogańskiéj Litewskiego Bożka Ragutisa . . . . 515.

Od zamordowania piérwszych za wiarę Chrystusową Męczenników z narodu Litewskiego, Antoniego, Jana i Eustachego (Wyznawców religii prawosławnej ruskiéj) z rozkazu W. X. Lit. Olgerda wtedy jeszcze bałwochwalcy . 504.

Od przybycia do Wilna zakonników, Rzymsko-Katolickich, Franciszkanów 482.

Od zbudowania w Wilnie najdawniéjszego Kościoła Rzymsko-Katolickiego . . 480.

Od przyjęcia religii prawosławnéj ruskiéj przez Wielkiego Xięcia Olgerda 469.

Od porażki Hana Tatarskiego Mamaja na polu Kulikowém przez W. X. Moskiewskiego Dymitra Dońskiego, z pomocą udzielnych Xiążąt Ruskich i synów Olgerda Andrzeja i Dymitra Korybuta, wyznawców religii prawosławnéj Ruskiéj . . . . 466.

Od połączenia wszystkich xięstw udzielnych Rusi wschodniéj w jedno Państwo 582.

Od przywiezienia z Moskwy do Wilna Obrazu Najświętszéj Panny Maryi przez córkę Wiel. Xięcia Moskiewskiego Jana Wasilewicza Helennę, byłą w zamężciu za Wielkim Xięciem Lit. Alexandrem (patrz Kojałowicza 1650 roku) . 352.

Od utwierdzenia dla M. Wilna w 1536 roku wydanego postanowienia, ażeby połowa Burmistrzów i Członków Magistratu była wiary rzymskiéj a połowa Greckiéj (z aktu autentycznego) . . . . . 239.

Od narodzenia Najjaśniéjszego Najprawowierniéjszego CESARZA JEGO MOŚCI NIKOŁAJA PAWŁOWICZA Samowładcy Wszech Rossyi . . . . . . 50.

Od wstąpienia na Tron Wszech Rossyi i Królestwa Polskiego Najjaśniéjszego Najprawowierniéjszego CESARZA JEGO MOŚCI NIKOŁAJA PAWŁOWICZA Samowładcy Wszech Rossyi i Króla Polskiego . . . . 21.

Н.	Д.	Благословиши вѣнецъ лѣта благости твоея Господи! Праздники Православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza Luty w Styczniu.
		Апост. 254. *Ев. Луки* 6.		*O Obrzezaniu Jezusa.* Luc. 2		
1	В.	ОБРѢЗАН. ГОСПОД.	W.	NOWY ROK. Fulgen.	13	Hilaryusza Pap.
2	С.	Св. Сілвестра Папы Р.	S.	Makarego Opata.	14	Hilarego Opata.
3	Ч.	Пророка Малахіа.	C.	Daniela M. i Genowef. P.	15	Pawła I. Pustel.
4	П.	Соборъ 70. Апостолъ.	P.	Tytusa Bis. i Męcz.	16	Marcella Papie.
5	С.	Муч. Θеопемпта.	S.	Telesfora Pap. i Męcz.	17	Antoniego Opat.
		Недѣля Богоявл. Госп. *Апост.* 302. *Ев. Матѳ.* 6.		*O przybyciu i pokłonie 3ch Mędrców* Mat. 2.		*Ewanielija.* Joan. 2.
6	В.	Богоявленіе Господне.	N.	Trzech Królow.	18	N. 2. po 3 Król.
7	П.	*Соб. Іоанна Предтечи*	P.	Julijana i Lucyjana M.	19	Ferdynan. Król.
8	В.	Препо. Георгіа Хозев.	W.	Rygoberta i Seweryna.	20	Fabijan. i Sebast.
9	С.	Мученика Полуевкта.	S.	Marcyjanny Pa. i Męcz.	21	Agnieszki P. i M.
10	Ч.	С. Григор. Нуссійскаго	C.	Agatona i Wilhelma.	22	Wincentego M.
11	П.	*Преподоб. Θеодосіа.*	P.	Hygina Papie. i Męcz.	23	*Zaślub. N. P. M.*
12	С.	Мученицы Татіаны.	S.	Raynolda i Honoraty.	24	Tymoteusza Bis.
		Недѣля по Просвѣще. *Апост.* 224. *Ев. Матѳ.* 8.		*O utracie i znalezieniu Jezusa w Kościele.* Luc. 2.		*Ewanielija.* Mat. 8.
13	В.	Муч. Ермила и Страт.	N.	1 po 3 Król. Hilaryu.	25	N. 3. po 3 Król.
14	П.	Пр. Отецъ въ Сінаи.	P.	Hilarego i Anastazyi.	26	Polikarpa Bis.
15	В.	Пр. Павла Θивейска.	W.	Pawła Pierw. Pustel.	27	Jana Złotoustego.
16	С.	Апос. Петра Веригъ.	S.	Marcella Pap. i Stefanii	28	Ildefon. B. i Kar.
17	Ч.	*Пр. Антоніа Велик.*	C.	Antoniego Opata i Pust.	29	Franciszka Sal.
18	П.	Аѳанасіа и Кирілла.	P.	*Katedra S. Piot. w Rz.*	30	Martyny Panny.
19	С.	Преп. Макаріа Египе.	S.	Ferdynanda i Kanuta.	31	Piot. Wyz. *Wig.*
		Недѣля 33 по Пятидес. *Апост.* 285. *Ев. Луки* 94.		*O godach w Kanie Galileyskiey.* Joan. 2.		*Ewanielija.* Mat. 8.
20	В.	*Пр. Еуѳиміа Велик.*	N.	2 po 3 Król. N. Im. Jez.	1	*Feb.* N. 4. po 3 K.
21	П.	Препод. Максіма.	P.	*Agnieszki Pan. i M.*	2	Gromn. N. M. P.
22	В.	Апостола Тімоѳеа.	W.	Wincentego i Anastaz.	3	Błażeja B. i Mę.
23	С.	Священму. Климента.	S.	*Zaślu N. P. M.* i Jana.	4	Andrzeja i Wer.
24	Ч.	Пре. Матери Ксеніи.	C.	Tymoteusza Biskupa.	5	Agaty Pan. i Mę.
25	П.	*Григоріа Богослова.*	P.	*Nawróc. S. Paw. Apo.*	6	Teofila i Doroty.
26	С.	Препо. Ксенофонта.	S.	Polikarpa Bisk. i Męcz.	7	Romualda Opat.
		Недѣля Мыт. и Фари. *Апост.* 296. *Ев. Луки* 89.		*O uzdrowieniu powietrzem ruszonego.* Mat. 8.		*Ewanielija.* Mat. 20.
27	В.	*Возв. Мощ. Св. Іоан Зл.*	N.	3 po 3 Król. Jana Zło.	8	N. Starozapust.
28	П.	Препо. Ефрема Сvріна.	P.	Ildefonsa B. i Karola.	9	Apolonii P. i M.
29	В.	П. Мо. Св. Ігнатіа Бог.	W.	Franciszka Salezy. Bisk.	10	Scholastyki Pan.
30	С.	Трехъ Святителей.	S.	Martyny i Adelgundy.	11	Lucyusza i Eufr.
31	Ч.	Св. Кvра и Іоанна.	C.	Piot. Nol. i Marcelli.	12	Gaudent. i Eulal.

Виды Луны. LUNACYE.

Солнце вступаетъ въ знакъ Водолея, 8 чис. въ 10 час. 31 мин. по утру. Słońce wstępuje w znak wodnika d. 8, go. 10 m. 31. rano.

Последн. чет. 8. чис. въ 5 ч. 43 мин. ввечеру. Ost. k. d. 8, go. 5, m. 43 wieczo.

Новолу. 15 чис. въ 11 ч. 4 м. поутру. Nów d. 15 g. 11. m. 4, rano.

Пер. чет. 22 чис. въ 6 ча. 53 м. по утру. Pier. kw. dn. 22, g. 6, m. 53 rano.

Полнолуние 30. чис. въ 10 час. 53 ми. поутру. Pełnia d. 30, g. 10, m. 53. rano.

Изреченія
изъ Священнаго Писанія.
Правила Моисеева закона.

Книга 2, *гл.* 22, *ст.* 21. Пришельца неозлобите, ниже оскорбите его: пришельцы бо-

Zdania
z Pisma Świętego.
Przepisy prawa Mojżeszowego.

Z Xięgi 2, *Rozdz.* 22, *w.* 21. Przychodnia nie zasmucisz, ani go uciśniesz: boście i sami przy-

ФЕВРАЛЬ 28 дней. FEBRUARIUS. LUTY ma dni 28.

Н.	Д.	Праздники Православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza Marzec w Lutym.
1	П.	Мученика Трvфона.	P.	Ignacego B. i M. *Wigi.*	13	Jordana i Fuski.
2	С.	Срѣтеніе Господне.	S.	Gromnicz. N. Mar. P.	14	Walent Kap. M.
		Недѣля о блудн. сынѣ. *Апост.* 135. *Ев. Луки.* 79.		*O robotnikach do winnicy najętych.* Mat. 20.		*Ewanielija.* Luc. 8.
3	В.	*С.и Пр.Сvмео. и Анн.*	N.	Starozapustna. Błażeja.	15	N. Mięsopustna.
4	П.	Преподоб. Ісідора.	P.	Andrzeja i Weroniki.	16	Julijanny P. i M.
5	В.	Мученицы Агафіи.	W.	Agaty Panny i Męcze.	17	Polikarpa Bisku
6	С.	Пр. Вукола Смvрнска.	S.	Teofila i Doroty Pan.	18	Konstancyi Pan
7	Ч.	Препод. Пароеніа.	C.	Romualda Opata.	19	Konrada Wyz.
8	П.	*Великомуч. Θеодора.*	P.	Jana z Mat. i Rycharda.	20	Eucharego Bis.
9	С.	Мученика Нікифора.	S.	Apolonii Pan. i Męcz.	21	Eleonory Panny.
		Недѣля Мясопустная. *Апост.* 140. *Ев. Матѳ.* 106.		*O zasiewie zboża na wielorakiey roli.* Luc. 8.		*Ewanielija.* Luc. 18.
10	В.	Мучен. Харалампіа.	N.	Mięsopustna. Scholas.	22	N. Zapustna.
11	П.	Свящ. Муч. Власіа.	P.	Lucyusza i Eufrozyny.	23	Romany Pan.
12	В.	Мелетіа и *Алексіа.*	W.	Gaudentego i Eulalii.	24	*Macieja Aposto.*
13	С.	Препод. Мартініана.	S.	Jordana, Julija i Fuski.	25	Flawiana. *Popie.*
14	Ч.	Преподо. Аvксентіа.	C.	Walente. Kapł. i Męcz.	26	Alexandra Bisk.
15	П.	Апостола Онисима.	P.	Faustyna i Jowita Mm.	27	Fortun. i Anast.
16	С.	Мучен. Памфіла.	S.	Julijanny Pan. i Męcz.	28	Romana Opata.
		Недѣля Сыропустная. *Апост.* 112. *Ев. Матѳ.* 17.		*O przywróceniu wzroku slepemu.* Luc. 18.		*Ewanielija.* Mat. 4.
17	В.	*Му. Θеодора Тvрона*	N.	Zapustna. Polikar.	1	*Mar.* N. 1. Wst.
18	П.	Льва Па. Рим. 1. д. *Пост.*	P.	Konstancyi i Zuzanny.	2	Heleny i Amel.
19	В.	Апостола Архиппа.	W.	Konrada W. i Gabina M.	3	Kunegu. i Fortu.
20	С.	Пр. Льва Катанскаго.	S.	Eucharego Bis. *Popiel.*	4	*Kazimier. Such.*
21	Ч.	Преподо. Тімоѳеа.	C.	Eleonory Panny.	5	Fryderyka Opa.
22	П.	Муч. во Еvгеніи.	P.	Katedra S. Piot. w Ant.	6	Wiktor. *Such.*
23	С.	Св. муч. Полvкарпа.	S.	Fulgentego Wyznawcy.	7	Tomasza *Such.*
		Недѣля 1. Поста. *Апост.* 329. *Ев. Іоан.* 5.		*O 40 dniowym poście Chrystusa na puszczy.* Mat. 4.		*Ewanielija.* Mat. 17.
24	В.	*Об. Гл. Іоан. Предте*	N.	1. Wstępna *Macieja.*	8	N. 2. Sucha.
25	П.	Св. Отца Тарасіа Арх.	P.	Wiktoryna i Serafina.	9	Franciszka Wd.
26	В.	Порфv. Архі Еписк.	W.	Alexandra i Nestora.	10	40 Męczennik.
27	С	Преподоб. Прокопіа.	S.	Fortunata i Lean. *Such.*	11	Konstan. i Peleg.
28	Ч.	Преподоб. Василіа.	C.	Romana Opata. Wyz.	12	Grzegorza Pap.

Виды Луны / LUNACYE

Солнце вступаетъ въ знакъ Рыбъ. 7 чи. въ 1 час. 13 м. утру
Słońce wstępuje w znak Ryby. dn. 7, g. 1, m. 13, rano.

Посл. чет. 7 чи. въ 6 час. 25 ми. поутру.
Ost. k. d. 7, g. 6, m. 25 rano.

Новолуніе 13 чис. въ 9 час. 13 м. въ вечер.
Nów dn. 13, g. 9, m. 13 wieczor.

Пер. четв. 20 чис. въ 12 час. 13 м. пополуноч.
Pierw. kw. d. 20, g. 12. m. 13, po północy.

бѣсте въ земли Египетстѣй.
22. Всякія вдовы и сироты неозлобите.
23. Аще же злобою озлобите я, и возстенавше возопіютъ ко мнѣ, слухомъ услышу гласъ ихъ.
24. И разгнѣваюся яростія, и побію вы мечемъ, и будутъ жены ваши вдовы, и чада ваша сироты.
25. Аще же даси сребро взаемъ брату нищему, иже у тебе, не буди его понуждаяй,

chodniami byli w ziemi Egiptskiéy.
22. Wdowie i sierocie szkodzić nie będziecie.
23. Jeśli je obrazicie, będą wołać do mnie, a ja wysłucham wołanie ich.
24. I rozgniewa się zapalczywość moja i pobiję was mieczem; i będą żony wasze wdowami, a synowie wasze sierotami.
25. Jeśli pieniędzy pożyczysz ludowi memu ubogiemu który mieszka z tobą: nie będziesz mu

3. l. Pocsobuk zza Skarnizi od
Doná l. Lutuge — Za pet-
rowa opdaníl v 5 25. —

Н.	Д.	Праздники Православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza Kwiecień w Marcu.	B.Z. Z.
1	П.	Преп. Муч. Евдокіи.	P.	Albina Bis.i Anto. *Such.*	13	Nicefora i Patr.	
2	С.	Священному. Ѳеодота	S.	Sympli. i Helen. *Such.*	14	Matyldy Kr. W.	
		Недѣля 2 Поста. *Апост.* 304. *Ев. Марка* 7.		*O przemienieniu się Chrystusa na górze.* Mat. 17.		*Ewanielija.* Luc. 11.	
3	В.	Мученика Евтропіа.	N.	2 Sucha. Fortunata.	15	N. 3. Głucha.	
4	П.	Преподоб. Герасіма.	P.	Kazimierza Królewica.	16	Cyrylla i Tacyja.	
5	В.	Мученика Конона.	W.	Przenies. S. Wacława.	17	Patryc. i Gertru.	
6	С.	42 Муч. во Амморіи.	S.	Wiktory. i Kolety P.	18	Gabryela Archa.	
7	Ч.	Св.Муч. Ефре.и Васіл.	C.	Tomasza z Akwinu.	19	*Józ. Obl. N. M. P*	
8	П.	Преп. Ѳеофилакта.	P.	Jana Bożego Wyznaw.	20	Joa. Oy. N. M. P.	
9	С.	*40 Муч. въ Севаст.*	S.	Franciszki i Katarzy.	21	Benedykta Opa.	
		Недѣля 3 Поста, *Апост.* 311. *Ев. Марка* 37.		*O wypędzeniu czarta z głuchoniemego.* Luc. 11		*Ewanielija.* Joan. 6.	
10	В.	Мучен. Кодрата.	N.	3 Głucha. 40. Męcz.	22	N. 4. Srzodopost.	
11	П.	Софроніа Патріарха.	P.	Konstantina i Pelagii.	23	Katarzyny Król.	
12	В.	Преподоб. Ѳеофана.	W.	Grzegorza Papieża.	24	Tymoteus. *Wig.*	
13	С.	Нікифора Патріарха.	S.	Nicefora Bis. i Patry.	25	Zwiast. N.M.P.	
14	Ч.	Преп. Венедікта.	C.	Zacharia. i Matyldy.	26	Ludgiera Bisku.	
15	П.	Муч. Агапіа и 6. муч.	P.	Cyryjaka i Longina.	27	Ruperta Bisk.	
16	С.	Мучен. Савіна.	S.	Cyrylla M. i Tacyjana.	28	Syxta Pap. i Gunt.	
		Недѣля 4 Поста. *Апост.* 314. *Ев. Марка.* 40.		*O nakarmie* 5000 *ludzi* 5 *chlebami na pusz.* Joan. 6.		*Ewanielija.* Joan. 8.	
17	В.	*Пр. Алексіа* и Макар.	N.	4 Srzodopost. Patryce.	29	N. 5. Biała.	
18	П.	Св. Кvрілла Іерусал.	P.	Gabryela Ar. i Edwar.	30	Kwiryna i Ameli	
19	В.	Хрvсанѳа и Даріи.	W.	*Józefa Oblu. N. M. P.*	31	Kornelii i Balbi.	
20	С.	Пр. Отецъ убіенныхъ.	S.	Joachi. Oyca N. M. P.	1	*Apr.* Teodory P.	
21	Ч.	Пр. Іакова Епіскопа.	C.	Benedykta Opata.	2	Franisz. z Pauli.	
22	П.	М. Василіа Пресвvтера	P.	Pawła Bi. i Oktawiana.	3	*N. M. P. Boles.*	
23	С.	Препмуч. Нікона.	S.	Ottona i Katarzy. *Wigil.*	4	Izydora Bisku.	
		Недѣля. 5 Поста. *Апост* 321. *Ев. Марка.* 47.		*O schronieniu się Chrystusa od kamienujących.* Joan. 8.		*Ewanielija.* Mat. 21.	
24	В.	Преподоб. Захаріи.	N.	5. Biała. Epigmeu.	5	N. 6. Kwietna.	
25	П.	Благовѣщ. Пр. Богор	P.	Zwiast. N. Mar. P.	6	Wilhelma Opa.	
26	В.	*Соб. Арха. Гавріила.*	W.	Teodozyusza i Kastula.	7	Epifaniusza B.	
27	С.	Мучениц. Матроны.	S.	Ruperta Biskupa.	8	Dyonizego z Ko.	
28	Ч.	Препо. Стефана.	C.	Syxta Pap. i Guntern.	9	*Wielki Czwart.*	
29	П.	Пр. Марка Ареѳусійск.	P.	*N. M. P. Boles.* Eustaz.	10	*Wielki Piątek.*	
30	С.	Преп. Іоанна Списат.	S.	Kwiryna Mecz. i Anieli.	11	*Wielka Sobota.*	
		Недѣля Ваій. *Апост* 247. *Ев. Іоанна* 41		*O tryumfalnym wjeździe Chrystusa do Jeruz.* Mat. 21.		*Ewanielija.* Mar. 16.	
31	В.	Преп. Vпатія Епіск.	N.	6. Kwietna. Benjam.	12	Zmartw. Pańsk	

Виды Луны. LUNACYE.

Солнце вступаетъ въ знакъ Овна, 9 чис. въ I час. 19. мин. по утру.
Słońce wstępuje w znak Barana d. 9, g. I, min. 19. rano.

Равнодействіе и начало весны.
Porówn. dnia z nocą, początek wiosny.

Полнол. 1. чи. въ 4 ча. 30 мин. по утру.
Peł. d. 1. g. 4, m. 30 rano.

Последняя четв. 8. чи. въ 3 ча. 39, ми. вечеру
Ost. k. d. 8, g. 3, m. 39. wiecz.

Новолу. 15. чи. въ 7-ча. 32 мин. по утру.
Now d. 15. g. 7, m. 32, rano

Пер. четв. 22. чис. въ 6. час. 53. м. вечеру.
Pier. k. d. 22 g. 6, m. 53. wieczor

Полнол. 30. чис. въ 7. час. 37 мин. вечеру.
Pełnia d. 30, g. 7, m. 37, wieczor.

ниже нялoжити ему лихвы.

26. И аще заложитъ въ залогъ ризу другъ твой,

przynaglał jako wyciągacz, ani lichwami uciszniesz.

26. Jeśli w zastawie od bliźniego twego weź-

АПРѢЛЬ 30 дней. APRILIS. KWIECIEN ma dni 3o.

Н.	Д.	Праздники Православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza Maj w Kwietniu.	в.z. z.
1	П.	Пр. Маріи Егупеш.	P.	Hugona i Teodory P.	13	Poniedz Wielk.	
2	В.	Препод. Тіша Чудош.	W.	Franciszka z Pauli. W.	14	Tyburcyu. i Wal.	
3	С.	Преподоб. Нікишы.	S.	Rycharda Biskupa.	15	Ludwika i Kass.	
4	Ч.	*Великій Четвертокъ.*	C.	*Wielki* Izydora Biskupa.	16	Kalixt. i Lambar.	
5	П.	*Великій Пятокъ.*	P.	*Wielki* Wincentego Fer.	17	Aniceta Pap. M.	
6	С.	*Великая Суббота.*	S.	*Wielka.* Wilhelma Bis.	18	Apolonius. Wyz.	
		Недѣля Свят. Пасхи. *Апост.* 1. *Ев. Іоанна* 1.		*O zmartwychwstaniu Chrystusa.* Mar. 16.		*Ewanielija.* Joan. 20.	
7	В.	Пасха Христ. Георгіа.	N.	Zmartw. Pańs. Donata.	19	N. Przewodna.	
8	П.	Апостола Иродіона.	P.	Poniedz. Wielk. Apolon.	20	Sulpicyusza M.	
9	В.	Мученика Еυпсυхіа	W.	Maryi Egipcyjanki.	21	Anzelma Bisku.	
10	С.	Мученика Теренпіа.	S.	Ezechiela Proroka.	22	Soter. i Kaja Pp.	
11	Ч.	Священном. Антυпы.	C.	Leona Wielk. Papieża.	23	Woycie. Bi. M.	
12	П.	Пр. Василіа Паріїйска.	P.	Juliusza i Konstantego.	24	*Jerzego Męcz.*	
13	С.	Свящмуч. Артемон.	S.	Hermenegilda Króla M.	25	Marka Ap. i Ew.	
		Недѣля 2 по Пас. о Ѳомѣ. *Апост.* 14. *Ев. Іоанна.* 65		*O niedowiarstwie Apostoła Tomasza.* Joan. 20.		*Ewanielija.* Joan. 10.	
14	В.	3хъ Виленскихъ Муч.	N.	Przewodna. Tyburc.	26	N. 2 po Wielk.	
15	П.	Апостола Арісшарха.	P.	Krescentego i Kassyldy.	27	Teofila Bis.	
16	В.	Мученицы Агапіи.	W.	Kalixta i Lamberta.	28	Witalisa Mę.	
17	С.	Преподоб. Сυмеона.	S.	Aniceta Pap. i Rudolfa.	29	Piotra Męcz.	
18	Ч.	Преподобн. Іоанна.	C.	Aploniusza i Eleuta.	30	Katarzyny Se.	
19	П.	Іоан. Ветхопещерника.	P.	Hermogena Bis. i Elfega.	1	*Maj.* Fili. i Jakób.	
20	С.	Пре. Ѳеодора Тріхины	S.	Wiktora i Cezarego.	2	Atanaz. i Zygm.	
		Недѣля 3 по Пас. о Миро. *Апост.* 16. *Ев. Марка.* 69.		*O dobrym Pasterzu owiec.* Joan. 10.		*Ewanielija.* Joan. 16.	
21	В.	С. Іану. и Цар. Алекса.	N.	*2 po Wielk. Grób. Chr.	3	N. 3 po Wielk.	
22	П.	Пр. Ѳеодора Сυкеопа	P.	Sot. i Kaj. Pp. Mm.	4	Floryja i Moni.	
23	В.	Велкомуч. Георгіа.	W.	*Jerzego Męczeńnika.*	5	Piusa V. Papie.	
24	С.	Муч. Саввы Спрашил.	S.	Woyciecha Ar. Bis. M.	6	Jana w Oleju.	
25	Ч.	*Апос. Еванг. Марка.*	C.	*Marka Apos. i Ewang.*	7	Domicelli Pan.	
26	П.	Св. Васіліа. Амасійск.	P.	Kleta i Marcellina Pap.	8	*Stanisław. B. M.*	
27	С.	Св. Сυмеона Срод. Гос.	S.	Anastazego i Tertulija	9	Grzegor. Nazyan.	
		Нед. 4 по Пас. о Разслаблен. *Апост.* 23. *Ев. Іоанна* 14.		*O smutku i radości uczniow Chrystusa.* Joan. 16.		*Ewanielija.* Joan. 16.	
28	В.	Ап. Іасона и Сосипа.	N.	3 po Wielk. Op. S. Józ.	10	N. 4 po Wielk.	
29	П.	9 муч. въ Кυзицѣ.	P.	Piotra Męczeńn. Z. K.	11	Mamerta Bis.	
30	В.	*Апостола Іакова.*	W.	Katarzyny Seneńskiey.	12	Pankracego Bis.	

Виды Луны. LUNACYE.

Солнце вступаетъ въ знакъ Тельца, 8 чис. въ 1 час. 29 ми. по полудня.
Słońce wstępuje w znak Byka dnia 8, g. 1, min. 29, popołud.

Посл. чет. 6 чи. въ 10 час. 6 мин. вечеру.
Ost. kw. d. 6 god. 10, min. 6, wiecz.

Новолу. 13 чис. въ 6 ч. 30 ми. въ вечеру.
Nów dn. 10, god. 6, min. 33, wieczorem.

Перв. чет. 21 чис. въ 1 час. 33 м. по полудня,
Pier. kw. dn. 21, g. 1, m. 33. po połud.

Полнол. 29 чис. въ 7. ча. 48, мин. поутру.
Peł. dnia 29, g. 7, m. 48, rano.

до захожденія солнца отдаси ему.
27. Есть бо сія покровеніе ему, сія едина риза стыденія его, въ чемъ спати будетъ: аще убо возопіетъ ко мнѣ, услышу его: милостивъ бо есмь.
28. Князю людей твоихъ да не речеши зла.

miesz odzienie, przed zachodem słońca wrócisz je.
27. Abowiem to samo jest, czym się odziewa odzienie ciała jego: a innego nic niema w czymby spał; będzieli wołał do mnie, wysłucham go, bom jest miłosierny.
28. Przełożonemu nad ludem twoim nie bę-

Н. Д.	Праздники Православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza. Czerwiec w Maju.
1 С.	Пророка Іереміи.	S.	*Filipa i Jakóba Apo.*	13	Serwac. i Joba.
2 Ч	Аѳанасія Великаго.	C.	Atanazego i Zygmunta.	14	Bonifacego Męcz.
3 П.	Му. Тімоѳа. и Мавры	P.	*Znalezie. S. Krzyża.*	15	Zofii i 3 Córek.
4 С.	Преподмучц. Пелагіи.	S.	Floryjana M. i Moniki.	16	Jana Nepomuc.
	Недѣ. 5 по Пас. о Самар. *Апост.* 28. *Ев. Іоан.* 12.		*O potrzebie przyyścia Ducha Nayświęt.* Joan 16.		*Ewanielija.* Joan. 16.
5 В.	Св. Мученицы Ірины.	N.	**4 po Wielk.** Piusa P.	17	**N. 5. po Wielk.**
6 П.	Іова Многострадальна.	P.	Jana Ewanie. w Oleju.	18	†Felix. i Wena.
7 В.	*Знам. Неб. Креста.*	W.	Domicelli Panny.	19	†Piotra Celesty.
8 С.	**Ап. Іоанна Богослова.**	S.	*Stanisława Bisk. i M.*	20	†Bernar. Seneń.
9 Ч.	**Пр. Мо. Св. Николая.**	C.	Grzegorza Nazyan. B.	21	**Wnieb. Pańsk.**
10 П.	*Ап. Сімона Зилоти.*	P.	Izydora i Antonina B.	22	Heleny i Julii.
11 С	*Обнов. Царяграда.*	S.	Mamerta. Bis. i Majola.	23	Dezyderyu. B.
	Недѣ. 6 по Пас. о Слѣпомъ. *Апост.* 38. *Ев. Іоан.* 34.		*O zachęceniu do modlitwy* Joan. 16.		*Ewanielija.* Joan. 15 i 16.
12 В.	Епифанія и Германа.	N.	**5 po Wielk.** N. M. P. Łas.	24	**N. 6 po Wielk.**
13 П.	Мученицы Гликеріи.	P.	†Serwacego B. i Joba.	25	Grzeg. VII. Pap.
14 В.	Мученика Ісідора.	W.	†Bonifacego Męczeńn.	26	Filipa Neryusza.
15 С.	Пр. Пахомія Велика.	S.	†Zofii z 3ma córkami.	27	Jana Pa. i Beda.
16 Ч.	**Взнес. Госп.** П. Ѳеод.	C.	**Wniebow. Pańs** Jana N.	28	Germana Bisku.
17 П.	Апост. Андроніка.	P.	Torpeta i Paschalisa.	29	Teod. Wdow.
18 С.	Му. Ѳеодота. Агкирск.	S.	Felixa i Wenantego.	30	Felixa i Ferdyn.
	Недѣ. 7 по Пас. Св. Отец. *Апост.* 44. *Ев. Іоанна.* 56.		*O przyszłych uciskach Kościoła Swięt.* Joan. 15 i 16.		*Ewanielija.* Joan. 14.
19 В.	Св. Патрікія Прусска.	N.	**6 po Wielk.** Piotra.	31	**Zesł. Ducha S.**
20 П.	М. Ѳалалеа и Алексія	P.	Bernardyna Seneńskie.	1	*Jun. Poni. Swiąt.*
21 В.	*Константи. и Елены.*	W.	Walensa i Polieukta.	2	Erazma Biskupa.
22 С.	Св. Муч. Василіска.	S.	Heleny Kr. i Julii Pan.	3	Klotyl. Pa. *Such.*
23 Ч.	Преп. Міхаила Еписк.	C.	Dezyderyusza i Hilde.	4	Opata Biskupa.
24 П.	Преподобн. Симеон.	P.	Jana Regi. i Joanny W.	5	Bonifacego *Such*
25 С.	*Об. Гл. Св. Іоан. Пред*	S.	Grzegorza i Urbana Pp.	6	Norberta B. *Such*
	Недѣ. Пятидесятницы. *Апост.* 3. *Ев. Іоанна.* 27.		*O miłości Boga i nauce Ducha Święte* Joan. 14.		*Ewanielija.* Mat. 28.
26 В.	**Свя. Троицы.** Карпа.	N.	**Zesłan. Ducha S.** Filipa.	7	**N. SSS. Tróycy.**
27 П.	**Св. Духа.** Ѳерап.	P.	**Poniedz. Swiąt.** Jana P.	8	Maxym. i Meda.
28 В.	Преподоб. Нікиты.	W.	Germana i Lucyjana.	9	Pryma i Felicy.
29 С.	Преп. муч. Ѳеодосіи.	S.	Maxym. i Teodo. *Such.*	10	Bogum. i Małgo.
30 Ч.	Преподоб. Ісаакія.	C.	Felixa P. i Ferdynanda	11	**Boże Ciało.**
31 П.	Апостола Ермеа.	P.	Petroneli Panny. *Such.*	12	Onufrego Pust.

Виды Луны. LUNACYE.

Солнце вступаетъ въ знакъ Близнецевъ, 9, чис. въ 1 ча. 43 мин. по полудня.
Słońce wstępuje w znak Bliźniąt, dn. 9, g. 1, m. 43 popołud.

Посл. чет 6 чис. въ 3 час. 8 м. поутру.
Ost. kw, dn. 6, g. 3, m, 8, rano.

Новолу. 13. чис. въ 6 час. 26 ми. поутру.
Nów dn. 13, g. 6, min. 26, rano.

Перв. чет. 21 чис. въ 7 час. 11 м. по утру.
Pier. kw. dn. 21, g. 7, mi. 11. rano.

Полнол. 28 чис. въ 5 час. 17 ми. въ вечеру.
Peł. dnia 28, god. 5, mi. 17, wieczorem.

Гл. 23, *ст.* 1. Да не пріимеши слуха суетна: да не приложишися съ неправеднымъ быти свидѣтель неправеденъ.

Z Rozdz. 23, *w.* 1. Nie będziesz przyjmował głosu kłamliwego, i nie przyłożysz ręki twojéj abyś na niezbożnym miał mówić fałszywe świadectwo.

dziesz złorzeczył.

ІЮНЬ 30 дней. JUNIUS. CZERWIEC ma dni 3o.

Н.	Д.	Праздники Православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz Kat. według Nowego Kalendarza Lipiec w Czerw.	B. z. z.
1	С.	Мученика Іустина.	S.	Nikodema i Prok. *Such.*	13	Antonie. z Padw.	
		Недѣля 1. Всѣхъ Святыхъ. *Апост.* 330. *Ев. Матѳ.* 38.		*O Chrzcie w Imie Oyca, i Syna, i Ducha S.* Mat. 28.		*Ewanielija.* Luc. 14.	
2	В.	Всѣхъ Святыхъ *Мясоп.*	N.	SSS. Tróycy. Erazma.	14	N. 2 po Swiąt.	
3	П.	М. Лукіллїя. 1. *д. пост.*	P.	Laurentyna i Klotyld.	15	Wita i Modesta.	
4	В.	Митрофана Констан.	W.	Alexandra i Kwiryna.	16	Benona i Justy.	
5	С.	Священном. Дороѳеа.	S.	Bonifacego i Waleryi.	17	Adolfa i Marcy.	
6	Ч	Пр. Висаріона и Іларїо.	C.	Boże Ciało. Norber.	18	Marka i Marcel.	
7	П.	Священном. Ѳеодота.	P.	Roberta Opata Z. Cyst	19	*Serca P. Jezusa.*	
8	С.	*Великомуч. Ѳеодора.*	S.	Maxymilijana i Medard.	20	Sylwery. i Flor.	
		Недѣля 2. по Пятидес. *Апост.* 81. *Ев. Матѳ.* 9.		*O wezwaniu na wielką wieczerzę* Luc. 14.		*Ewanielija.* Luc. 15.	
9	В.	*Кѵрілла Александрїй.*	N.	2. po Swiąt. Prymu.	21	N. 3. po Swiąt.	
10	П.	Священмуч. Тїмоѳеа.	P.	Bogumiła i Małgorza.	22	Paulina Bisk.	
11	В.	*Ап. Варѳол. и Варнавы*	W.	Barnaba Apostoła.	23	Agrypiny P. M.	
12	С.	Онуфріа и Петра.	S.	Onufrego Pustelnika.	24	*Nar. S. Ja. Chr.*	
13	Ч.	Мученицы Акѵлїны.	C.	Antoniego z Padwy.	25	Prospera Biskup	
14	П.	Пророка Еліссеа.	P.	*Nayś Serca P. Jezusa.*	26	Jana i Pawła M.	
15	С.	Св. Пророка Аммоса.	S.	Wita i Modesta. Męcz.	27	Wład. Kró. *Wig.*	
		Недѣл. 3 по Пятидес. *Апост.* 88. *Ев. Матѳ.* 18.		*O zabłąkaney owcy i groszu zgubionym.* Luc. 15.		*Ewanielija.* Luc. 5.	
16	В.	Тѵхона Амаѳунскаго.	N.	3. po Swiąt. Aurelija.	28	N. 4. po Swiąt.	
17	П.	Муч. Мануила. и Саве.	P.	Adolfa B. i Marcyjana.	29	Piotra i Pawła.	
18	В.	Мученика. Леонтіа.	W.	Marka i Marcel. Mm.	30	Emilii i Lucyny.	
19	С.	*Ап. Іуды Бра. Госп.*	S.	Gerwazego i Protazego.	1	*Jul.* Teodozyusza.	
20	Ч.	Священм. Меѳодіа Епіс.	C.	Sylwery. i Florentyny.	2	*Nawie. N. M. P.*	
21	П.	Мученика Іуліана.	P.	Aloizego Gonzagi *S. J.*	3	Heliodo. i Anat.	
22	С	Мученика Еѵсевіа.	S.	Paulina B. 10.000 Mm.	4	Józefa Kalasant.	
		Недѣл. 4. по Пятидес. *Апост.* 93. *Ев. Матѳ.* 25.		*O cudownym Piotra połowie ryb.* Luc. 5		*Ewanielija.* Mat. 5.	
23	В.	Мучениц. Агрѵпіны.	N.	4. po Swiąt. Zenona.	5	N. 5. po Swiąt.	
24	П.	Рожде. Св Іоан. Крес.	P.	*Narodze. S Jana Chrz.*	6	Izajasza i Dom.	
25	В.	Препомучц. Февроніи.	W.	*Prospera i Gallikana.	7	Pulcheryi Pan.	
26	С.	Пр. Давіда Селунскаго.	S.	Jana i Pawła Męczeń.	8	Kilija i Elżbie.	
27	Ч.	Преподо. Самсона.	C.	Władysława Króla.	9	Cyryl. i Anatoli.	
28	П.	Воз. Мо. Кѵра и Іоанна.	P.	Leona Papieża, *Wigil*	10	7 Braci i Jana.	
29	С.	Апос. Петра и Павла.	S.	Piotra i Pawła Apost.	11	Sabina i Pelagii	
		Недѣл. 5. по Пятидес. *Апост.* 103. *Ев. Матѳ.* 28.		*O wzajemném uraz darowaniu.* Mat. 5.		*Ewanielija.* Mar. 8.	
30	В.	*Соборъ Апостол.* 12.	N.	5. po Swiąt. P.S.P.Ap	12	N. 6. po Swiąt.	

Виды Луны. LUNACYE.

Солнце вступаетъ въ знакъ Рака, 9 чис. въ 10 час. 4 мин. въ вечеру.

Słońce wstępuje w znak Raka, dn. 9, g. 10 m. 4, wieczor.

Самый продолжительный день, начало лѣ-

Przesil. dnia, początek lata.

Посл. чет. 4. чис. въ 8 ча. 19. м. по утру.

Ost. k. d. 4, g. 8, m. 19, rano.

Новолу. 11 чис. въ 7 ч. 29 м. вече.

Now d. 11, g. 7, m. 29, wieczor.

перв. чет 19 чис. въ 11 ча. 5 м. вечеру

Pier. Kw. d. 19. g. 11, m. 5 wieczo

Полнол. 26 чис. въ 12 ч. 52 м. по полуноч.

Peł. d. 26, g. 12 m. 52 po północ

2. Да не будеши со многими на злобу: да не приложишися ко множеству, уклонитися со множайшими, яко превратити судъ.

3. И нищаго да не помилуеши на судѣ.

2. Nie pójdziesz za gromadą ku zle czynieniu, ani u sądu nie przestaniesz na zdaniu wiela ich, abyś od prawdy odstąpił.

3. Nad ubogim też nie ulitujesz się u sądu.

Н.	Д.	Праздники Православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza. Sierpień w Lipcu.	B.z. z.
1	Ц.	Св. Космы и Даміана.	P.	*Juliusza i Teobalda.	13	Małgorzaty Pan.	
2	В.	*Пол. Ризы Пр. Бого.*	W.	*Nawiedz. N. Mar. P.*	14	BonawenturyK.	
3	С.	Мученика Ѵакінѳа.	S.	Heliodora i Anataliusza.	15	Rozesł. Ss. Apos.	
4	Ч.	Св.АндреаКритскаго.	C.	Józefa Kalasantego. W.	16	*N. M.P.Szkapl.*	
5	П.	*Аѳанас.Аѳонс.* и Серг.	P.	Agatona i Wilhelma.	17	Alexe. Wyzn.	
6	С.	Препод. Сісоа Велик.	S.	Izajasza Pr. i Dominiki.	18	Symeona z Lip.	
Недѣля. 6 по Пятидес. *Апост.* 110. *Ев. Матѳ.* 29				*O nakarmieniu 7mią. chlebami 4,000 ludzi.* Mar. 8.		*Ewanielija.* Mat. 7.	
7	В.	Пр. Ѳомы. и Акакія.	N.	6. po Swiąt. Klau.iPul.	19	N. 7 po Swiąt.	
8	П.	Великомуч. Прокопія.	P.	Jana zDukli i Elźbiety.	20	Eljasza i Czesła.	
9	В.	Свящ.муч. Панкратія.	W.	Zenona i Anatolii Pan.	21	Daniela iPraxe.	
10	С.	45. М. и *Пол.Риз.Гос.*	S.	7miu Braci Śpiących.	22	*Maryi Magdal.*	
11	Ч.	Свм.Евф.иБл.К.Ольги	C.	Cypryjana i Pelagii P.	23	Apolinara B. M.	
12	П.	Муч. Прокла.иИларія.	P.	Jana Gwalberta Opata.	24	Krystyny. P. M.	
13	С.	Соборъ Арх. Гавріила.	S.	Małgorzaty Król. Wę.	25	*Jakóba Apost.*	
Недѣ. 7 по Пятидес. *Апост.* 116. *Ев. Матѳ.* 33.				*O fałszywey pobożności obłudnikow.* Mat. 7.		*Ewanielija.* Luc. 16.	
14	В	Апостола Акулы.	N.	7. po Swiąt. Bonawen.	26	N. 8 poSwiąt.	
15	П.	Кірѵ.иІуліт.иКн.Вла.	P.	Roz. Ss. Ap. i Henryka.	27	Pantaleo i Nata.	
16	В.	Свящмуч. Аѳиногена.	W.	*Szkapler. N. Mar. P.*	28	Innocent.iCelsa.	
17	С.	Великомучц. Маріны.	S.	Alexego Wiel. Wyz.	29	Marty. i Serafin.	
18	Ч.	Муч. Ѵакінѳа и Емил.	C.	Symeona z Li. i Kamilla	30	Abdona i Senn.	
19	П.	Пр. Макріны и Діа.	P.	Wincentego *a Paulo.*	31	Ignacego Lojoli.	
20	С.	Свя. Пророка Иліи.	S.	Elijasza Pr. i Czesława.	1	*Aug.* Piot. wOk.	
Недѣ. 8 по Пятидес. *Апост.* 124. *Ев. Матѳ.* 58				*O przezorności Szafarza niesprawiedliw.* Luc. 16.		*Ewanielija.* Luc. 19.	
21	В.	Сѵмеона Юродиваго.	N.	8 po Swiąt. Daniela.	2	N. 9 po Swiąt.	
22	П.	*С.МаріиМагдалины.*	P.	*Maryi Magdaleny.*	3	Znal. S. Szczepa.	
23	В.	Мученика Трофіма.	W.	Apolinara i Liberiusza.	4	Dominika Wyz.	
24	С.	Бориса иГлѣба. Хрісти.	S.	Francisz.Sol.i Krystyny	5	*N.Mar.P.Sniež.*	
25	Ч.	Успеніе Св. Анны.	C.	*Jakóba Apostoła.*	6	*Przemien. Pań.*	
26	П.	Священном. Ермолая.	P.	*Anny Matki N. M. P.*	7	Kajetana Wyz.	
27	С.	С.Пант. и Бл.Николая.	S.	Pantaleona i Natalii.	8	Cyryjaka i Larg.	
Недѣл. 9. по Пятидес. *Апост.* 128. *Ев. Матѳ.* 59.				*O płaczuJezusa nad przyszłą zgubą Jerozo.* Luc. 19.		*Ewanielija.* Luc. 18.	
28	В.	Ап. Прохора иНикан.	N.	9 po Swiąt. Kunegun.	9	N. 10 po Swiąt.	
29	П.	Мучени. Каллініка.	P.	Marty i Serafiny Pan.	10	Wawrzynca M.	
30	В.	А.Сілы и Сілуа*Мясоп.*	W.	Abdona i Senna Mę.	11	Zuzanny i Tybur.	
31	С.	Свя. Евдокіма.	S.	Ignacego Lojoli Wyz.	12	Klary i Felicy.	

Виды Луны. LUNACYE.

Солнце вступаетъ въ знакъ льва II числ.въ 9 ча. 14 мин. поутру.
Słońce wstępuje w znak lwa dn. II. godz. 9 min. 14 rano.

Послѣдняя четверть 3. чис. въ 3 час. 5. мин. въ вечер.
Ostatnia kw. dn. 3. godz. 3, m.5. wieczorem.

Новолуніе II чис. въ 9 часа. 44 ми. поутру.
Nów d. IIg. 9, m. 44 rano.

Первая четверть I9 чис. въ I2, час. 44. мину. по полудна.
Pierwsza kw. dn. I9, godz I2. min. 44, po południu.

Полнолуніе 26 чис. въ 7. час. 4I мин. поутру.
Pełnia dn. 26. godz 7, min. 4I rano.

4. Аще же сряценїи говядо врача твоего, или осла его заблуждающее, обратившъ да отдаси ему.
5. Аще же узриши осла врача твоего падшее подъ бременемъ его, да не мимоидеши е, но да воздвигнеши е съ нимъ.

4. Jeśli potkasz wołu nieprzyjaciela twego, abo osła błądzącego, odwiedź go do niego.
5. Jeśli ujrzysz osła nienawidzącego ciebie a on leży pod brzemieniem, nie miniesz, ale podźwigniesz z niém.

АВГУСТЪ 31 день. AUGUSTUS. SIERPIEN ma dni 31.

Н.	Д.	Праздники православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza. Wrzes: w Sierpniu.	z. z.
1	Ч.	*Происхо. Древъ Крес.*	C.	Piotra w Okowach.	13	Hipol. i Kassyja.	
2	П.	Архідіак. Стефана.	P.	*N. M. P. Anielskiey.*	14	Euzebi. W. *Wig.*	
3	С.	Преподобн. Ісаакіа.	S.	Znal. S. Stef. 1. Męcz.	15	Wnieb. N. M. P.	
		Недѣл. 10 по Пятидес. *Апост.* 131. *Ев. Матө.* 72.		*O Modlitwie Faryzeusza i Celnika.* Luc. 18		*Ewanielija.* Mar. 7.	
4	В.	Седми Отроковъ. въ Еф.	N.	10 po Swiąt. Domini.	16	N. 11 po Swiąt.	
5	П.	Мученика Еvсvгніа.	P.	*N. Mar. Pa. Snieżney.*	17	Maman. i Miro.	
6	В.	Преображе. Господне.	W.	*Przemienienie Pańskie.*	18	Agapita B. i M.	
7	С.	Преп. муч. Дометіа.	S.	Kajetana Wy. i Donata	19	Benigny i Broni.	
8	Ч.	Еміліана. Кvзіческа.	C.	Cyryjaka i Larga Męcz.	20	Bernarda Opata.	
9	П.	*Апостола Матөія.*	P.	Romana Męczeńnika.	21	Joanny Fremiot	
10	С.	Архідіак. Лаvрентіа.	S.	*Wawrzyńca Męcz.*	22	Joach. i Symfor.	
		Недѣля 11 по Пятидес. *Апост.* 141. *Ев. Матө.* 77.		*O uzdrowieniu głuchoniemego.* Mar. 7.		*Ewanielija.* Luc. 10.	
11	В.	Архідіакона Еvпла.	N.	11 po Swiąt Tyburce.	23	N. 12 po Swiąt.	
12	П.	Мученика Фотіа.	P.	Klary i Felicy. Pan.	24	Bartłom. Apos.	
13	В.	Преподоб. Максіма.	W.	Hipolita i Kassyjana.	25	Ludwika Króla.	
14	С.	Св. Пророка Міхеа.	S.	Euzebiusza Wyz. *Wig.*	26	Zefiryna i Róży.	
15	Ч.	Успеніе Пр. Богородн	C.	Wniebowz. N. Mar. P.	27	Przen. S. Kazim.	
16	П.	*Пр. Нерукот. Образа*	P.	Rocha Wyznawcy.	28	Augustyna Bisku.	
17	С.	Мученика Мvрона.	S.	Mamanta i Mirona Mę.	29	*Scię. S. Jana Ch.*	
		Недѣл. 12 по Пятидес. *Апост.* 158. *Ев. Матө.* 79.		*O litościwym Samarytanie.* Luc. 10.		*Ewanielija.* Luc. 13.	
18	В.	Муч. Флора и Лаvра.	N.	12 po Swiąt. Jacka W.	30	N. 13 po Swiąt.	
19	П.	Муч. Андреа. Страт.	P.	Ludwika i Bronisła.	31	Raymunda W.	
20	В.	Пророка Самуила.	W.	Bernarda Opata Wyz.	1	*Sept.* Idzego Op.	
21	С.	Апостола Өаддеа.	S.	Stefan i Joanny Frem.	2	Stefana Kr. Wę.	
22	Ч.	Мученика Агаөоника.	C.	* Symforyja i Filiberta.	3	Izabeli i Eufroz.	
23	П.	Св. Мучен. Луппа.	P.	Zacheusza i Filipa Ben.	4	Rozalii Panny.	
24	С.	Свящ. Еvтvха и Петра	S.	*Bartłomieja Apost.*	5	Wawrzyń. Justy.	
		Недѣл. 13 по Пятидес. *Апост.* 166. *Ев. Матө.* 87		*O uzdrowieniu 10ciu trędowatych.* Luc. 17.		*Ewanielija.* Mat. 6.	
25	В.	Ап. Вароoломе и Тіта.	N.	13 po Swiąt. Ludwika.	6	N. 14 po Swiąt.	
26	П.	М. Адріана и Наталіи.	P.	Zefiryna i Róży Panny.	7	Reginy P. *Wigil.*	
27	В.	Преподоб. Пімена.	W.	Cezaryusza Prz. i S. Kaz.	8	Narodz. N. M. P.	
28	С.	Пр. Моvсеа. Муріна.	S.	Augustyna. B. i D. Koś.	9	Andryjana Męcz.	
29	Ч.	Ус. Гл. С. Іоанн (*постъ*)	C.	*Scięcie S. Jana Chrzci.*	10	Mikołaja z Tol.	
30	П.	Кн. Александра Невск.	P.	*Feliха i Gaudentego.	11	Prota i Jacka.	
31	С.	*Пол. Пояса Богород.*	S.	Rajmunda i Rufiny.	12	Gwidona Wyz.	

Виды Луны. LUNACYE.

Солнце вступаетъ въ знакъ дѣвы 11 числ. въ 3 ча. 41. мин. въ вечеру.

Słonce wstępuje w znak panny dn. 11, godz. 3 min. 41. wiecz.

Послѣдняя четверть 1 числ. въ 12. час. 33. мин. по полуноч.

Ostatnia kw. dn. 1. godz. 12. min. 33. popółno.

Новолуніе 10 числ. въ 1 часу 7 мин. поутру.

Nów dnia 10. g 1, min. 7 rano.

Первая четверть 17 чи. въ 12 ча. 0 мину. ополуно.

Pierwsza kw. dnia 17. godz. 12. min. 0 o półno.

Полнолу 24. числ. въ 2 ча. 58. мин. по полуд.

Pełnia dn. 24. godz. 2. min. 58. po południu.

Послѣд. чет. 31 чис. въ 1 час. 23 ми. по полудня.

Ost. kw. dn. 31, g. 1, m. 23 popołud.

7. Отъ всякого слова неправеднаго да отступиши неповинна, и праведна да не убіеши, и не оправдиши нечестиваго даровъ ради.

8. И да не возмеши даровъ: дары бо ослѣпляютъ очи видящимъ, и погубляютъ слове-

7. Kłamstwa się strzedz będziesz. Niewinnego i sprawiedliwego nie zabijesz: bo się brzydzę niezbożnym.

8. Ani darów brać będziesz, które i mądre zaślepiają, i wywracają słowa sprawiedliwych.

22 l. Lovrobint vydání v 25.

СЕНТЯБРЬ 30 дней. SEPTEMBER. WRZESIEŃ ma dni 30.

Н. Д.		Праздники православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza. Pazdzier: w Wrześ:
		Недѣл. 14 по Пятидес. Апост. 170. Ев. Матѳ. 89.		*O nie możności służenia dwóm panom.* Mat. 6.		*Ewanielija.* Luc. 7.
1	В.	Препод. Сvмеона.	N.	14 po Swiąt. Poc.N.M.P.	13	N. 15 po Swiąt.
2	П.	Мученика Маманта.	P.	Stefana Kr. i Maxyma.	14	Podwyż.S. Krzy.
3	В.	Священном. Анѳіма.	W.	Izabelli Kr. i Eufrozy.	15	Nikodema Męcz.
4	С.	Священном. Вавvлы.	S.	Rozalii Pan. i Bazylis.	16	Cypryja. *Such.*
5	Ч.	Захарія и Елисаветы.	C.	Urbana i Wawrzyńca.	17	Piąt. S. Franci.
6	П.	*Архістр. Михаила.*	P.	Zacharyjasza i Petronel.	18	Józ. i Tom. *Such.*
7	С.	Мученика Созонта.	S.	Reginy Panny *Wigilija.*	19	Janua. i Kons. *Su.*
		Недѣля пред. Воздвиже. Апост. 215. Ев. Іоанна 9.		*O wskrzeszeniu jedynaka w Naim.* Luc. 7.		*Ewanielija.* Luc. 14.
8	В.	Рождес. Пр. Богород.	N.	15 po S. Nar. N. Mar. P.	20	N. 16 po Swiąt.
9	П.	*Св. Іоакима и Анны.*	P.	Adryjana i Gorgoniu.	21	Mateusza A. i E.
10	В.	Мучен. Минодоры.	W.	Mikołaja i Pulcheryi.	22	Mauryc. Męcz.
11	С.	Пр. Ѳеодоры Александ.	S.	Prota i Jacka Męczeń.	23	Tekli Pan. i Mę.
12	Ч.	Священ. Автонома.	C.	Gwidona. *Zw. nad Tur.*	24	Pafnuc. i Gerar.
13	П.	*Обновле. Храма. Воск.*	P.	Maureliusza i Polixeny.	25	Kleofasa i Aure.
14	С.	Воздв. С. Крест. *(пост)*	S.	*Podwyższen. S. Krzyża*	26	Jozafata Ar. Bis.
		Недѣл. по Воздвиженіи. Апост. 203. Ев. Марка 37		*O uzdrowieniu opuchłego w Szabat.* Luc. 14		*Ewanielija.* Mat. 22.
15	В.	Великомуч. Нікиты.	N.	16 po Swiąt. Im. N.M.P.	27	N. 17 po Swiąt.
16	П.	Великомучц. Еvфиміи.	P.	Kornelego i Eufamii.	28	Wacława Króla.
17	В.	Св. Мучц. Софіи.	W.	Piątna S. Franciszka.	29	*Michała Archa*
18	С.	Преподоб. Евменія.	S.	Tomasza i Józefa. *Such.*	30	Hieroni. D. Koś
19	Ч.	Мученика Трофіма.	C.	Januaryus. i Konstancyi.	1	*Oct.* Remigiusz.
20	П.	Великомуч. Евстаѳія.	P.	Eusta. i Faustyn. *Such.*	2	*Aniołów Stróżo.*
21	С.	Апостола Кодрата.	S.	*Mateusza Ap. i E. Such.*	3	Kandyda Męcz.
		Недѣл. 17 по Пятидес. Апост. 182. Ев. Матѳ 62.		*O miłości Boga i bliźniego* Mat. 22.		*Ewanielija.* Mat. 9.
22	В.	Священномуч. Фоки.	N.	17 po Swiąt. Mauryce.	4	N. 18 po Swiąt.
23	П.	*Зач. Св. Іоан. Крес.*	P.	Lipa Pap. i Tekli Pan.	5	Placyda i Flew.
24	В.	Пр. мучц. Ѳеклы.	W.	Pafnucego i Gerarda.	6	Brunona i Fidy.
25	С.	Евфросvніи и *Сергіа.*	S.	Kleofasa i Aurelii Pan.	7	Marka i Justyny.
26	Ч.	Ап. и Ев. Іоанна Богос.	C.	Jozafata Arc. Bis. i Mę.	8	Brygidy Wdow.
27	П.	Св. Мучен. Каллістра.	P.	Przen. S. Stan. Koz. i Dam.	9	Dyonizego Męcz
28	С.	*Преподоб. Харітона.*	S.	Wacława Króla i Mę.	10	Francisz. Borgi.
		Недѣл. 18 по Пятидес. Апост. 188. Ев. Луки. 17.		*O uzdrowieniu powietrzem ruszonego.* Mat. 9.		*Ewanielija.* Mat. 22.
29	В.	Преподоб. Кvріака.	N.	18 po Swiąt *Michała.*	11	N. 19 po Swiąt.
30	П.	Свящмуч. Григоріа.	P.	Hieronima Doktora Koś.	12	Maximilija. B.

Виды Луны. LUNACYE.

Солнце вступаетъ въ знакъ вѣсовъ 11 числ. въ 12 ча. 5 мин. по полудни. Равно дѣйствіе. начало осени.

Słońce wstępuje w znak wagi dn. 11. god. 12 m. 5 popołudniu Porownanie nocy z dniem początek jesieni.

Новолуніе 8 числ. въ. 5 час. 15. ми. въ вечеру.
Nów d. 8, g. 5 m. 15. wieczo

Первая четверть 16 числ. въ 9 час. 8. мин. по утру.
Pierwsza kw. dnia 16, godz. 9. mi. 8 rano.

Полнолуніе 22 числ. въ 11 час. 48 ми. по утру.
Pełnia dnia 22 godz. 11 min. 48 rano.

Послѣдняя четверть 30 числ. въ 5. час. 49 мину. по утру.
Ostatnia kw. dnia 30 godz. 5. m. 49 rano.

са праведна.

Книга 3, гл. 19, ст. 9. Пожинающымъ вамъ жатву земли вашея, да не скончаете жатвы вашея, нивы твоея пожинанія: и падающихъ

Z Księgi 3, Rozdz. 19, wiersz 9. A gdy żąć będziesz zboże z ziemi twojéj, nie będziesz golił ziemi aż do gruntu: ani pozostałych kłosów zbie-

ОКТЯБРЬ 31 день. OCTOBER. PAZDZIERNIK ma dni 31.

Н.	Д.	Праздники православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza. Listopad w Pazdzie.
1	В.	Покровъ Пр. Богород.	W.	Remigiusza Biskupa.	13	Edwarda Króla.
2	С.	Священмуч. Купріана.	S.	*Aniołów Stróżow.*	14	Kalixta Pap. M.
3	Ч.	Св.Діонусія Ареопаги.	C.	Kandyda i Gerarda.	15	Jadwigi i Teres.
4	П.	Священом. Іероөеа.	P.	Francisz. Serafick. Wy.	16	Florenty. i Gaw.
5	С.	М. Харит. и 3.Святи.	S.	Placyda i Towarzy. Mę.	17	Florentyny.
		Недѣл. 19 по Пятидес. *Апост.* 194. *Ев. Луки* 26.		*O wezwanych na gody Królewskie.* Mat. 22.		*Ewanielija.* Joan 4.
6	В.	*С. Апостола Өомы.*	N.	19 po Sw.Róż.N.M.P.	18	N. 20 po Swiąt.
7	П.	Му. Сергія и Вакха.	P.	Marka Pa. i Osyty P.	19	Piotra z Alkant.
8	В.	Преподоб. Пелагіи.	W.	Brygidy Wd. i Justyny.	20	Przen.S.Woycie.
9	С.	*Апо. Іакова Алфеова.*	S.	Dyonizego Bis. i Mę.	21	Urszuli P. i Męcz.
10	Ч	Св. Муч. Евлампія.	C.	Francisz.Bor.*Zwy.Cho.*	22	Alfonsa i Kordu.
11	П.	Апостола Филиппа.	P.	Zenaydy i Placydy Pan.	23	Jana Kapistran.
12	С.	*Прен.С. Мощ.въ Гатг.*	S.	Maxymil. Bis. i Męcz.	24	Rafała Archan.
		Недѣл. 20 по Пятидес. *Апост.* 200. *Ев. Луки* 30.		*O uzdrowieniu umierającego w Kafar.* Joan. 4.		*Ewanielija.* Mat. 18.
13	В.	Мучен. Карпа. и Пап.	N.	20 po Swiąt. Edwar.	25	N. 21 po Swiąt.
14	П.	Муч. Гервасія и Назар.	P.	Kalixta P. i Burcharda.	26	Ewarysta Pap.
15	В.	Преп. Евөимія и Лукія.	W.	Jadwigi i Teressy Pan.	27	Iwona i Freme.
16	С.	Св. Мученика Логгіна.	S.	Florentyna B. i Gawła.	28	*Symona i Judy.*
17	Ч.	Св. Пророка Осіи.	C.	Wiktora i Lucyny P.	29	Narcyza i Euzeb.
18	П.	*Ап. и Еванг. Луки.*	P.	*Łukasza Apo. i Ewa.*	30	Zenob. Pan.
19	С.	Свят. Пророка Іоиля.	S.	Piotra z Alkant. Wyz.	31	Wolfg. B. *Wig.*
		Недѣл. 21 по Пятидес. *Апост.* 203. *Ев. Луки* 35.		*O studze nielitościwym.* Mat. 18.		*Ewanielija.* Mat. 22.
20	В.	Великомуч. Артемія.	N.	21 po Swiąt. IrenyP.	1	*Nov.* Wszys. SS.
21	П.	Преподоб. Іларіона.	P.	Urszuli P. i 11,000 Dzie.	2	*Dzień Zaduszn.*
22	В	Каз. Ик. Пр. Богород.	W.	Jana dobrego i Korduli.	3	Teofila i Huber.
23	С.	*Ап. Іакова Бр. Божія.*	S.	Jana Kapistrana Wyz.	4	Karola Borome.
24	Ч.	Св. Мучен. Ареөы.	C.	Rafała Archanioła.	5	Zachary. i Elżb.
25	П.	Св. Мучен. Маркіана.	P.	Kryspina i Kryspinia.	6	Leonarda Wy.
26	С.	*Велимуг. Димитрія.*	S.	Ewarysta Papié. i Mę.	7	Engelber. B. i M.
		Недѣл. 22 по Пятидес. *Апост.* 215. *Ев. Луки* 83.		*O płaceniu czynszu Cesarzowi.* Mat. 22		*Ewanielija.* Mat. 9.
27	В.	Мученика Нестора.	N.	22 po Swiąt. JanaKa.	8	N. 23 po Swiąt.
28	П.	Мученика Терентія.	P.	*Symona i Judy Apost.*	9	Teodora Męczeń.
29	В.	Преп. Муч. Анастасіи.	W.	Narcyza B. i Euzebii. P.	10	Andrze. i Nimfy.
30	С.	Муч. Зиновія и Зин.	S.	Marcellina i Zenobii.P.	11	*Marcina Bisku.*
31	Ч.	Апостола Стахуа.	C.	Antoni i Wolfgan. *Wig.*	12	Marcina Papież.

Виды Луны. LUNACYE

Солнце вступаетъ въ знакъ скорпіона 11чи. въ 8 ча. 20 мин. въ вечеру.
Słońce wstępuje w znak niedźwiadka d. 11. go,8 m.20. wiec.

Новолуніе 8 чи. въ 9 ча. 25мин. поутру.
Nów, d. 8, g. 9, m. 25 rano.

Первая четверть 15 чис. въ 4. час. 51 мин. въ вечеру.
Pierw. kw.d. 15 go. 4 min. 51 wieczorem.

Полнолуніе 22 чис. въ10 ча.53 мин. поутру.
Pełnia d. 22,g. 10,m. 53 rano.

Послѣдняя четверть 30. чис. въ 1 ча. 25 мин. поутру.
Ostat. kw. d. 30, go. 1. min. 25 rano.

класъ отъ жатвы твоея да не соберешы.

10. И вінограда твоего вторицею да необерешы, ниже грезнъ вінограда твоего да соберешы: нищему и пришельцу да оставиши я. . .

11. Не украдите, ни солжите, ниже да оклеветаетъ кійждо ближняго.

rzesz.

10. Ani w winnicy twojej gron i jagod upadających zbierzesz, ale ubogim i gościom na zbieranie zostawisz . . . .

11. Nie będziecie czynić kradzieży. Nie będziecie kłamać, ani będzie oszukiwał żaden bli-

НОЯБРЬ 30 дней. NOVEMBER. LISTOPAD ma dni 30

Н. Д.		Праздники православныя.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza. Grudzień w Listopa.	W. Z. Z.
1	П.	Космы и Даміана.	P.	Wszystkich Swiętych.	13	Dydaka Wyz.	
2	С.	Мученика Акіндуна.	S.	*Dzień Zaduszny.* Wik.	14	Serapiona Męcz.	
		Недѣл. 23 по Пятидес. *Апост.* 220. *Ев. Луки* 38.		*O wskrzeszeniu zmarłej Xiężniczki.* Mat. 9.		*Ewanielija.* Mat. 13.	
3	В.	Мученика Акепсімы.	N.	23 po Swiąt. Op.N.M.P.	15	N. 24 po Swiąt.	
4	П.	Преподоб. Іоанникія.	P.	Karola Boromeusza.	16	Edmunda Bis.	
5	В.	Мучен. Галактіона.	W.	Zachary. i Elźb. R.S J.	17	Grzego. i Salom.	
6	С.	Павла Исповѣдника.	S.	Leonarda Wyznawcy.	18	Eugeniu. i Odon.	
7	Ч.	Св. муч. 33 въ Мелити.	C.	Herkulana i Engelberta	19	Elźbiety Króło.	
8	П.	*Архістр. Михаила.*	P.	Czter. Koron. i Godefry.	20	Felixa Walezy.	
9	С.	Мучени. Онисифора.	S.	Teodora Męczeńnika.	21	*Ofiaro. N.M.P.*	
		Недѣл. 24 по Пятидес. *Апост.* 221. *Ев. Луки* 39.		*O kąkolu między pszenicą zasianym.* Mat. 13.		*Ewanielija.* Mat. 24.	
10	В.	Апо. Ераста и Олимпа.	N.	24 po Swiąt. Andrzeja	22	N. 25 po Swiąt.	
11	П.	Муч. Мины, Викт. и Ви.	P.	*Marcina Biskupa.*	23	Klemensa P. i M.	
12	В.	Іоанна Милостиваго.	W.	5 Br. Pol. i Marcina Pa.	24	Jana od Krzyża.	
13	С.	*Іоанна Златоустаго.*	S.	Dydaka Wyznawcy.	25	Katarzy. P. i M.	
14	Ч.	*Апос. Філіп. (Мясоп.)*	C.	Serapiona i Klementy.	26	Konrada i Piotra	
15	П.	Гуріа, Самона. *І.д.пос.*	P.	Leopolda i Gertrudy.	27	Barlaa. i Jozafa.	
16	С.	*Апо. и Еван. Матвеа.*	S.	Edmunda Bis i Otmara.	28	Rufina i Mansw.	
		Недѣл. 25 по Пятидес. *Апост.* 224. *Ев. Луки* 53.		*O ziarnie gorczycy i zakwaszeniu ciasta.* Mat. 13.		*Ewanielija.* Luc. 21.	
17	В.	Григор. Неокесарійск.	N.	25 po Swiąt. Stanisła.	29	N. 1 Adwentu.	
18	П.	Мученика Платона.	P.	Eupsychiusza i odona.	30	Andrzeja Apos.	
19	В.	Св. Пророка Авдіа.	W.	Elźbiety Króło. Wdo.	1	*Dec.* Eligius. B.	
20	С.	Пр. Гри. Дек. и Прокла,	S.	* Felixa i Symplicyusza.	2	Chryzol. i Bibia.	
21	Ч.	Вход. во Храм. Пр. Бо.	C.	*Ofiarowa. N. M. P.*	3	Franciszka Xaw.	
22	П.	Апостола Філимона.	P.	Cecylii Panny i Męcz.	4	Barbary P. i M.	
23	С.	Амфіло. Григо. и Митр.	S.	Klemensa Pap. i Męcz.	5	Sabby Opata.	
		Недѣл. 26 по Пятидес. *Апост.* 229. *Ев. Луки* 66.		*O uciskach przy końcu Świata.* Mat. 24.		*Ewanielija.* Mat. 11.	
24	В.	*Велимуч. Екатерины.*	N.	26 po Swiąt. Jana od ✝	6	N. 2 Adwentu.	
25	П.	Священ. Климента.	P.	*Katarzyny Pan i Męcz*	7	Ambro B. *Wigil.*	
26	В.	Пр. Алупіа и Георгіа.	W.	Piotra, Konra. i Delfiny.	8	Niep. Poc. M. P.	
27	С.	Іакова Персянина.	S.	Barlaama i Jozafata Pa.	9	Cypry. i Waler.	
28	Ч.	Пр. муч. Стефана.	C.	Rufina. M. i Mansweta.	10	*N.M.P. Loret.*	
29	П.	М. Парамона и Филум.	P.	Saturnina Męczeńnika.	11	Damazego Pap.	
30	С.	*Ап. Андреа Первозва.*	S.	*Andrzeja Apostoła.*	12	Spiryd. i Dyoni.	

Виды Луны. LUNACYE.

Солнце вступаетъ въ знакъ стрельца 10 чи. въ 4 ча. 5, мин. въ вечеру.
Słońce wstępuje w znak strzelca d. 10, g. 4, mi. 5, wieczo.

Новолуніе 6, чис. въ 12 час. 41 м. по полуноч.
Nów, d. 6, g. 12 m 41 po północy.

Первая четверть 13. числа въ 12. часовъ, 12. мин. по полуноч.
Pierwsza kwad. dn. 13, godz. 12 min. 12 po północ.

Полнолуніе 20 числ. въ 12 час. 28 мин. по полуноч
Peł. d. 20, g. 12 m. 28. po półno.

Послѣдняя четве. 28 чис. въ 10. час. 57, мин. въ вечеру.
Ostat. kw. d. 28 g. 10 m. 57 wieczo.

12. И не кленитеся именемъ моимъ въ неправдѣ, и да не оскверните имене святаго Бога вашего....

13. Да не обидиши ближняго: и да не отимеши, и да не прележитъ мзда наемника твоего у тебе до утрія.

12. Nie będziesz krzywoprzysięgał w imie mojego swego, i nie splugawisz imienia Boga twego.....

13. Nie będziesz kładł potwarzy na bliźniego twego, ani go gwałtem ściśniesz. Nie zmieszka praca najemnika twego u ciebie aż do zarania.

ДЕКАБРЬ 31 день. DECEMBER. GRUDZIEN ma dni 31.

Н. Д.		Праздники православные,	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza. Styczeń w Grudniu.
		Недѣл. 27 по Пятидес. *Апост.* 233. *Ев. Луки* 71.		*O Sadzie ostatecznym.* Luc. 21.		*Ewanielija.* Joan. 1.
1	В.	Св. Пророка Наума.	N.	1 Adwentu. Eligiego.	13	N. 3 Adwentu.
2	П.	Пророка Аввакума.	P.	Chryzologa i Bibianny.	14	Spiryd. i Nikaz.
3	В.	Пророка Софоніа.	W.	Franciszka Xaw. Wyz.	15	Ireneu. i Waler.
4	С.	*Велкомуч. Варвары.*	S.	Barbary Panny i Męcz.	16	Antoniny. *Such*
5	Ч.	*Преподобнаго Саввы.*	C.	Sabby Opata.	17	Łazarza Biskupa.
6	П.	Св. Николая Чудош.	P.	**Mikołaja Bis. Mireń.*	18	Gracyja. B. *Such.*
7	С.	Амвросіа Епи. Медіо.	S.	Ambrożego Bis. *Wigi.*	19	Nemezyu. *Such.*
		Недѣл. 28 по Пятидес. *Апост.* 250. *Ев. Луки* 76.		*O poselstwie Jana do Chrystusa.* Mat. 11.		*Ewanielija.* Luc. 3.
8	В.	Преподобн. Патапіа.	N.	2. Ad. Niepo. Po. N. Ma. P.	20	N. 4 Adwentu.
9	П.	Зачатіе Свят. Анны.	P.	Cypryjana i Waleryi.	21	Tomasza Apos.
10	В.	Му. Ермогена и Мины.	W.	*N. M. P. Loretańsk.*	22	Zenona i Anasta.
11	С.	Преподобн. Даніила.	S.	Damazego Papieża.	23	Wiktoryi P. M.
12	Ч.	Преп. Спυрідона.	C.	Spirydyona i Dyonizyi.	24	*Ada. i Ew. Wig.*
13	П.	*Му. Евстра. и Евген.*	P.	Lucyi Panny i Męcz.	25	Narodz. Chry. P.
14	С.	Св. Мучен. Өурса.	S.	Nikazego i Eutropii. P.	26	Szczepana 1 Mę.
		Недѣл. 29. Свят. Праотецъ. *Апост.* 257. *Ев. Луки* 76.		*O poselstwie żydow z Jeruzalem do Jana.* Joan. 1.		*Ewanielija.* Luc. 2.
15	В.	Свящмуч. Елевөеріа.	N.	3 Adwentu. Waleryja.	27	N. po Boż. Naro.
16	П.	Св. Пророка Аггеа.	P.	Adelaydy i Ananijasza.	28	Młodziankow.
17	В.	*Пророка Даніила.*	W.	Łazarza Bis. i Olimpii.	29	Tomasza B. Kan.
18	С.	Мученика Севастіана.	S.	Wiktor. i Gracyja. *Such.*	30	Dawida Króla.
19	Ч.	Мучен. Воніфатіа.	C.	Nemezyusza i Faustyna.	31	Sylwestra Papie.
20	П.	Свящму. Ігнатіа.	P.	Eugeniusza i Teofi. *Such.*	1	*Jan.* Nowy Rok.
21	С.	Муч. Іул. и Пет. Митр.	S.	*Tomasza Aposto. Such*	2	Makarego Opa.
		Не. Пре. Рож. Хрис. С. Отецъ. *Апост.* 328. *Ев. Матө.* 1.		*O Janie opowiadającym Chrzest pokuty.* Luc. 3.		*Ewanielija.* Mat. 2.
22	В.	Мучениц. Анастасіи.	N.	4. Adwentu Zenona.	3	N. po Now. Ro.
23	П.	10 Муч. въ Критѣ.	P.	Wiktoryi Panny i M.	4	Tytusa B. i M.
24	В.	*Нав.* Мучнц. Евгеніи.	W.	*Adama i Ewy. Wigil.*	5	Telesfora P. i M.
25	С.	Рож. Г. Іисуса Хрис.	S.	Narodze. Chrystusa Pa.	6	Trzech Królow.
26	Ч.	Соборъ Пре. Богород.	C.	Szczepana 1 Męczenni.	7	Julijana Męcz.
27	П.	Апостола. Стефана.	P.	*Jana Apost. i Ewan.*	8	Seweryna Opata
28	С.	С. М. дву тму въ Ніко	S.	*SStych Młodzianków.*	9	Marcyjan. P. M.
		Недѣл. по Рожд. Христо. *Апост.* 200. *Ев. Матө.* 4.		*Proroctwo Symeona o Jezusie.* Luc. 2.		*Ewanielija.* Luc. 2.
29	В.	14,000 Младенцевъ.	N.	Po Boż. Naro. Tomasza.	10	N. 1 po 3 Król.
30	П.	Мученицы Анусіи.	P.	Dawida Króla i Leoni.	11	Hygina Pap.
31	В	Пр. Меланіи Римля.	W.	Sylwestra Pap. Wyzn.	12	Raynol. i Honor

B. z. Z. — **Виды Луны. LUNACYE.**

Солн. вступ. въ зн. козерога 10. чис. въ 5 ча. 46. м. поутру.

Самая продолжительна. ноч. начало зимы.

Słonce wstęp. w z. kozierożca dn. 10. g. 5, m. 46. rano.

Przesile. nocy, pocza. zimy.

Новолуніе 6 числ. въ 2 час. 24 м. по полудни.
Nów. d. 6 g. 2 m. 24 po połud.

Первая четверть 13 чи. въ 8 час. 18. мин. утру.
Pierwsza kw. dnia 13 godz. 8 min. 18. rano.

Полнолун. 20 чи. въ 4 ч. 24 м. въ вечеру.
Pełnia dn. 20 god. 4, m. 24. wieczorem.

Посл. чет. 28 чи. въ 8. ч. 22 м. веч.
Os. k. d. 28, g. 8 m. 22 wieczor.

14. Зла да не речеши глухому, и предъ слѣпымъ да не положиши прешыканія: и да убоишися Господа Бога твоего . . . .

14. Nie będziesz złorzeczył głuchemu, ani przed ślepym nie będziesz kładł zawady: ale się będziesz bał Pana Boga twego. . . .

РОСПИСАНІЕ

ПРАЗДНИЧНЫМЪ ДНЯМЪ,

Въ которые всѣ Судебныя мѣста отъ Присутствія, а Училища отъ ученія свободны.

ЯНВАРЬ.

1, НОВЫЙ ГОДЪ, и Рожденіе Ея И. В. В. К. Елены Павловны въ 1807 г.

6, Богоявленіе Господне.

ФЕВРАЛЬ.

2, Срѣтеніе Господне.

15 и 16, Пятница и Суббота сырныя недѣли.

МАРТЪ.

25, Благовѣщеніе Пресвятыя Богородицы.

АПРѢЛЬ.

4, 5, и 6, Четвергъ, Пятница и Суббота Страстныя недѣли.

Съ 7 по 14 Свѣтлая недѣля.

21, Тезоименитство Ея Величества, Благочестивѣйшія Государыни Императрицы Александры Ѳеодоровны, и Е. И. В. В. К. Александры Александровны.

МАЙ

9, День Чудотворца Николая.

16, Вознесеніе Господне.

26, и 27, Для Сошествія Св. Духа, Воскресеніе и понедѣльникъ.

ІЮНЬ.

25, Рожденіе Его Величества Благочестивѣйшаго Государя Императора Николая Павловича въ 1796.

29, Праздникъ СС. Апостолъ Петра и Павла.

ІЮЛЬ.

1, Рожденіе Ея Величества Благочестивѣйшія Государыни Императрицы Александры Ѳеодоровны въ 1798 г.

АВГУСТЪ.

6, Преображеніе Господне, и Рожденіе Е. И. В. В. К. Маріи Николаевны въ 1819 году.

15, Успеніе Пресвятыя Богородицы.

22, Коронованіе Его Величества Благочестивѣйшаго Государя Императора Николая Павловича Самодержца Всероссійскаго, и Супруги Его Ея Величества Благочестивѣйшія Государыни Императрицы Александры Ѳеодоровны.

29, Усѣкновеніе главы честнаго славнаго пророка предтечи и КрестителяГосподня Іоанна.

ROSPISANIE

DNI SWIĄTECZNYCH I UROCZYSTYCH,

W które wszystkie Sądownictwa od zajęcia, a zakłady naukowe od uczenia, są wolni.

STYCZEN.

1, NOWY ROK, i Rocznica Urodzin N. W. X. Heleny Pawłówny w roku 1807.

6, Zjawienie Pańskie, albo 3ch Królow.

LUTY.

2, Gromniczney Nayświęt: Maryi Panny.

15 i 16, Piątek i Sóbota przed Syrną Niedz.

MARZEC.

25, Zwiastowanie Nayświęt: Maryi Panny.

KWIECIEN.

4, 5 i 6, Wielki Czwartek, Piątek i Sóbota przed Wielkanocą.

7, 8 i 9, Zmartw. stanie Pań. i cały tydzień.

21, Imieniny Jey Imperatorskiey Mości Alexandry Teodorówny, i N. W. X, Alexandry Alexandrówny.

MAY.

9, Swiętego Nikołaja Cudotwórcy.

16, Wniebowstapienie Pańskie.

26 i 27, Zesłanie Ducha Swiętego.

CZERWIEC.

25, Dzień urodzin Jego Imperatorskiey Mości Nikołaja Pawłowicza w roku 1796.

29, Swiętych Apostołów Piotra i Pawła.

LIPIEC.

1, Dzień urodz. Jey Imperatorskiey Mości Alexandry Teodorówny w roku 1798.

SIERPIEN.

6, Przemienienie Pańskie, i roczni. urodz. N. W. X. Maryi Nikołajówny w roku 1819.

15, Wniebowzięcie Nayświęt: Maryi Panny.

22, Koronacyja Jego Imperatorskiey Mości Nikołaja Pawłowicza Samowładnącego Całą Rossyą, i Jey Imperatorskiey Mości Alexandry Teodorówny.

29, Scięcie Swiętego Jana Chrzciciela.

30, Тезоимен. Е. И. В. Благовѣрнаго Государя Наслѣдника Цесаревича и В. К. Александра Николаевича, и Рожд. Е. И. В. В. К. Ольги Николаевны въ 1822 году, и Тезоимен. Е. И. В. В. К. Александра Александровича, да Кавалерскій праздникъ Ордена Св. Александра Невскаго.

СЕНТЯБРЬ.

8, Рождество Пресвятыя Богородицы.
14, Воздвиженіе честнаго креста Господня.
26, День Св. Апос. и Еванг. Іоанна Богослова.

ОКТЯБРЬ.

1, Покровъ Пресвятыя Богородицы.
22, День Казанскія чудотворныя иконы Пресвятыя Богородицы.

НОЯБРЬ.

20, Празднуется Возшествіе на Всероссійскій Престолъ Его Величества Благочестивѣйшаго Государя Императора Николая Павловича Самодерж. Всеросс:, но считается 19 Ноября.
21, Введеніе во Храмъ Пресвятыя Богородицы.

ДЕКАБРЬ.

6, День чудотворца Николая, и Тезоименитство Его Величества Благочестивѣйшаго Государя Императора Николая Павловича, и Е. И. В. В. К. Николая Александровича.
25, Воспоминаніе избавленія Церкви и державы Россійскія, отъ нашествія Галловъ и съ ними двадесяти языкъ.
25, 26 и 27, Для праздника Рождества Христова.
Кромѣ того, съ 23 Декабря по 1 Января для святокъ; и каникулярные или вакаціонныя дни, по уложенію.

30, Imieniny N. W. X. Cesarzewicza Alexandra Nikołajewicza, i rocznica urodzin N. W. X. Olgi Nikołajówny w roku 1822, i Imieniny N. W. K. Alexandra Alexandrowicza, oraz Kawalerskie Swięto Orderu Alexandra Newskiego.

WRZESIEN.

8, Narodzenie Nayświętszey Maryi Panny.
14, Podwyźszenie Swiętego Krzyźa.
26, Swiętego Jana Apostoła i Ewangelisty.

PAZDZIERNIK.

1, Opieki Nayświętszey Maryi Panny.
22, Cudownego Kazań. Obrazu N. Maryi P.

LISTOPAD.

20, Wstąpienie na Tron Jego Imperatorskiey Mości Nikołaja Pawłowicza Samowładnącego Całą Rossyją, wszakźe się liczy od 19 tego miesiąca.
21, Ofiarowanie Nayświętszey Maryi Panny.

GRUDZIEN.

6, Swiętego Nikołaja Cudotwórcy, i Imieniny Jego Imperatorskiey Mości Nikołaja Pawłowicza, i N. W. X. Nikołaja Alexandrowicza.
25, Pamiątka wybawienia Kościoła i Państwa Rossyjskiego od najazdu Gallów, i z niemi dwudziestu narodów.
25, 26 i 27, Boźe Narodzenie.
Prócz wzmienionych uroczystych dni, wolni są od nauk od dnia 23 Grudnia do dnia 1 Stycznia, także wakacyyne, według zwyczaju.

ПРОЧІЕ ТАБЕЛЬНЫЕ ДНИ.

ЯНВАРЬ.

7. Рожденіе Е. К. В. Анны Павловны Королевы Нидерландской, въ 1795 году.
28. Рожденіе Е. И. В. В. К. Михаила Павловича, въ 1798 году.

ФЕВРАЛЬ.

3. Тезоименитство Е. К. В. Анны Павловны Королевы Нидерландской, и Кавалерскій праздникъ Ордена Св. Анны.
4. Рожденіе Е. И. В. В. К. Маріи Павловны въ 1786 году.
25. Рожденіе Е. И. В. В. К. Маріи Михайловны въ 1825 году.

INNE DNI TABELNE.

STYCZEN.

7. Rocznica urodzin J. K. W. Anny Pawłówny królowej Niderlandskiej, w roku 1795.
28. Rocznica urodzin N. W. X. Michała Pawłowicza w 1798 roku.

LUTY.

3. Imieniny J. K. W. Anny Pawłówny królowej Niderlandskiej, i Kawalerskie święto Orderu Stej Anny.
4. Rocznica urodzin N. W. X. Maryi Pawłówny w roku 1786.
25. Rocznica urodzin N. W. X. Maryi Michałówny w roku 1825.

26. Рожденіе Е. И. В. В. К. Александра Александровича въ 1845 году.

26. Rocznica urodzin N. W. X. Alexandra Alexandrowicza w roku 1845.

АПРѢЛЬ.

KWIECIEN.

17. Рожденіе Е. И. В. Государя Наслѣдника Цесаревича, и В. К. Александра Николаевича въ 1818 году.

17. Rocznica urodzin N. W. X. Następcy Tronu Cesarzewicza Alexandra Nikołajewicza w roku 1818.

МАЙ.

MAY.

21. Тезоименитство Е. И. В. В. К. Константина Николаевича, и Е. И. В. В. К. Елены Павловны.

21. Imieniny N. W. X. Konstantyna Nikołajewicza, i N. W. X. Heleny Pawłówny.

ІЮЛЬ.

LIPIEC.

11. Тезоимен. Е. И. В. В. К. Ольги Николаевны.

11. Imieniny N. W. X. Olgi Nikołajówny.

22. Тезоименитство Е. И. В. Г. Ц. и В. К. Маріи Александровны, Е. И. В. В. К. Маріи Николаевны, Е. И. В. В. К. Маріи Михаиловны, и Е. И. В. В. К. Маріи Павловны.

22. Imieniny N. W. X. Cesarzówny Maryi Alexandrówny, N. W. X. Maryi Nikołajówny, N. W. X. Maryi Michałówny, i N. W. X. Maryi Pawłówny.

27. Рожденіе Е. И. В. Г. Ц. и В. К. Маріи Александровны въ 1824 году, и Рожденіе и тезоименитство Е. И. В. В. К. Николая Николаевича въ 1831 году.

27. Rocznica urodzin N. W. X. Cesarzówny Maryi Alexandrówny w roku 1824, i Rocznica urodzin, i Imieniny N. W. X. Nikołaja Nikołajewicza w roku 1831.

АВГУСТЪ.

SIERPIEN.

16. Рожденіе Е. И. В. В. К. Екатерины Михаиловны въ 1827 году.

16. Rocznica urodzin N. W. X. Katarzyny Michałówny w roku 1827.

18. Рожденіе Е. И. В. В. К. Александры Александровны.

18. Rocznica urodzin N. W. X. Alexandry Alexandrówny.

СЕНТЯБРЬ.

WRZESIEN.

8 Рожденіе Е. И. В. В. К. Николая Александровича въ 1843 году.

8. Rocznica urodzin N. W. X. Nikołaja Alexandrowicza w roku 1843.

9. Рожденіе Е. И. В. В. К. Константина Николаевича въ 1827 году.

9. Rocznica urodzin N. W. X. Konstantyna Nikołajewicza w roku 1827.

22. Кавалерскій праздникъ Ордена Св. Равноапостольнаго Князя Владиміра.

22. Kawalerskie święto Orderu Sgo Xięcia Włodzimierza.

ОКТЯБРЬ.

PAZDZIERNIK.

13. Рожденіе Е. И. В. В. К. Михаила Николаевича въ 1832 году.

13. Rocznica urodzin N. W. X. Michała Nikołajewicza w roku 1832.

НОЯБРЬ.

LISTOPAD.

8. Тезоименитство Е. И. В. В. К. Михаила Николаевича, и Е. И. В. В. К. Михаила Павловича, и праздникъ всѣхъ Кавалерскихъ Россійскихъ Орденовъ.

8. Imieniny N. W. X. Michała Nikołajewicza, i N. W. X. Michała Pawłowicza, oraz święto wszystkich Kawalerskich Rossyjskich Orderów.

24. Тезоименитство Е. И. В. В. К. Екатерины Михаиловны, и Кавалерскій праздникъ Ордена Св. Екатерины.

24. Imieniny N. W. X. Katarzyny Michałówny, i Kawalerskie święto Orderu Stéj Katarzyny.

26. Кавалерскій праздникъ Ордена С. Георгія.

26. Kawalerskie święto Orderu S. Jerzego.

30. Кавалерскій праздникъ Ордена Св. Андрея первозваннаго.

30. Kawalerskie święto Orderu S. Andrzeja.

Сверхъ означенныхъ дней, празднуются еще Церквами.	*Prócz oznaczonych dni, święcą jeszcze uroczyście Kościoły.*
ПРАВОСЛАВНОЮ.	PRAWOSŁAWNY.
14 Апрѣля. Память первыхъ Св. Виленскихъ мучен. Антонія, Іоанна, и Евстафія, (въ Вилен. и Ков.Губ.)	14 Kwiet. Pamiątkę pierwszych SS. Wileń. Mę. Antoniego, Jana i Eustachego, (w Wileń. i Kow. Gub.)
6 Іюня Достопамятное возсоединеніе Уніатовъ съ Православною Церковію.	6 Czerwca Wielce-pamiętne połączenie Uniatów z Prawosławnym Kościołem.
РИМСКО-КАТОЛИЧЕСКОЮ.	RZYMSKO-KATOLICKI.
4 Марта. Св. Королевича Казимира, (въ Вилен. Ковен. и Грод. Губер Р. К. Эпархіи).	4 Marca. Sw. Królewicza Kazimierza, (w Wileń. Kowień. i Grod. Gub. R. K. Dyecezyi).
6 Іюня. Тѣло Господне. и 2 Ноября поминальница за всѣхъ усопшихъ по 12 часъ утра.	6, Czerw. Boże Ciało, i dzień Zaduszny d. 2 Listopada do południa.
а также обѣими Церквами:	a także w obódwóch Kościołach.
Всѣхъ Св. и Зачатіе Пресвятыя Богородицы Св. Анною. Которыя празднуются Православною Церковію 2 Іюня и 9 Дек., а Римско-Католич. Церк. 1 Нояб. и 8 Дек.	Wszyst. SS. i Niepokal. Poczę. Nayśw. Maryi Panny Jakowe obchodzą się w Prawosławnym Koś. 2 Czerw. i 9 Grud., a w Rzymsko-Katolic. 1 List., i 8 Grud.

ДНИ	DNI ZWYCIĘZKIE,
Въ которые бываетъ благодарственное молебствіе за побѣды.	*w które się śpiewa po Kościołach Te Deum laudamus.*
ІЮНЬ.	*CZERWIEC.*
27. Память побѣды подъ Полтавою.	27. Pamiątka zwycięztwa pod Połtawą.
ІЮЛЬ.	*LIPIEC.*
10. Торжественное воспоминаніе мира между Россійскою Имперіею и Отоманскою Портою, заключеннаго въ Кучукъ-Кайнарджи, и присоединенія къ Россійской державѣ Таврическаго царства.	10. Pamiątka pokoju zawartego między Państwem Rossyjskiém i Portą Ottomańską w Kajnardży, i przyłączenia Taurychiego Państwa do dzierżawy Rossyjskiéj.
27. Взятіе фрегатовъ при Ангутѣ и Гренгамѣ.	27. Wzięcie Fregat przy Angucie i Grengamie
АВГУСТЪ.	*SIERPIEN.*
9. Взятіе Нарвы.	9. Pamiątka wzięcia Narwy.
19. Воспоминаніе одержанной надъ Прусскою арміею побѣды.	19. Pamiątka zwycięztwa odniesionego nad wojskiem Pruskiém.
СЕНТЯБРЬ.	*WRZESIEN.*
28. Воспоминаніе побѣды одержанной надъ Генераломъ Левенгауптомъ.	28. Zwycięztwo odniesione nad Generałem Lewenhauptem.
ОКТЯБРЬ.	*PAZDZIERNIK.*
11. Взятіе крѣпости Шлисельбургъ.	11. Wzięcie twierdzy Szliselburg.

О ЗАТМѢНІЯХЪ

Въ теченіе сего года послѣдуютъ только два Солночныя Затмѣнія, но нѣкакихъ съ ныхъ видимо будетъ на Виленскомъ горозонтѣ.

O ZACMIENIACH

W tym roku przypadna dwa tylko Zaćmienia Słońca, leoz żadne nie będzie widziane na horyzoncie Wileńskim.

ПРИБАВЛЕНІЕ

КЪ КАЛЕНДАРЮ НА 1846 ГОДЪ.

О сельскомъ и домашнемъ хозяйствѣ.

Объ употребленіи вмѣсто навозу торфу и чернозему.

Торфъ и черноземъ имѣютъ въ составѣ своемъ землю, которую собственно можно назвать (*humus*), и которую прежде неправильно называли растительною или огородною землею. Въ торфѣ преимущественно она соединяется съ растительными и минеральными кислотами. Чтобы торфъ могъ замѣнить навозъ, его нужно освободить отъ этихъ кислотъ. Это дѣлается слѣдующимъ образомъ.

Добытый изъ земли торфъ, складываютъ въ сухомъ мѣстѣ въ кучи, вышина которыхъ примѣрно можетъ быть въ полтора локтя. Каждый слой торфу пересыпаютъ негашеною известкою, такъ, чтобы слой ея былъ толщиною въ полдюйма или даже въ дюймъ. При недостаткѣ извести, можно употребить золу и даже рухлякъ. Слой послѣдняго долженъ быть толще двумя или тремя дюймами. Потомъ кладутъ слой навозу, предпочтительно лошадинаго или овечьяго, а при недостаткѣ ихъ, коровяго. Сверху накрываютъ кучу торфомъ или землею, которую особо отбрасываютъ на сторону при добываніи торфу.

Кучу эту отъ времени до времени, *напр.* два раза въ недѣлю, нужно поливать навозною водою, которой можно сдѣлать запасъ, собирая ее по хлѣвамъ и на дворѣ въ особые ресервуары т. е. въ ямы съ обрубами. Каждыя двѣ недѣли кучу нужно перекапывать заступомъ, чтобы торфъ надлежащимъ образомъ смѣшать съ золою, известью или рухлякомъ. По 6, наипоже по 8 недѣляхъ куча эта будетъ уже готова къ употребленію и можетъ быть вывезена на гористое, сухое поле или лугъ. Еслибы кто захотѣлъ сдѣлать этотъ навозъ болѣе годнымъ, то могъ бы употребить его сперва на подстилку для коровъ или овецъ.

DODATEK

DO KALENDARZA NA ROK 1846.

O gospodarstwie wiejskim i domowém.

O użyciu torfu i czarnoziemu za nawóz.

Torf i czarnoziem mają w składzie swoim znaczną część próchnicy, (*humus*), dawniéj niewłaściwie zwanéj ziemią roślinną lub ogrodową, która mianowicie w torfie połączona jest z kwasami roślinnemi i mineralnemi Ażeby więc torf mógł bydź użyty za nawóz, należy prochnicę tę kwaśną zobojętnić, czyli uwolnić od wspomnionych kwasów; tego dokonać można następującemi środkami.

Torf wydobyty z ziemi, złożyć na suchém miejscu, w kupy niezbyt wysokie, *np.* półtora-łokciowe: za każdą warstą kilkocalową torfu, daje się cokolwiek wapna niegaszonego na pół cala albo i na cal grubości; w niedostatku wapna, użyć można popiołu, wreszcie i marglu; tego ostatniego kłaść na dwa i trzy cale grubiéj: następnie kładzie się warsta gnoju, najlepiéj końskiego lub owczego, a wreszcie i bydlęcego: z wierzchu przykrywa się kupa torfem lub ziemią łąkową, osóbno przy dobywaniu torfu na stronie zachowaną.

Tak przygotowana kupa od czasu do czasu *np.* dwa razy na tydzień zlewa się gnojówką, któréj zapas zrobić można zbierając ją w oborach, na dziennikach, do osóbnych i umyślnie na ten cel przygotowanych rezerwoarów, czyli przyjemników, to jest dołów zrębami opatrzonych. Co dwa tygodnie kupę tę należy przekopać rydlem lub motyką, ażeby torf należycie zmięszać z gnojem, popiołem, wapnem lub marglem. Po 6 a najdaléj po 8 tygodniach, kupa ta już jest gotową i może bydź rozwieziona na rolą lub łąkę górną, suchą: albo chcąc nawóz ten zrobić jeszcze przydatniejszym, używać go za podściół pod bydło lub owce.

Можетъ быть, кому нибудь покажется излишнимъ, приготовленный такимъ образомъ навозъ перевозить въ хлѣва и употреблять на подстилку; но такимъ образомъ можно усилить его дѣйствіе до высокой степени и сдѣлать его самымъ полезнымъ навозомъ. Чрезъ эту подстилку улучшится даже навозъ, который въ хлѣвахъ, увеличится его масса, а торфъ совершенне теряетъ кислоты, которыя дѣлала его негоднымъ для употребленія.

Вывозить торфъ прямо на поле безъ предварительнаго описаннаго выше приготовленія почти безполезно; такой торфъ не всегда даже можетъ вознаградить издержки, которыя необходимы для вывозки его. Онъ обыкновенно въ первомъ году весьма мало дѣйствуетъ, на второмъ нѣсколько лучше; но когда къ нему прибавятъ нѣсколько обыкновеннаго навозу, дѣйствія его очевиднѣе: между тѣмъ торфъ, употребленный на подстилку даже въ первомъ году обнаруживаетъ вполнѣ свое дѣйствіе. Его нужно брать почти въ половину меньше на моргъ нежели обыкновеннаго самаго лучшаго навозу. Не нужно бояться хлапотъ, съ которыми сопряжено его приготовленіе: за то самое значительное пространство поля можетъ быть унавожено самымъ дѣйствительнымъ образомъ.

Подстилка торфомъ полезна еще въ томъ отношеніи, что она постоянно въ хлевахъ удерживаетъ воздухъ въ чистомъ состояніи. Потому что земля втягиваетъ въ себя сырость и непріятный запахъ помету и испаренія скота, отъ чего воздухъ дѣлается чистымъ даже въ самые сильные жары, теряетъ свою удушливость и острыя алкалическія испаренія. Это единственный способъ увеличить массу навозу, о чемъ каждый хозяинъ болѣе всего долженъ стараться.

Часто можно слышать жалобы хозяевъ на недостатокъ навозу, котораго достаточное количество могутъ имѣть только тѣ, которые живутъ вблизи большихъ городовъ; между тѣмъ какъ каждый можетъ имѣть его въ такомъ количествѣ, которое употребить все въ дѣло былъ бы не въ состояніи. Нѣтъ почти ни одной окрестности, въ которой бы по рвамъ, овра-

Może się komu wydać zbyteczną rzeczą tak już należycie przygotowany nawóz przywozić jeszcze do obór lub owczarni i używać go na podściół; ale tym tylko sposoben podnieść można działalność jego do wysokiego stopnia dobroci, i zrobić go najskuteczniejszym nawozem: przez to naścielanie i gnój stajenny znacznie się ulepszy, i massa jego się zwiększy, a próchnica pozbawi się zupełnie kwasów, które jedynie były przyczyną jéj nieużyteczności za nawóz.

Samo wywiezienie torfu na pole bez poprzedniego przygotowania go w sposób dopiéro opisany, małéj jest wartości, i nie zawsze może wynagrodzić koszta na ten cel wyłożone. Zwykle bowiem torf wywieziony w piérwszym roku mniéj skutecznie działa, w drugim cokolwiek lepiéj, a za wywiezieniem dopiéro świéżego nawozu źwierzęcego, działanie jego staje się widoczniejszém, kiedy przeciwnie tak przygotowany nawóz i użyty za podściół pod bydło lub owce, zaraz w piérwszym roku działa jak najskuteczniéj: nadto, ostatniego nawozu blisko o połowę mniéj brać można na morg niż zwyczajnego najlepszego gnoju. Niezrażać się zwiększoną robotą, znaczniejsza bowiem przestrzeń gruntu zostanie, tym sposobem postępując nawieziona, i działalność nawozu będzie skuteczniejsza.

Podścielanie ziemią torfową lub czarnoziemem i z tego jeszcze względu jest ważném, iż powietrze w owczarniach i oborach, ciągle utrzymuje się w stanie czystém. Ziemia bowiem przyciąga wilgoć i wyziewy bydlęce, nasyca się niémi, przez co się powietrze oczyszcza, i wśród największych upałów, wolne jest od zaduchy i wyziewów ostrych alkalicznych. Ten sposób jedynie uważać można za najłatwiejszy powiększenia massy nawozu, co zawsze powinno być jedynym celem i usiłowaniem gospodarza.

Nieraz daje się słyszeć narzekających gospodarzy, że nie mają skąd dostać nawozu, że tylko pod miastami większémi mieszkający mogą mieć go podostatkiem, kiedy témczasem każdy ma go pod ręką i do tego w największéj obfitości jakiéj podołać nawet nie byłby w stanie; gdzie bowiem jest okolica, żeby nie było albo torfu, albo czarnozie-

чамъ и лугамъ не было торфу или чернозему, и т. п.

Природа вездѣ благодѣтельна: если въ нѣкоторыхъ мѣстахъ она болѣе щедра, нежели въ другихъ, за то, поскупившись въ одномъ чѣмъ нибудь, она вознаграждаетъ всегда этотъ недостатокъ чѣмъ нибудь другимъ. У насъ нѣтъ *Гуанно* (птичьяго помету) какъ въ Америкѣ, за то у насъ есть огромные запасы торфу, чернозему, рухляку, илу, наносной земли и мху, соръ отъ тресокъ на дворахъ, различныя растенія зала и т. п. Все это можетъ служить матеріаломъ для навоза, будучи употреблено, какъ выше сказано, на подстилку для коровъ и овецъ.

Отъ того весьма былобы желательно, чтобы каждый порядочный хозяинъ имѣлъ одного или двухъ работниковъ, которые бы именно назначены были для того, чтобы лѣтомъ или зимою постоянно заниматься приготовленіемъ навозу. Никакой трудъ, никакой капиталъ въ хозяйствѣ не могутъ вознаградить хозяина съ такимъ избыткомъ, съ какимъ можетъ вознаградить его трудъ, предпринятый съ упомянутою цѣлію. Хозяинъ долженъ только обратить все вниманіе свое на то, чтобы предназначенные для сего работники съ пользою занимались приготовленіемъ навозу въ продолженіи цѣлаго года. Весна, лѣто и осень доставятъ весьма много полезныхъ въ этомъ отношеніи занятій для работниковъ: зима не столько; но трудолюбивый и предусмотрительный хозяинъ найдетъ довольно занятій для нихъ и въ зимнюю пору. Весною, какъ только растаетъ снѣгъ, можно очищать дворы, улицы, дороги и т. п. и все свозить на огороды. Потомъ, какъ просохнетъ земля, нужно приниматься копать и возить торфъ, черноземъ и складывать ихъ въ кучи. По окончаніи ихъ ферментаціи, нужно брать ихъ на подстилку, а прикрытую часть оставлять на зиму, чтобы въ зимнюю пору не было недостаткѣ въ этойже подстилкѣ, которую опять можно будетъ вывозить. Можно собирать по лѣсамъ (сосновымъ или еловымъ) соръ, мохъ вмѣстѣ съ землею и употреблять ихъ на лѣтнюю подстилку, а часть оставлять подъ кровлею для зимней. Наконецъ можно запасаться различнымъ зельемъ, листьями, и сбрасывать ихъ въ кучи, перевозить подгнившіе трески, копать рухлякъ и перевозить его сперва на ого-

mu w rowach, w dołach, na łąkach i t. p.

Natura wszędzie jest dobroczynna: wprawdzie w jednych miejscach hojniejsza jak w drugich, ale za to, w czém jedném uskąpi w drugiém wynagrodzi. Nié ma wprawdzie u nas *Guanno*, (pokładów ptaszych), jak *np.* w Amerycе, ale za to mamy pokłady czarnoziemu, torfu, marglu, szlamu, ziemi wrzosowéj i mchu po lasach iglastych; mamy trzaskowiska po dziedzińcach, zielska, popioły i t. p., wszystko to daje materyał do powiększenia nawozów, używajmy tylko, jak się wyżéj rzekło, tego wszystkiego za podściół pod bydło i owce.

Z tego względu życzéćby należało, ażeby w każdém gospodarstwie większém lub mniejszém, w proporcyi utrzymać można osóbnych robotników z wołową lub konną uprzeżą, którychby wyłącznem przeznaczeniem było latem i zimą zajmować się samém przygotowaniem nawozu; żadna praca położona, żaden kapitał wydany w gospodarstwie, niewynagrodzi się z takim pożytkiem, jak obrócone na cel tu wspomniony. Cała tylko pilność i usiłowanie gospodarza powinno bydź na to zwrócone, aby tego roboknika, (wyłącznie do robienia nawozu przeznaczonego), zajmować jak najpożyteczniéj przez rok cały. Wiosna, lato i jesień dostarczą z pożytkiem zatrudnienia: zima nie tyle; ale pilny i przezorny gospodarz znajdzie i zimową porą dla robotnika tego i uprzęży, stosowne zatrudnienie. I tak: na wiosnę, zaraz po stopnieniu śniégów każe oczyszczać podwórza, dziedzińce, dzienniki, drogi i t. p., to wszystko zwozić do ogrodów; nareszcie skoro ziemia przeschnie, brać się do kopania i zwożenia torfu, czarnoziemu, i to składać w kupy; po przefermentowaniu brać i wozić na podściół, a część zachować na zimę, najlepiéj pod nakryciem; ażeby miéć zapas podściołu zimową porą, i aby go łatwo można było wydobyć: zbierać po lasach iglastych wrzos, mchy, razem z ziemią wrzosową, i obracać jak wyżéj, w części na podściół letni, a część zachować pod dachem na zimę. Następnie zwozić zielska, perz, liście zebrane wprzód w kupy, brać i wieść na podściół, trzaskowiska przegniłe, kopać margiel i wozić naprzód

роды, а потомъ на поля и луга. Словомъ, въ каждое время года найдется довольно занятій. лишь бы достало охоты, и кто хоть разъ испытаетъ этотъ способъ, тотъ вѣрно никогда его не оставитъ.

Объ удобренiи почвы посредствомъ рухляку.

Рухлякомъ, или мергелемъ, называется всякая глина, которая въ составѣ своемъ, кромѣ песку и другихъ веществъ, содержитъ еще известь. Присутствіе извести въ глинѣ, или рухлякъ, узнаютъ слѣдующимъ образомъ: кладутъ кусокъ глины въ стаканъ съ водою, или еще лучше въ текучую воду; если глина растворится въ водѣ и осядетъ на дно стакана или ручья, и если вода унесетъ растворенныя части, нѣтъ никакого сомнѣнія, что эта глина есть рухлякъ: но если врошенный кусокъ чистая глина, то онъ нисколько не перемѣнитъ своего состоянія. Можно такъ же взять кусокъ глины и предоставить его дѣйствію воздуха. Если въ продолженіи нѣкотораго времени онъ потрескается и разсыплется въ порошокъ, то значитъ, что это рухлянъ; въ противномъ случаѣ, чистая глина. Или взять небольшое количество селитреной или соленой кислоты, развести ихъ водою и лить по каплѣ на высушенную глину; если обнаружится броженіе, соединенное съ глинѣніемъ, то глина заключаетъ въ себѣ известь, естъ рухлякъ. Напротивъ, если глина будетъ только вбирать въ себя воду, или вода потечетъ только по ея поверхности, то такая глина не заключаетъ въ себѣ ни малѣйшей составной части извести.

Зная такимъ образомъ свойство рухляку, его можно брать, нисколько не обращая вниманія на цвѣтъ, будетъ ли онъ бѣлый, желтый, синій или красный, и употреблять вмѣсто навозу; почва получитъ отъ него въ высокой степени совершенство.

Примѣчаніе. У насъ обыкновенно нѣкоторые каменьщики называютъ рухлякомъ, или мергелемъ, небольшіе известковые камешки, отъ которыхъ обожженный кирпичь, предоставленный дѣйствію воздуха, трескается въ тѣхъ мѣстахъ, гдѣ они находятся.

Рухлякъ обыкновенно находится въ низшихъ слояхъ почвы, иногда на пригоркахъ, въ

na ogrody a następnie na pola i łąki. Słowem, w każdéj porze roku znajdą się stosowne zatrudnienia, byle tylko na ochocie nie zbywało; a kto raz zacznie, pewnie nigdy tego sposobu nie zarzuci.

o Marglowaniu gruntu.

Marglem nazywa się każda glina, która w składzie swoim oprócz piasku i innych istot, ma jeszcze wapno. Bytność wapna w glinie czyli margiel, rozpoznaje się: wrzucić kawał gliny do szklanki wodą napełnionéj, a lepiéj jeszcze do wody biegącéj; jeżeli się glina w wodzie rozpuściła i osiadła na dno szklanki, albo w strumieniu, jeśli woda części rozpuszczone uniosła, znak niewątpliwy, że glina ta jest marglem; jeżeli zaś wrzucona bryła, była czystą gliną, zostanie nie tkniętą; *albo:* wystawić kawał gliny na działanie powietrza, jeśli ta w pewnym przeciągu czasu pokruszy się i rozsypie się na drobny proszek, jest to dowód pewny, że glina ta jest marglem, czyli, że ma w składzie swoim wapno; jeżeli zaś nie straciła swojéj spojności, więc jest czystą gliną; *albo:* wziąść małą ilość kwasu saletrowego czyli Scheidewasser, pospolicie syrwasserem zwanego, lub kwasu solnego, rozprowadzić jeden lub drugi wodą i nalewać po kropli na glinę przesuszoną: jeżeli burzenie wraz z syczeniem nastąpi, znak bytności wapna, glina więc ta jest marglem; przeciwnie, jeśli woda wsiękła tylko, albo pocieknie po powierzchni, znak że w glinie nie ma najmniejszéj części składowéj wapna.

Tak się przekonawszy o istocie marglu, można go brać bezwzględnie jakiegoby był koloru, czy biały, czy żółty, sini, czy brunatny, czy czerwonawy, i używać go za nawóz, a wartość wewnętrzna gruntu i żyzność jego, przez to nawiezienie marglem, podniesie się do wysokiego stopnia wartości.

Uwaga: Nasi strycharze niewłaściwie drobne kamyki wapienne znajdujące się w glinie, nazywają marglem: które są przyczyną, iż cegła po wypaleniu wystawiona na działanie powietrza, w tym miejscu gdzie się znajdują, pęka.

Margiel zwykle się natrafia w niższych warstach gruntu, czasem na wzgórkach gdzie

которыхъ онъ весьма глубоко простирается, иногда на равнинахъ, непосредственно подъ слоемъ плодоносной земли или въ нѣкоторой глубинѣ; рѣдко бываетъ почва, въ которой бы не было извести.

Когда нужно добывать его для употребленія, то избираютъ мѣста песчаныя, близкія къ удобряемому полю, или гдѣ нужно уничтожить буераки. Копать его можно вилами или заступами, и вывозить лучше всего на одноколкахъ въ которыя можно былобы впрягать пару лошадей или воловъ. Изъ каждаго воза высыпаютъ кучу, которая бы заняла около $5\frac{1}{3}$ квадратной сажени такъ, что на десятину или 2400 квадратныхъ саженей нужно $461\frac{7}{15}$ такихъ возовъ, которые по объему своему должны быть отъ десяти до 12 ти кубическихъ футовъ. Одной ямы достаточно на полдесятины и даже на цѣлую десятину, но для большаго пространства нужно избрать другое мѣсто для добыванія рухляку и поступать такъ, какъ сказано выше.

Примѣчаніе. Подъ кубическимъ футомъ должно разумѣть мѣру, или ящикъ, имѣющій длину, ширину и высоту въ 1 футъ. Отъ 10 до 12 такихъ мѣръ покроютъ пространство земли въ $6\frac{1}{2}$ саженей толщиною на полдюйма.

Рухлякъ въ этихъ кучахъ оставляютъ на всю зиму; весною его раскапываютъ такъ, чтобы покрыть имъ землю на полдюйма

Сперва оборываютъ его неглубоко, чтобъ только смѣшать съ землею, потомъ глубже. Обыкновенно рухлякомъ удобряютъ землю, предназначенную для парнины или не засѣваемую отъ 1 до 2 лѣтъ. Частое боронованіе весьма способствуетъ къ перемѣшанію рухляку съ землею, и потому недолжно имъ пренебрегать.

Самое удобное время для вывозки рухляку есть лѣто или осень, но нужно имѣть уже въ готовности упряжь и работника, исключительно предназначеннаго для этой работы. Лучше всего производить ее работниками нанятыми вообще на всю работу.

Въ Прусіи отъ морга, или 560 квадр. русскихъ саженей, берутъ десять рублей серебромъ. Цѣна эта измѣняется смотря по отдаленности мѣста, изъ котораго нужно возить рухлякъ, и

do największéj głębokości dochodzi, niekiedy na płaszczyznach zaraz pod warstą ziemi rodzajnéj, albo dopiéro w pewnéj głębokości leży; rzadko znaleść grunt w którymby wapna nie było.

Ażeby go można wydobywać i używać za nawóz, wyszukują się miejsca piasczyste w bliskości położone, albo na wyrównanie dołów; kopie się bigami lub motykami; do wywozki używa się tak zwanych bid czyli kar dwukołowych, jednokonnych najlepiéj, wreszcie parokonnych lub parowołowych. Z każdéj kary wysypuje się na jedną kupkę tak, żeby na pręt kwadr. przynajmniéj jedna kupa przypadła, stąd na morg 300 pręt. tyleż kar po 10 stop kubicznych do 12 objętości mających wywieść wypadnie. Jedna jama służy na przestrzeń 3 lub 4 morgową; na dalszą odległość potrzeba szukać nowego pokładu marglu, i odkrywszy powierzchnię, znowu postępować jak się wyżéj powiedziało.

Uwaga: Stopa sześcienna uważa się miarka czyli skrzynka, mająca stopę długości, szerokości i wysokości; takich więc 10 do 12 wysypanych miarek na pręt kwadr., pokryje powierzchnię na pół cala.

W kupkach tych mniejszych lub większych zostawuje się przez całą zimę, a dopiéro na wiosnę rozrzuca się należycie tak, aby przynajmniéj na pół cala pokryć powierzchnię marglem.

Piérwsza orka daje się płytko, aby dobrze zmięszać go z gruntem, druga i następne dają się głębsze: zwykle marglaje się rola pod ugor przeznaczona albo zostawuje się w odłogu rok lub dwa lata; bronowanie częste przykłada się do ściślejszego zmięszania marglu z gruntem, dla téj przyczyny nie trzeba go zaniedbywać.

Najdogodniéj wywozić margiel latem lub jesienią, ale potrzeba już osóbną mieć uprząż i robotnika, wyłącznie do téj roboty przeznaczonego; najlepiéj robić ją na ogół najętym robotnikiem.

W Prusiech nawiezienie morga 300 pręt. 10 rub. sr. rozumie się, że cena ta odmienia się w miarę większéj odległości przy wywózce, i w miarę jego głębokości. Koszta wy-

по глубинѣ, въ которой онъ находится. Понесенныя на этотъ предметъ издержки часто вознаграждаются при первой жатвѣ озимаго хлѣба. Рухлякъ можно вывозить и зимою, нужно только сдѣлать необходимыя приготовленія, и ямы накрывать вѣтвями или соломеннымъ навозомъ.

Рухлякъ на песчаной почвѣ не слишкомъ истощенной, дѣйствуетъ самымъ замѣтнымъ образомъ, но на одномъ песку дѣйствіе его менѣе очевидно; равнымъ образомъ онъ сильнѣе дѣйствуетъ на почвѣ глинистой, мокрой, а слабѣе на истощенной глинѣ, и незамѣтно на тощихъ глинистыхъ почвахъ.

Дѣйствіе его такъ же значительно на черноземѣ и неровной почвѣ.

Изъ этого слѣдуетъ, что рухлякомъ можно удобрать только почву, которая не лишена естественной своей производительности. Дѣйствіе его возбуждающее, т. е. онъ способствуетъ нѣкоторымъ веществамъ переходить въ жидкое состояніе, которыя доставляютъ питательные соки для растеній. Другаго дѣйствія рухляку на почву нельзя допустить: потому, что еслибы известь которая въ немъ заключается, прямо служила пищею для растеній, то поля, унавоженныя рухлякомъ, терялибы заключающуюся въ немъ часть извести, и по истеченіи нѣкотораго времени, ихъ вновь нужно былобы унавоживать. Между тѣмъ какъ поле, удобренное рухлякомъ послѣ 40 лѣтъ и болѣе удерживало первоначальную свою производительность, и не оказалось никакой необходимости вновь унавоживать его рухлякомъ.

Что касается до обыкновеннаго навозу, то его возятъ на поле обыкновеннымъ порядкомъ: безъ него одинъ только рухлякъ не поправитъ почвы, потому что хотя въ первыхъ годахъ дѣйствіе его обнаружиться весьма сильно, но за то скорѣе истощается почва, и послѣ труднѣе ее довести до надлежащей степени производительности. Отъ того у нѣмцевъ вошло даже въ пословицу: „что рухлякъ обогащаетъ отцовъ, а дѣтей доводитъ до нищеты.“ Чего однакожъ не должно опасаться, если поле постоянно будетъ унавоживаемо обыкновеннымъ навозомъ.

mienione powracają się niéraz za piérwszym zbiorem oziminy. Zimą można także marglować, należy tylko wcześnie odkryć go i porobić stosowne przygotowania; nakrywać jamę matami, gnojem słomiastym aby nie marzła i t. d.

Na gruntach piaszczystych ale niezbyt wyplenionych najskuteczniéj działa margiel; na czystych piaskach działanie jego jest mniéj widoczne; równie na gruntach gliniastych żyznych skutkuje silnie, mniéj znowu na glinie wyplenionéj, a najmniéj na chudych gliniastych gruntach.

Równie na czarnoziemach, na gruntach sapowatych działanie jego jest skuteczne.

Z tego wynika, że margiel wozić należy tylko na grunta nie pozbawione naturalnéj żyzności. Działanie jego jest podbudzające: to jest uspasabia próchnicę do przejścia w stan płynny, która w tym stanie dostarcza soków pożywnych roślinie. Innego działania marglu w gruncie przypuścić nie można: bo żeby wapno jako część składowa marglu, miało wprost i bezpośrednio służyć za pokarm roślinom, temu samo doświadczenie się sprzeciwia: inaczéj bowiem gruntby się wyczerpywał z wapna tak jak z próchnicy, a zatém po pewnym przeciągu czasu potrzebaby go na nowo marglować; kiedy témczasem od lat 40 i więcéj marglowany grunt zostaje zawsze przy jednostajnéj swojéj żyzności, i nie pokazała się potrzeba drugi raz powtarzać marglowanie.

Co się tycze nawożenia gruntu gnojem stajennym, to jednostajnym sposobem powinno mieć miejsce: bez nawozu samém marglowaniem gruntu poprawić nie można, bo chociaż w piérwszych leciech okaże się jego skuteczność bardzo jawnie, ale grunt taki silniéj się wyniszcza i trudniéj go potém do stopnia żyzności doprowadzić: co także mówi za powyższym sposobem pojmowania, że margiel działa w gruncie przez usposobienie próchnicy, która się przez to wyczerpuje, i grunt z czasem bez powtórzenia nawozu wyplenia się zupełnie. Ztąd w przysłowie poszło było u Niemców: „że margiel bogaci ojców a uboży syny“ czego się jednak niéma potrzeby obawiać, jeśli się grunt jednostajnym sposobem nawozi.

Такимъ образомъ при удобреніи почвы рухлякомъ необходимо должно унавоживать ее обыкновеннымъ образомъ; въ такомъ только случаѣ можно ожидать самаго обильнаго урожаю, когда почва, подобно украинской, имѣетъ множество чернозему.

Въ Германіи, именно въ Герцогствѣ Макленбургскомъ и Гольштинскомъ и въ Прусіи весьма обыкновенно удобрено земли помощію рухляку, такъ, что рѣдко можно найти хозяина, который бы не пользовался этомъ благодѣяніемъ природы. Умалчиваемъ объ известковомъ и песчаномъ рухлякѣ, потому, что онъ рѣдко попадается въ нашихъ странахъ.

Przy marglowaniu więc i nawożenie gruntu powinno koniecznie mieć miejsce; w takim tylko razie można być pewnym najobfitszego urodzaju, jeśli grunt z natury ma podostatkiem próchnicy tak, iż z ukraińskim może iść w porównanie.

W Niemczech, mianowicie w Meklemburskim, Holsztynskim i w Prusiech w większéj części, tak pospolite jest marglowanie, że rzadko znaleść gospodarza, któryby zaniedbał używać tego dobrodziejstwa natury. O marglu wapiennym i piaszczystym jako rzadziéj znajdujących się w naszych gruntach, przemilczamy tu zupełnie.

О приготовленіи льну посредствомъ вымораживанія.

Въ нѣкоторыхъ Великороссійкихъ губерніяхъ, именно въ губерніи Ярославской, приготовляютъ ленъ совершенно другимъ образомъ нежели у насъ. Способъ этотъ заслуживаетъ особенное вниманіе, потому, что онъ сроденъ холодному климату, и въ зимнюю пору можетъ быть употребленъ въ каждомъ мѣстѣ. Волокно, полученное по способу такого приготовленія такъ мягко, что даже превосходитъ своею мягкостію Бельгійское: изъ приготовленнаго по Бельгійскому способу получается пряжи N. 200, а по способу, который мы сейчасъ изложимъ, можно получить N. 250. Все дѣло въ томъ, что обыкновенная ферментація, возбуждаемая мочкою или окропленіемъ, замѣняется вымораживаніемъ, которое производится слѣдующимъ образомъ.

Берутъ ленъ, когда онъ совершенно разцвѣтетъ и вяжутъ въ небольшіе пучки, которыя складываютъ тоже въ небольшіе кучи, пока онъ совершенно высохнетъ. Потомъ разстилаютъ его на нѣсколько дней на лугу, не позволая ему разростись; послѣ опять собираютъ его, вяжутъ въ небольшіе снопки и просушиваютъ на вольномъ воздухѣ. Когда онъ совершенно просохнетъ, его перевязываютъ вновь въ большіе снопы и складываютъ подъ кровлею, сохраняя отъ сырости до морозовъ. Когда начнутся сильные морозы и зима сдѣлается постояннѣе, приступаютъ къ приготовленію льну. Морозъ здѣсь единственный дѣятель, и чѣмъ больше и постояннѣе морозы, тѣмъ лучше идетъ его приготовленіе.

o Przyrządzaniu lnu przez wymrażanie.

W niektórych guberniach Wielko-rossyjskich, a mianowicie w Gubernii Jarosławskiéj, przyrządzają len odmiennym sposobem od naszego. Sposób ten zasługuje na wielką uwagę, jest bowiem zastosowany do mroźnego klimatu i ma to za sobą, iż w każdym miejscu a do tego zimową porą czynność ta może się odbywać. Włókno zaś otrzymane tak jest miękkie, iż zdaje się przechodzić najcieńsze nawet Belgijskie: kiedy bowiem z włókna przyrządzonego sposobem Belgijskim otrzymano przędzę N. 200, to z włókna wyprzędzonego sposobem któren tu przywodziemy, otrzymano N. 250. Cała rzecz na tém, że fermentacyą zwyczajną wzbudzoną przez moczenie lub roszenie, zastępują wymrożeniem, a co się odbywa w sposób następujący.

Len wyrwany w stanie zupełnego rozkwitnienia, po związaniu w garści składa się w niezbyt wielkie kupy do zupełnego wyschnięcia: potém się rozściela na łąkę na dni kilka niedozwalając mu wyrosić się zupełnie. Poczém związuje się na nowo w snopki nie wielkie i wysusza się na powietrzu. Po należytém wysuszeniu, znowu go wiążą w duże snopy czyli tak zwane mendle i zachowują pod dachem, chroniąc od wilgoci, aż do mrozów. Skoro nastała pora silnych mrozów i zima się już ustaliła, przystępują do przyrządzenia lnu; mróz jest tu jedynym działaczem, i im większe mrozy i ciągłe, tém lepiéj idzie urządzenie lnu.

Развязываютъ большіе снопы, и ее большія связки обмакиваютъ въ текучую воду, ставятъ ленъ корнями внизъ и оставляютъ въ этомъ положеніи, пока онъ не вымерзнетъ совершенно; потомъ опять смачиваютъ и вымораживаютъ, и каждый разъ повторяютъ мочку, какъ скоро замѣтятъ, что ленъ вымерзъ. Это дѣйствіе продолжается нѣсколько недѣль.

Въ случаѣ перемѣны погоды, если бы *напр.* начался дождь, ленъ нужно прятать подъ кровлю.

Нельзя назначить времени, когда ленъ будетъ совершенно готовъ; все зависитъ отъ сильныхъ морозовъ и отъ частой его мочки и вымороживанія. Однакожъ часто нужно пробовать, отстаетъ ли кастрика отъ волокна; если не отстаетъ, то вымораживаніе продолжается, пока не обнаружится этотъ признакъ, какъ это дѣлается и при мочкѣ.

Способъ этотъ стоитъ ввести какъ потому, что онъ сообразенъ съ нашимъ климатомъ, такъ и потому, что получивъ такое тонкое волокно, мы въ состояніи будемъ довести издѣлія свои до высшей степени тонкости. Можно начать отъ малыхъ опытовъ для пріобрѣтенія снаровки и опытности; потомъ легко примѣнить ихъ и къ большему количеству.

Этотъ способъ предложилъ сперва Г. Вильсонъ, Дѣйсвительный Статскій Совѣтникъ, Директоръ Александровской Мануфактуры въ С. Петербургѣ. Первый изъ подрядчиковъ, сдѣлавшій опытъ этимъ способомъ, былъ Николай Тихоновъ. Первые опыты были неудачны, но терпѣніе его наконецъ увѣнчалось самыми благопріятными слѣдствіями. Въ 1838 году онъ получилъ награду на выставкѣ отечественныхъ произведеній, которая еще болѣе придала ему охоты. Сынъ его Иванъ Тихоновъ (свободный хлѣбопашецъ въ селѣ Ворабьевѣ въ Ростовскомъ Уѣздѣ) довелъ выдѣдку волокна до такой степени совершенства, что получаетъ пряжу до N. 250, между какъ на фабрикѣ Г. Карновича, устроенной по Бельгійскому способу тамъ же въ Ярославской Губерніи, получаютъ только N. 120, и самая тонкая Голландская пряжа доходитъ только до N. 200. Тихоновъ ежегодно доставляетъ въ Александровскую Ма-

Rozwiązują mendle i maczają garści czyli snopki w biegącej wodzie, po wyjęciu stawią len na komlach i tak go zostawują, aż zupełnie wymarznie: po czém się na nowo zamacza i zostawuje się na dalsze wymarznięcie, i tak następnie się powtarza, uważając zawsze, aby skoro tylko len wysechł czyli wymarzł, zamoczenie to powtórzyć. Moczenie to i następne wymrażanie, powtarza się przez kilka tygodni.

Jeśliby pogoda miała się zmienić, to jest jeśliby nastąpił czas dżdżysty, znosić len pod szopę potrzeba.

Naznaczyć czasu, kiedy len zupełnie gotowy, nie można, gdyż to zależy od suchszych mrozów, a zatém od częstszego moczenia i wymrożenia. Potrzeba jednak często probować czy kostra należycie się od włókna oddziela, w przeciwnym razie przedłuża się wymrażanie, aż do otrzymania dopiéro wspomnionych znaków, jak to się przy roszeniu zwykło powtarzać.

Sposób ten wart naśladowania, bo jest stosowny do naszego klimatu, a następnie mając tak dalikatne włókno, możemy nasze wyroby doprowadzić do wysokiego stopnia cienkości; zacząć od małych prób dla nabycia wprawy i doświadczenia, a jak skutek odpowie zamiarowi, dopiéro stosować do większéj ilości.

Pomieniony sposób podany został przez P. Wilson Rzeczywistego Radzcy Stanu, Dyrektora Alexandrowskiéj Manufaktury w St. Petersburgu. Najpiérwszy był podradczyk Mikołaj Tychonów, który zaczął doświadczać tego sposobu. Z początku nieudawało mu się, ale wytrwałość uwieńczyła pomyślnym skutkiem jego przedsięwzięcie. R. 1838 otrzymał nagrodę na wystawie płodów krajowych, co było tém większém zachęceniem dla niego. Syn jego Iwan Tychonow, (swobodny chlebopaszec Sioła Worobiewa w Rostowskim Powiecie), doprowadził wyrób włókna do tego stopnia cienkości i delikatności, że otrzymuje przędzę do 250 N. kiedy P. Karnowicz właściciel Blecharni Talickiéj w Jarosławskiéj także Gubernii, urządzając len sposobem Belgijskim, otrzymuje tylko N. 120, a Holenderska najcieńsza przędza dochodzi tylko do 200 N.; Tychonów każdo-

нуфактуру до 3000 пудовъ тончайшаго волокна и за пудъ беретъ 25 рублей ассигнаціями. Обыкновенно онъ закупаетъ ленъ на полѣ и обработываетъ выше-показаннымъ способомъ.

Нашъ ленъ не превышаетъ цѣны 4 р. сер. и выдѣлка его весьма незначительна, хотя въ нѣкоторыхъ мѣстахъ по количеству своему она довольно велика. Еслибы таже самая работа соединена была съ большею тщательностію и умѣньемъ, то она принеслабы вдвое болѣе пользы. У насъ довольно есть бѣлильныхъ заводовъ, въ самой Виленской Губерніи ихъ уже есть нѣсколько; но всѣ они, вмѣстѣ взятые, очень мало имѣютъ дѣла такъ, что одинъ изъ нихъ принадлежащей дѣятельности могъ бы удовлетворить всѣмъ требованіямъ. Одна Замечковская бѣлильная фабрика (а) могла бы въ годъ выбѣлить отъ 8 до 10 тысячъ штукъ. Отъ чего происходитъ этотъ недостатокъ выдѣлки? кажется отъ того, что у насъ нѣтъ хорошо приготовленнаго льну, а потому и тонкой выдѣлки; и что погрубше, то бѣлятъ кое-какъ и домашнимъ образомъ, за то издѣлія неимѣютъ соотвѣтственной цѣны; отъ того и торговля льномъ нисколько не возрастаетъ.

До сего времени выдѣлка льну ограничивалась только такъ называемымъ товарнымъ льномъ и льнянымъ сѣменемъ, и нисколько не старались сдѣлать его способнымъ къ самой тонкой пряжѣ. Самый лучшій свѣжій ленъ не можетъ быть употребленъ на тонкую пряжу, ему нужно лежать нѣсколько времени, чтобы посредствомъ постепенной ферментаціи сдѣлатся нѣжнѣе. Отъ того въ Бельгіи, Голландіи и Англіи тотъ же самый ленъ дѣлается несравненно спо-

(а) Бѣлильная Замечковская Фабрика находится на правомъ берегу Виліи, въ 4 верстахъ отъ Вильна. Недавно она перенесена въ другое зданіе и снабжена найлучшими машинами. Въ ней бѣлятъ издѣлія самыхъ лучшихъ въ здѣшнемъ краю заводовъ. Цѣна за бѣлѣнье отъ штуки холста или платковъ въ 55 аршинъ, 2 рубля 25 коп. серебромъ. Столовое бѣлье по 5 коп. отъ квадратнаго аршина, полотенци 4 коп. отъ аршина. Въ заводахъ, которые подальше, уступаютъ 10 процентовъ, но за то требуютъ прибавки за пересылку отъ ½ до 1 к. съ аршина. Главная Контора этой Фабрики въ Вильнѣ въ лавкѣ Войцѣховичовъ.

rocznie dostawuje do Alexandrowskiéj fabryki do 3000 pudow włókna jak najcieńszego, za pud bierze po 25 rub. assyg. Zwykle zakupuje len na polu i potém obrabia go powyższym sposobem.

Za nasz len towarny niepłacą drożéj za pud nad 4 rub. sr., wyroby też nasze niskiéj są wartości, chociaż w niektórych okolicach znaczną illość ich wyrabiają. Gdyby taż sama robota była staranniéj i umiejętniéj prowadzoną, wyrób bez wątpienia podwójnąby przyniósł korzyść. Na blecharniach nie zbywa nam; na tutejsze Gubernie mamy już ich kilka, a jednak wszystkie razem wzięte, ledwie tyle mają wyrobów do bielenia, iż jedna z nich przy czynném działaniu, mogłaby wszystko wybielić. Sama Zameczkowska blecharnia (a) przy dzisiejszém nowém urządzeniu, mogłaby 8 do 10 tysięcy sztuk rocznie wybielić. Skąd pochodzi ten niedostatek wyrobów? Naszém zdaniem stąd, że nie mamy dobrze przygotowanego lnu; a co zatém idzie? zbywa nam na cieńkich wyrobach: grubsze zaś wybielają się jakkolwiek domowym sposobem; te w handlu nie mają ceny odpowiedniéj, a stąd i przemysłowość lniana niewzrasta u nas z postępem czasu.

Dotychczas uprawę lnu ograniczaliśmy do saméj produkcyi tak zwanego lnu towarnego i do handlu siemieniem; urządzać zaś włókno na delikatniejszą przędzę, najmniejszego starania nie łożono. Len świeży nieodleżały, chociażby najlepszy towarny, nie może bydź od razu na cieńką przędzę użyty, dopiéro po odleżeniu, odbyciu stopniowéj fermentacyi, staje się delikatniejszym. Stąd w Belgii, Holandyi, Anglii, tenże sam len

(a) Blecharnia Zameczkowska leży na prawym brzegu Wilii, w odległości 4 wiorst od M. Wilna, przeniesiona dopiéro do nowego lokalu i opatrzona w najlepsze machiny. Wyroby najpiérwszych fabryk krajowych tu się wybielają. Cena za bielenie kto wprost oddaje do fabryki, za sztukę płótna i chustek od 55 arszyn, rub. sr. 2 kop. 25. Stołowéj bielizny od arszyna kwadr. kop. 5. Ręczników od arszyna kop. 4, w składach w Wilnie o 10 procen. drożéj, w dalszych fabryka odstępuje też 10 procen. a oddający dokłada na przesyłkę od ½ do 1 kop. od arszyna. Główny kantor téj fabryki w Wilnie w Handlu Wojciechowiczów.

способнѣе къ тонкой пряжѣ; тамъ для тонкой пряжи берутъ ленъ предъ его созрѣваніямъ и приготовляютъ его съ величайшимъ стараніемъ и искуствомъ; у нихъ не знаютъ, что значитъ: недомочить, перемочить или переростить ленъ и т. п., ленъ ихъ совершенно почти другой доброты, и цѣна его несравненно выше; тамъ обыкновенная почти цѣна фунта льну отъ 30 до 36 коп. сер., и слѣдовательно пудъ стоитъ отъ 12 до 15 руб. серебр.; а издѣлія льняныя нельзя и сравнивать съ нашими. Итакъ все зависитъ отъ приготовленія льну.

po latach kilku daje nierównie cieńszą przędzę: do najcieńszych jednak rzadko bywa przydatny; tam do cieńkich wyrobów wyrywają len przed jego dojrzałością, przyrządzają go z największym staraniem i umiejętnością: nieznają nieudania się z przemoczenia, niedomoczenia, przeroszenia i t. p. len przeto ich zupełnie innéj dobroci, ale za to i bez porównania wyższéj ceny: tam nie jest nadzwyczajną rzeczą wziąść za funt 30 do 36 kop. sr., co uczyni za pud, 12 do 15 rs.; wyroby też ich w żadne porównanie nie mogą iść z naszémi. Od przyrządzenia więc lnu wszystko zależy.

ДОМАШНІЕ СПОСОБЫ.

Средства предотвращать угаръ и спасать угорѣвшихъ.

Прежде всего должно обращать вниманіе на то, чтобы не закрывать печей, пока уголи не перегорятъ и не покроются слегка золою; послѣ сего нельзя уже опасаться угару. Но желая еще болѣе себя обезпечить, можно бросить на угли ложку поваренной соли или поставить при дверцахъ печки сосудъ съ снѣгомъ или водою, къ которой примѣшиваютъ нѣсколько известковаго хлору. Никогда не должно ложится на полу, потому, что углерадъ, отъ котораго происходитъ угаръ, имѣетъ большій удѣльный вѣсъ, нежели обыкновенный воздухъ, и потому занимаетъ низшій слой его. Угорѣвшаго нужно вывесть на свѣжій воздухъ, раздѣть, положить навзничь и поливать холодною водою, а потомъ обкладывать платками, намоченными въ холодной водѣ, до самой груди; въ ротъ можно впустить холодной воды разведенной уксусомъ, или давать лимонадъ, нюхать давать хрѣнъ или крѣпкій уксусъ; тѣло натирать щетками или сукномъ, дать промывательное изъ одной части холодной воды и двухъ частей виннаго уксусу, впрочемъ не слишкомъ крѣпкаго, (табаку въ этомъ случаѣ нельзя употреблять ни подъ какимъ видомъ); угорѣвшаго недолжно класть въ теплую постель, и какъ только онъ очнется, стараться заставлять его прохаживаться на свѣжемъ воздухѣ.

Чтобы отстращать воробьевъ отъ гороху и другихъ овощей и плодовъ.

Нужно навѣшать на снурокъ стеклушекъ,

SPOSOBY DOMOWE.

Jak uniknąć oczadzenia czyli zagorzenia, i jak ratować w tym razie.

Naprzód należy zachować tę uwagę, żeby nie zamykać pieca, aż węgle żarzyć się przestaną i pokryją się lekko popiołem, a wtenczas nié ma obawy oczadzenia; chcąc się więcéj jeszcze zabespieczyć, dobrze jest wrzucić na węgle łyżeczkę soli kuchennéj, albo postawić blisko drzwiczek od pieca naczynie napełnione śniegiem albo wodą zaprawioną chlorkiem wapna. Nigdy nie kłaść się na ziemi, bo gaz węglowy jako gatunkowo cięższy od powietrza, zajmuje niższe warsty. Oczadzonego wyprowadzać na wolne powietrze, rozebrać go, położyć na wznak, głowę podnieść, polewać zimną wodą, a potém okładać chustami zmaczanemi w zimnéj wodzie, aż do piersi; do ust wlewać wodę zimną zaprawioną octem lub dawać limonadę, dobrze kwaśną, do wąchania dawać chrzan lub mocny ocet, nacierać ciało szczotkami lub suknem, dać lewatywę z jednéj części wody zimnéj i 2 części octu winnego niezbyt mocnego, lub soli, (tytuniu nigdy w tym razie nieużywać). niekłaść do łóżka ciepłego, a jak chory ocuci się, niech ile możności przechadza się po wolnym powietrzu.

Groch, owoce, aby wróble nie jadały.

Należy pozawieszać na sznurkach szkieł-

близко одно отъ другаго, такъ, что когда подуетъ вѣтеръ, чтобъ они касались одно другаго, звукъ ихъ и блескъ отводятъ воробьевъ.

Чтобы молоко неокисало.

Нужно держать его въ цинковой посудѣ; можно держать и въ другой какой нибудь, вбросивъ въ нее кусокъ цинку. Отъ этого молоко гораздо больше даетъ сливокъ и масла. Можно такъ же въ сосудъ съ молокомъ класть кусокъ хрѣну; или взять *напр:* 12 фунтовъ хрѣну, который нужно порѣзать въ кусочки, и 12 фунтовъ воды и въ кибѣ кипятить до тѣхъ поръ пока не получится гарнецъ екстракту. Сливъ его въ бутылки и закупаривъ, хранить въ погребѣ, гдѣ онъ долго можетъ стоять безъ всякой порчи. На гарнецъ молока можно употреблять его по двѣ ложки. Такъ же нѣсколько листковъ растенія, называемаго *pingula vulgaris*, вброшенныхъ въ молоко, препятствуютъ его окисанію.

Мыло для мытья шелковыхъ матерій.

Взять фунтъ мыла, порѣзать его на мѣлкіе кусочки, полкварты воловой желчи, два лота меду, три лота сахару и ½ лота терпентины, смѣшать все разомъ и топить на легкомъ огнѣ, когда все стопится въ одну массу, переложить ее въ другой сосудъ, а потомъ выбросить на мокрую холстину. Спустя нѣсколько времени, масса эта окрѣпнетъ и можетъ быть употреблена для мытья всякаго рода шелковыхъ матерій и лентъ.

О разведеніи и произращеніи шампиньеновъ въ погребахъ, хлѣвахъ и при оранжеряхъ.

Сушатъ лошадиный пометъ, если можно цѣлый, приготовляютъ ящикъ длиною отъ 2 до 3 локтей и вышиною въ 1 локоть, насыпаютъ въ него приготовленный упомянутый матеріалъ на ½ локтя вышиною. Потомъ кладутъ землю, въ которой находятся зародыши шампиньоновъ, бѣлыя волокна длиною отъ 3 до 4 дюймовъ, и опять слой лошадинаго навозу въ 2 дюйма толщины, и оставляютъ въ этомъ видѣ недѣли на двѣ, пока не откроется плѣсень. Наконецъ присыпаютъ все это хорошею парниковою землею, утаптываютъ и поливаютъ лѣтнею водою, которой температура не должна быть выше свѣжаго парнаго молока. Если можно достать готовыхъ зародышей, то посадивъ ихъ въ приготовленную такимъ образомъ землю, можно будетъ надѣяться, что они будутъ рости въ большомъ количествѣ и въ продолженіи нѣсколькихъ лѣтъ.

ka blisko jedno drugiego tak aby za poruszeniem od wiatru dotykały się z sobą; brzęk i lsknienie od światła, mają odstraszać ptastwo.

Żeby mléko nie kwaśniało.

Trzymać go w naczyniu cynkowym, lub jeśli w innem jest naczyniu, to włożyć kawał cynku, otrzyma się przez to nierównie więcéj śmietany i masła. Albo wrzucić kawał chrzanu do naczynia, lub przedystylować wodę z chrzanem biorąc 12 funtów chrzanu, pokrajać go i destylować w alembiku z 12 funtami wody, odebrać garniec extraktu chrzanowego: ten zlany do butelek i zakorkowany, długo się konserwuje w sklepach; do użycia bierze się parę łyżek na garniec mléka. Także kilka listków rośliny *pingula vulgaris*, wrzucone do mléka, wstrzymuje kwaśnienie.

Mydło do mycia rzeczy jedwabnych.

Bierze się 1 funt mydła, kraje się na drobne części, pół kwarty żółci wołowéj, 2 łóty miodu przaśnego, 3 łóty cukru, ½ łóta terpentyny, miesza się razem i topi na wolnym ogniu, skoro się to wszystko połączy, przekłada się massa do drugiego naczynia i wyrzuca się następnie na płótno zmoczone; po pewnym czasie skrzepnie to mydło i używa się do wszystkich rzeczy jedwabnych, nawet i wstążek deseniowych.

Hodowanie pieczarek, szampinionów, w piwnicy, oborach ciepłych lub przy treibhauzach.

Suszą się exkrementa (odchody) końskie całe ile można, robi się skrzynia długa 2 lub 3 łokci a wysoka na łokieć, na spód kładzie się wspomniony gnój, grubości na pół łokcia; na gnój ten sypie się ziemia w któréj zarodki pieczarek (Brut) białe włókna znajdują się, na 2 lub 4 cale, potém znowu daje się gnój końskі na dwa cale, i tak zostawuje przez parę tygodni, aż się okryje pleśnią; przysypuje się dobrą inspektową ziemią i mocno uciska, polewa się wodą miękką ciepłą jak mléko udojone, a lepiéj jeszcze dostać takich zarodków i zasadzić jak wyżéj, pod inspektową ziemią, a będą obficiéj rosły; tym sposobem przyrządzone, będą przez lat kilka rodziły.

Американскій способъ варить картофель.

Картофель въ закрытомъ сосудѣ кипятятъ только нѣсколько минутъ (отъ 3 до 5), потомъ открываютъ сосудъ и ставятъ его на 3 минуты на горячихъ угольяхъ, и потомъ доливаютъ свѣжимъ кипяткомъ и доваривают ъ.

А чтобы незрѣлый картофель сдѣлать годнымъ для употребленія въ пищу, кладутъ его въ тепломъ мѣстѣ *напр.* на печи, гдѣ онъ долженъ пролежать нѣсколько дней, отъ чего сдѣлается сыпкимъ и вкуснымъ.

Масса для смазки экипажей.

Растопить 5 фунтовъ свѣчнаго сала, прибавить фунтъ растопленнаго воску, 2 фунта мыла также растопленнаго и преимущественно зеленаго, полъ фунта простаго деревяннаго масла, гарнецъ ($\frac{1}{4}$ ведра) чистаго дегтю, смѣшать все это, пока не простыло, и прибавить *plumbago* (самороднаго олова), которое должно быть мелко истерто и послѣ смѣшано съ приготовленною такимъ образомъ массою. Она втрое будетъ прочнѣе обыкновеннаго сала.

Для смазки простыхъ телегъ: взять четыре или пять гарнцевъ простой обыкновенной смолы, два фунта поташу, два или три фунта свѣчнаго сала или подонковъ льнянаго масла, все это варить и мѣшать; потомъ прибавить 4 или 5 гарнцевъ свареннаго и истертаго картофелю, отъ чего сдѣлается масса въ родѣ мыла, которая съ пользою можетъ быть употреблена, даже во время морозовъ.

Вѣрное средство спасать рогатый скотъ, когда его раздуетъ отъ клеверу свѣжей травы или барды.

Какъ только обнаружится въ животномъ этого рода болѣзнь, сейчасъ нужно вести его къ водѣ (которая чѣмъ холоднѣе, тѣмъ лучше) и обливать его, особенно брюхо и бока, а на хребетъ класть мокрыя тряпки или мѣшки, которые, какъ только нагрѣются, сейчасъ снимать, вновь мочить въ водѣ и прикладывать. Такимъ образомъ нужно дѣйствовать безпрестанно болѣе полчаса, пока животное неразрѣшится отъ раздувающихъ его газовъ и не станетъ дрижать, какъ будто отъ холоду. Послѣ этого нужно привести его въ умѣренное движеніе. Если животное такъ раздуто, что не въ состояніи дойти до воды, тогда какъ можно скорѣе нужно носить воду и спасать его описаннымъ образомъ.

Amerykański sposób gotowania kartofli.

Kartofla gotuje się w zasolonéj wodzie kilka tylko minut (3 do 5) odcedza się, potém stawi się garnek do 3 minut na żarzących węglach, i następnie dolać świeżym wrzątkiem i dogotować.

Ażeby niedójrzałe kartofle zrobić przydatne do jedzenia, kłaść je na miejscu ogrzaném ciepłém, jak *np.* na piecu, i zostawić przez dni kilka, a będą smaczne i mączne.

Massa do smarowania powozów.

5 funtów łoju topionego rozpuścić, dodaje się 1 funt wosku rozpuszczonego, 2 funty mydła, (najlepiéj zielonego), roztopionego i pół funta oliwy prostéj, garniec dziegciu dobrego, mięsza się na ciepło, dodać 2 funty *plumbago* (ołowiu rodzimego), dobrze utartego, wszystko to doskonale wymięszać i zachować do użycia. Massa ta 3 razy trwalsza od zwyczajnego sadła.

Tańsze do prostych powozów, a równie dobre smarowidło; 4 lub 5 garńcy smoły prostéj zwyczajnéj, 2 funty potażu, 2 lub 3 funty łoju lub fusów oleju, to wszystko gotować i mięszać, potém dodać 4 lub 5 garńcy kartofli ugotowanéj i miałko utartéj; zrobi się gatunek mydła, którego w mrozy nawet wygodnie używać można.

Niezawodny śrzodek przeciw odęciu rogacizny i owiec od koniczyny, zielonéj paszy lub brahy.

Jak tylko bydło od paszy zielonéj wzdęcia dostanie, trzeba je jak można najrychléj zaprowadzić nad wodę (która im zimniejsza tém lepsza), i polewać całe obficie, nadewszystko brzuch i boki, także na grzbiet można kłaść płachty, lub wory w wodzie maczane, a skoro te ocieplęją, znowu je w wodzie maczać i przykładać. To polewanie wodą odbywać się ma nieustannie więcéj pół godziny, dopóki źwierze nie zacznie z siebie puszczać przykrego odoru i niedostanie drżączki jak gdyby przeziębiło; można go wtedy zaprządz lub też miernie przepędzać. Jeżeli bydle jest bardzo wzdęte, że do wody niepodobna zaprowadzić, w takim razie trzeba wodę najśpieszniéj kazać donosić i powyższym sposobem dawać mu ratunek.

1846 ГОДЪ.

ПЛАНЕТА САТУРНЪ.

Сатурнъ есть десятая планета, считая отъ солнца, и до 1781 года почиталась послѣднею въ солнечной системѣ. Ее можно узнать по слабому и красноватому свѣту. Путь свой вокругъ солнца совершаетъ въ $29\frac{2}{2}\frac{3}{5}$ лѣтъ. Она въ 772 раза больше земли, и въ $9\frac{1}{2}$ разъ далѣе отстоитъ отъ солнца, нежели земля, отъ того весьма мало замѣтна. Отличительное свойство ея состоитъ въ томъ, что ее окружаетъ совершенно отдѣльное отъ нея кольцо, ширина котораго простирается до 4594 миль. Сатурнъ имѣетъ 7 спутниковъ которыхъ нельзя видѣть простымъ глазомъ.

Годъ, соотвѣтствующій сатурну, большего частію холоденъ и сыръ; и, не смотря на то, что въ нѣкоторыхъ періодахъ его бываетъ суша, онъ вообще дождливъ, и потому холоденъ.

ВЕСНОЮ продолжается холодъ, потомъ наступаютъ сухие время и постоянные вѣтры, большею частію сѣверо-восточные и юго-восточные, не слишкомъ благопріятствующіе озимовымъ и даже яровымъ посѣвамъ. Въ Маѣ можно ожидать лучшихъ дней; но холодныя ночи и изморози могутъ значительно повредить цвѣту фруктовыхъ деревьевъ. Въ концѣ весны погода болѣе постоянна на перемѣну съ обильными дождями.

ЛѢТО большею частію мокро и холодно, болѣе или менѣе благопріятно для урожаевъ, особенно на пловатой почвѣ, холодной по своему свойству. Среди лѣта будутъ несносные жары и буря съ градомъ и громомъ, особенно въ теченіи третьей части лѣта.

ОСЕНЬ такъ же сырая и холодная, съ раннею изморозью; требуетъ, чтобы заблаговременно обработаны были и пораньше засѣяны поля для озимаго хлѣба. Тоже должно сказать о поляхъ для яроваго хлѣба, потому, что въ нашемъ поясѣ можно ожидать скораго наступленія зимы.

ЗИМА въ этомъ году обыкновенно продолжительна, снѣжна и морозна, съ частыми вѣтрами и мятелями; въ началѣ однакожъ довольно сыра, потомъ пасмурна до наступленія морозовъ, которые бываютъ продолжительны и непрерывны.

ROK 1846.

PLANETA SATURN.

Zaczynając rachunek od słońca, planeta saturn jest 10 z rzędu, i do 1781 był ostatnim w słonecznym systemacie. Daje się poznać po mdłém i czerwonawém świetle. Drogę około słońca przebiega we $29\frac{2}{2}\frac{3}{5}$ leciech. Jest 772 razy większy od ziemi, i odleglejszy od słońca $9\frac{1}{2}$ razy, jak ziemia, dla tego najmniéj jest widzialnym. Ma tę własność szczególną, że go otacza piérścień zupełnie oddzielający go od jego kuli, a którego szerokość wynosi 4594 mil. Ten planeta ma 7 księżyców, których gołém okiem niepodobna dostrzedz.

Rok saturnowy, jest po miernéj części chłodny i wilgotny, bo chociaż w niektórych periodach jego okaże się suchy, jednakże w większey części jest dżdżysty a ztąd i chłodny.

WIOSNA długo się przeciągnie zimnem, następnie sucha i ciągle wietrzna; panujące wiatry wschodnio-północne i wschodnio-południowe, dla tego urodzajem ozimym a nawet jarzynnym nie bardzo sprzyjająca; w Maju dopiéro dni piękniejszych spodziewać się należy, jednak nocy chłodne z przymrózkami mogą znacznie uszkodzić kwiatóm drzew owocowych; w końcu dopiéro wiosny pewniejsza pogoda na przemian z obfitym dészczem.

LATO po większéj części mokre i chłodne, mniéj więcéj urodzajom sprzyjające, mianowicie na gruntach gleistych z natury zimnych; w środku lata będą jednak upały nieznosne i burza z gradem i grzmotem, mianowicie w 3-ciéj części lata będą częstémi.

JESIEN równie wilgotna i chłodna, wczesne przymrózki zapowiada; śpieszyć się z urobieniem gruntu pod oziminę i zawczesném jéj obsianiem, jak równie z przygotowaniem roli pod wiosnowy zasiew, bo prędkiéj zimy w naszéj strefie należy się spodziewać.

ZIMA pod tym planetą zwykle długa, śnieżna i mroźna, obfita w wiatry i zamiecie; z początku jednak dosyć wilgotna, następnie pełna szarugi aż wezmą mrozy, które długo i nieprzerwanie trwają.

Урожаи. Озимые посѣвы въ этомъ году на песчаной, хорошо обработанной почвѣ вѣрнѣе, нежели на другихъ. Однакожъ нужно спѣшить собирать хлѣбъ съ поля, пока не настанутъ дожди, и пораньше запасаться сѣномъ, а не отлагать приготовленіе его къ тому времени, когда нужно жать, иначе можетъ быть большой убытокъ въ хозяйствѣ. Такъ какъ можно ожидать болѣе продолжительной зимы, то нужно запастись кормомъ для скота въ большемъ количествѣ. Ранній яровой хлѣбъ будетъ урожайнѣе, а позднѣйшій могутъ захватить морозы. Нужно спѣшить съ обработкою земли подъ озимый хлѣбъ, равно какъ и съ посѣвомъ его: позднѣйшіе неуспѣютъ взойти, и потому легко могутъ обмануть надежду хлѣбопашца.

Urodzaje. Oziminy na gruntach piaszczystych dobrze doprawionych, pewniejsze są w tym roku niż na gruntach gleistych. Należy jednak wszędzie ze żniwem pośpieszać ażeby ubiedz porę dżdżystą, toż samo i ze grabieniem siana pilnie krzątać się potrzeba, i niezostawić na dni pod żniwo przypadające, bo można się na wielkie straty narazić. Ponieważ zaś należy się spodziewać zimy przydłuższéj, więc robić zapas karmów dla bydła i owiec obfitszych jak zwyczajnie. Jarzyna wczesna lepszy zbiór zapowiada, późniejszą jednak może mróz zachwycić. Z wczesném wyrobieniem gruntu pod ozimię także śpieszać jak równie z jéj posianiem, bo późniejsze nie będą miały czasu urunieć, azatém znacznie mogą zawieść nadzieję rolnika.

СОСТОЯНІЕ АТМОСФЕРЫ.

ЯНВАРЬ.

Послѣдняя четверть луны, обѣщаетъ перемѣну, дни пасмурные и морозные.

Новолуніе. Начинаются яснѣйшіе дни, морозъ дѣлается легче.

Первая четверть. Вѣтръ и погода перемѣнная.

Полнолуніе. Вѣтръ, и продолжается морозъ.

ФЕВРАЛЬ.

Послѣдняя четверть. Ясная погода; можетъ такъ же быть и оттепель.

Новолуніе. Перемѣнно. Мокрый снѣгъ и изморози послабѣе.

Первая четверть. Дни постоянно яснѣе, изморози продолжаются.

МАРТЪ.

Полнолуніе. Весьма близко къ перемѣнѣ, оттепель и вѣтръ съ снѣгомъ.

Послѣдняя четверть. Пасмурно на перемѣну съ ясною погодою.

Новолуніе. Начинается оттепель; ночью продолжаются изморози.

Первая четверть. Дни постоянно яснѣе; по ночамъ изморозь.

Полнолуніе. Перемѣнно. Вѣтры преимущественно восточные.

АПРѢЛЬ.

Послѣдняя четверть. Дни еще довольно холодные перемѣнно съ ясными.

ODMIANY POWIETRZA.

STYCZEN.

Kwadra 2-ga. Ma się nieco ku odmianie, dni mgliste, przytém mroźne.

Nów. Dni zaczynają bydź jaśniejsze, mróz lżejszy nieco.

Kwadra 1-sza. Wietrzna, nieco ku odmianie skłania się.

Pełnia. Dni wietrzne, mróz się przedłuża.

LUTY.

Kwadra 2-ga. Dni jasne, może się zdarzyć odliga.

Nów. Ulega odmianom, śnieg mokry, przymrózki słabsze.

Kwadra 1-sza. Dni ciągle jaśniejsze, przymrózki jeszcze nieopuszczają.

MARZEC.

Pełnia. Ma się znacznie ku odmianie, odliga, wiatr ze śniegiem.

Kwadra 2-ga. Pochmurna, szaruga, na przemian z pogodą.

Nów. Odliga się wzmaga, przymrózki w nocy trwają.

Kwadra 1-sza. Dni coraz piękniejsze, nocy jednak z przymrózkami.

Pełnia. Ma się ku odmianie, wiatry panujące wschodowe.

KWIECIEN.

Kwadra 2-ga. Jeszcze dni chłodne, naprzemian z pogodnemi.

Новолуніе. Дожди и большею частію восточные вѣтры.

Первая четверть. Ясная погода постояннѣе, частые вѣтры.

Полнолуніе. Пасмурные съ вѣтромъ дни перемѣнно съ ясною погодою.

М А Й.

Послѣдняя четверть. Поперемѣнно можно ожидать холодныхъ дней съ вѣтромъ.

Новолун: Дни нѣсколько теплѣе, ночи холодн:

Первая четверть. Частыя дождевыя тучи и южный вѣтръ.

Полнолуніе. Погода вѣрнѣе; мѣстами дождь.

І Ю Н Ь.

Послѣдняя четверть. Погода постоянная и теплая, рѣдко дождь.

Новолуніе. Проходятъ тучи, которыя обѣщаютъ дождь.

Первая четверть. Жаркіе дни, перемежающіеся проливными дождями.

Полнолуніе. Ясные дни въ перемежку съ дождемъ, отъ того ночи холодныя.

І Ю Л Ь.

Послѣдняя четверть. Сильные жары, но часто собираются тучи.

Новолуніе. Погода постояннѣе и теплѣе.

Первая четверть. Продолжается ясная погода, мѣстами дождь.

Полнолуніе. Теплые и сырые дни предвѣщаютъ дождь и градъ.

А В Г У С Т Ъ.

Послѣдняя четверть. Перемѣнно; ночи холодныя съ вѣтромъ.

Новолуніе. Дождей нѣтъ, но атмосфера наполнена тучами.

Первая четверть. Усиливаются жары, ночи постоянно холоднѣе.

Полнолуніе. По утрамъ пасмурно и мглисто, ночи холодныя, кое-гдѣ дождь.

Послѣдняя четверть. Вѣтры охлаждаютъ атмосферу, и можно ожидать непогоды.

С Е Н Т Я Б Р Ь.

Новолуніе. Частыя перемѣны, дни однакожъ большею частію ясные, ночи холодныя почти до изморози.

Первая четверть. Дождь, пасмурно, вѣтры юго-восточные.

Полнолуніе. Время не совсемъ пріятное, частыя изморози.

Nów. Dészcze i wiatry wschodowe najczęściéj.

Kwadra 1-sza. Pogoda się wzmaga, wiatry częste.

Pełnia. Dni pochmurne, wietrzne, naprzemian z pogodą.

M A Y.

Kwadra 2-ga. Z odmianą się spodziewać dni chłodnych i wietrznych.

Nów. Dni cieplejsze nieco, ale nocy chłodne.

Kwadra 1-sza. Chmury deszczowe, wiatr południowy.

Pełnia. Pogoda pewniejsza, dészcz stronami się okazuje.

C Z E R W I E C.

Kwadra 2-ga. Statecznie pogodna i ciepła, dészcz rzadziéj.

Nów. Chmury się zbierają, dészcz zapowiadając.

Kwadra 1-sza. Dni gorące zagrażają ulewnemi dészczami.

Pełnia Dni pogodne naprzemian z dészczem, stąd chłodne nocy.

L I P I E C.

Kwadra 2-ga. Upały, chmury jednak często się zbierają.

Nów. Zapowiada stalszą pogodę, ciepło się wzmaga.

Kwadra 1-sza. Pogoda się przedłuża, stronami dészcz przepada.

Pełnia. Dni parne zapowiadają dészcz i grad.

S I E R P I E N.

Kwadra 2ga. Pogoda odmienna, nocy chłodne, wietrzne.

Nów. Pogoda się przedłuża, powietrze jednak obciążone chmurami.

Kwadra 1-sza. Upały się wzmagają, nocy coraz chłodniejsze.

Pełnia. Posępne i mgliste ranki, nocy chłodne, dészcz tu i ówdzie.

Kwadra 2ga. Wiatry oziębiają powietrze, więcej się spodziewać niepogod.

W R Z E S I E N.

Nów. Z częstą odmianą, dni jednak pogodne, nocy chłodne aż do przymrozków.

Kwadra 1-sza. Dészcz, pochmurno, wiatry wschodnio-południowe.

Pełnia. Zapowiada czas mniéj przyjemny, przymrózki częstsze.

Послѣдняя четверть. По утрамъ мгла, дни и погода ясные. дождь съ мѣлкимъ градомъ.

ОКТЯБРЬ.

Новолун: Морозъ, вѣтеръ, рѣдко ясные дни

Первая четверть. Погода большею частію ненастная, ночью вѣтры и холода.

Полнолуніе. Пасмурно, ночи съ изморозями днемъ снѣгъ и дождь.

Послѣдняя четверть. Дни пасмурные, погода постоянно холоднѣе.

НОЯБРЬ.

Новолуніе. Нѣсколько ясно, сильные изморози, потомъ снѣгъ.

Перв: чет. Снѣгъ и морозъ, ночью изморозь.

Полнолуніе. Снѣгъ, иней, сѣверные вѣтры, морозы.

Послѣдняя четверть. Дни пасмурные, рѣдко проясняются, снѣгъ и морозъ.

ДЕКАБРЬ.

Новолуніе. Вѣтеръ, мгла; холода продолжаются.

Первая четверть. Предвѣщаетъ перемѣну; морозы легче.

Полнолуніе. Снѣгъ и мятель; морозы начинають усиливаться.

Послѣд: чет: Вѣтръ перемѣнно съ оттепелью.

Kwadra 2-ga. Mgliste ranki, dni czasem pogodne. dészcz ze szronem.

PAZDZIERNIK.

Nów. Mróżny i wietrz., rzadsze dni pogod:

Kwadra 1-sza. Więcéj niepogody, nocy wietrzne, i chłodne.

Pełnia. Szaruga, nocy z przymrózkami, we dnie śniég. i dészcz.

Kwadra 2-ga. Dni pochmurne, coraz ostrzejsza pogoda.

LISTOPAD.

Nów. Ku pogodzie się skłania, przymrózki ostre, następnie śniég.

Kw. 1. Snież. i mróź. pora, w nocy przymr.

Pełnia. Snieg ze szronem, wiatry północne, mrozy.

Kwadra 2-ga. Dni pochmurne, rzadko się wyjaśniają, śniég i mrozy.

GRUDZIEN.

Nów. Wietrzna, mglista, i zimna pora przedłuża się.

Kwadra 1-sza. Nieco zapowiada odmianę, mrozy ulżyły.

Pełnia. Sniég z zamiecią, mróz się wzmagać zaczyna.

Kwadra 2. Wietrzna z odmianą na odwilż.

ПРАЗДНИКИ ЕВРЕЙСКІЕ.

ФЕБРАЛЬ. 28. Пуримъ (торжественный день по поводу гибели Амана въ Персидскомъ Царствѣ).

МАРТЪ. 30 и 31, Пейсахъ (первые дни Пасхи), или исхода изъ Египта.

АПРѢЛЬ. 1, 2, 3, и 4. Холгамоедъ, буднишніе дни (полу праздники) между праздниками.

5 и 6. Послѣдніе дни праздника.

МАЙ. 19 и 20. Шавуесъ, Пятидесятница.

СЕНТЯБРЬ. 9 и 10. Рошъ-Гашона (Новый годъ 5607).

18. Іомъ-Кипуръ (день исхода очищенія отъ грѣховъ), строгій постъ.

23 и 24, Сукасъ (праздикъ Кущей).

25, 26, 27, и 28. Холгамоедъ, (буднишніе дни между праздниками.

29. Гошайна-Раба, (избавь великою силою).

30. Шемини-Ацересъ, (осьмой день заключенія праздника).

ОКТЯБРЬ. 1. Сымхасъ-Тгора, (увеселеніе отъ законовъ Божіихъ).

SWIĘTA STAROZAKONNYCH.

LUY. 28. Purym (dzień wielce radośny ze zguby Hamana w Krolestwie Perskim.)

MARZEC. 30 i 31, Pejsach (dni 1 S. Wielkanocy), czyli wyjście z niewoli Egiptu.

KWIECIEN. 1, 2, 3, i 4. Cholhamoed, powszedne dni (pół święta) między święt:

5 i 6. Ostatnie dni Swięta.

MAJ. 19 i 20. Szawues, Zielonych Swiąt.

WRZESIEN. 9 i 10, Rosz-Haszona, (Nowy Rok 5607).

18. Jom Kipur (dzień expiracyi oczyszczać się z grzechów), post bardzo ścisły.

23 i 24, Sukas (Swięto namiotowe).

25, 26, 27, i 28. Cholhamoed (powszednie dni między świętami).

29. Hoszajna-Raba, (wybaw pomocą wielką).

30. Szemini-Aceres, (ósmy dzień zamknienia Swięta).

PAZDZIERNIK. 1. Symchas-Thora, (pocieszenia się z Zakonu Bożego).

Ярмарки

ЗНАТНѢЙШІЯ ВНУТРИ ИМПЕРІИ И ЗАГРАНИЦЕЮ.

Въ Бѣшенковичахъ: въ д. СС. Петра и Павла.

Въ Г. Бобруйскѣ: 1, На Богоявленіе; 2, Въ д. С. Николая Чуд. 9 Мая; 3, Въ д. Покр. Пр. Богор.

Въ М. Биржахъ Упитскаго Уѣзда: 1, 6 Января; 2, Іюля 26, 3, Сентября 29.

Въ М. Хасловичахъ, 24 Іюля.

Въ Г. Харковѣ: 1й, Крещенская съ 6 Января; и 2-й Успенскя съ 15 Августа, по 4 недѣли.

Въ Долгиновѣ, въ день Вознесенія Господняго.

Въ М. Друя, на Богоявленіе.

Въ Гомлѣ, на Новый Годъ.

Въ Янишкахъ: 1, На Срѣтеніе; 2, въ 4-тую Среду велик. поста; 3, Въ д. Тѣла Христова.

Въ Илукштѣ: 1, На Богоявленіе; 2, На Срѣтеніе.

Въ Г. Ирбитѣ Пермской Губерніи, съ 15 Февраля по 15 Марта.

Въ Коренной, Курской Губерніи, съ 9 Пятницы послѣ Пасхи, чрезъ 4 недѣли.

Въ Краславѣ: 1, Съ начала Мясопустной недѣли до великаго поста; 2, Въ д. Св. Доната или въ 1е Воскрес. послѣ СС. Петра и Павла.

Въ Кальваріи, въ Воскресеніе послѣ Праз. Поло. ризы Пре: Богоро. въ Іюлѣ.

Въ Кенигсбергѣ, Іюня 24, по нов. ст.

Въ Линковѣ, въ Воскресеніе послѣ 16 Іюля.

Въ Любавичахъ: 1, На Богоявленіе; 2, Въ день СС. Апост. Петра и Павла.

Въ Лейпцигѣ: 1, На Новый Годъ; 2, Апрѣля 24; и 3. въ д. С. Михаила Архан. по нов. ст.

Въ Г. Ново-Александровскѣ: 1, Въ Воскресеніе послѣ Богоявленія; 2, Августа 15 нов. ст.

Въ Г. Ниж. Новгородѣ. съ 15 Іюля по 15 Авг.

Въ Освѣи Витебской Губ.: 1, въ послѣдній Пятокъ предъ д. СС. Апос. Петра и Павла; 2, Въ день СС. Бориса и Глѣба 24 Іюля.

Въ Островнѣ, на Успеніе Пресвя. Богоро.

Въ Паричахъ Бобруйскаго Уѣзда, въ день Св. Прасковіи 14 Октября, чрезъ 8 дней.

Въ М. Плунгянахъ: 1, Въ 1й Понедѣлокъ вел. Поста; 2, Въ д. Рожденія С. Іоанна Крест.

Въ Посволѣ, въ тотъ же самый день.

Въ Радошкевичахъ, въ день СС. Тройцы.

Въ М. Ромнахъ, Полтавской Губерніи: 1-й,

Jarmarki

PRYNCYPALNIEYSZE KRAJOWE I ZAGRANICZNE.

Bieszenkowicze: w dzień SS. Piotra i Pawła.

Bobrujsk: 1szy na 3 Krole; 2, Na S. Mikołaj, to jest 9 Maja; 3, Na Pokrowy P. Maryi.

Birże w Pcie Upitskim: 1szy, 6, Stycznia; 2gi, 26 Lipca; 3ci, 29 Września.

Chasłowicze: dnia 24 Lipca.

W Charkowie: 1szy, Trzykrólski od 6 Januaryi; i 2gi, na Wniebowzięcie N. P. M. od 15 Augusta, przez 4 tygodnie każdy.

Dołhinów: Na Wniebowstąpienie Pańskie.

Druja: Na 3 Króle.

Homla: Na Nowy Rok.

Janiszki: 1, Na Gromnicz. P. Maryi; 2, Na Srzodopoście; 3, Na Boże Ciało.

Iłukszta: 1szy Na 3 Króle; 2, Na Grom. P. M.

Irbicie, Permskiej Gubernii, od 15 Februarii do 15 Marca.

Korennej, Kurskiej Gub., od 9 piątku po Zmartwychw. Pańskim, przez 4 tygodnie.

Krasław: 1szy od Niedzieli mięsop: do wielkiego postu; 2gi, Na S. Donat, to jest: w pierwszą Niedzielę po Stym Pietrze.

Kalwarya: w Niedzielę po Nawiedzeniu P. M.

Królewiec: 24 Junii, według now. Kalend.

Linków: w Niedzielę po Szkapler. P. Maryi.

Lubawicze: 1, Na 3 Króle; 2, w dzień SS. Piotra i Pawła.

Lipsk: 1, Na Nowy Rok; 2, 24 Apryla; 3, w d. S. Michała Arch. według now. Kalend.

Nowo-Alexandrowsk: 1, w Niedzielę 1szą po Jarmarku Widzkim 3 Królskim; 2, 15 Aug.

W Niżegrodzie: od 15 Julii do 15 Augusta.

Oswiey, w Guber. Witebskiej; 1, w ostatni piątek przed Swiętym Piotrem; 2, Na Borysa, 24 Julii.

Ostrowno: Na Wniebowzięcie P. Maryi.

Parycze: w Pcie Bobrujskim. W dzień S. Parascewii 14 Pazdziernika, trwa 8 dni.

Płungiany: 1szy w Poniedziałek zapustny; 2gi Na Narodzenie S. Jana.

Poswol: Także w tym dniu.

Radoszkiewicze: W dzień SSS. Trójcy.

Romno, Półtąwskiej Gub.: 1, Na Wniebow.

Вознесеніе; и 2, Ильи Пророка 20 Іюля, по четыре недѣли.

Въ Роговѣ, въ Воскрес. послѣ Усп. Пр. Богор.

Въ М. Роголо: 1, На Вознесеніе; 2, Въ день Тѣла Христова; 3, Въ день Св. Михаила.

Въ М. Салантахъ: 1, На Богоявленіе; 2, Въ д. С. М. Магд.; 3, Въд. С. Роха; 4. Въ СС. Ангел.

Въ Сморгоняхъ, Въ 4ю Среду Велик. Поста.

Въ Свислочѣ, начин. послѣ Зельв. Ярмарки.

Въ Шкловѣ: 1, На второй недѣли великаго поста; 2, Въ день Тѣла Христова.

Въ Щучинѣ: 1, Въ день Св. Маріи Магдалины; 2, Въ день СС. Симона и Іуды, по нов. стил.

Въ М. Шатахъ, въ день СС. Тройцы.

Въ М. Шидловѣ, въ день рожденія Пре. Богор.

Въ Шимборгѣ, въ Воскр. пос. Усп. Пр. Богор.

Въ М. Уцянѣ Вилкомир. Уѣзда: 1, На Срѣтеніе; 2, На Вознесеніе; 3, Въ день Тѣла Христова; 4, Въ день СС. Ангеловъ.

Въ Варшавѣ: 1, Въ Понедѣлокъ послѣ СС. Филипа и Якуба 1 Мая; 2, Въ понедѣлокъ послѣ дня Всѣхъ Святыхъ 1 Ноября, по нов. стил.

Въ Видзахъ: 1, Въ Воскр. пос. Богояв.; 2, Въ 4ю Среду вел. поста; 3, Въ д. Пр. Бог. Шкап.

Въ Вильнѣ, Съ 23 Апрѣля по 15 Мая.

Въ Вилкомирѣ, въ д. СС. Апос. Петра и Павла.

Въ Ворнѣ, въ Воскр. пос. СС. Петра и Павла.

Въ Высокѣ, въ д. С. Якоба Ап. 25 Іюля по н. с.

Въ Зельвѣ, въ д. С. Анны 26 Іюля, по ста. сти.

ВЪ ВОЛЫНСКОЙ, ПОДОЛЬСКОЙ И КІЕВСКОЙ ГУБЕРНІИ.

Въ Бердичевѣ: 1, 13 Января; 2, 16 Марта; 3, 12 Іюня; 4, 1 Ноября.

Въ Бѣлополѣ: 1, На Новый Годъ; 2, 30 Января; 3, 17 Марта; 4, 23 Марта; 5, 7 Апрѣля; 6, 9 Маія; 7, 13 Іюня; 8, 29 Іюня; 9, 1 Августа; 10, 8 Сентября; 11, 1 Октября; 12, 7 Ноября; 13, 21 Ноября; и 14, 6 Декабря.

Въ Боремлѣ: 1, 6 Іюня; 2, 29 Іюня; 3, 8 Ноября.

Въ М. Черномъ-Островѣ: 1, въ день Св. Станислава 8 Маія; 2, въ день СС. Тройцы; 3, На Покровы П. Б. 1 Октября; 4, 28 Декабря.

Въ М. Дымовкѣ Ольгопольскаго Уѣзда: 1, На новый годъ; 2, 19 Марта; 3, 7 Маія; 4, 24 Іюня; 5, 1 Ноября; 6, 6 Декабря.

Въ М. Дунаевцахъ Подольской Губерніи: 1, На новый годъ; 2, въ день рожденія Св.

Pańskie; i 2gi, Na S. Eliasza Proroka 20 Julii, każdy przez 4 tygodnie.

Rogow: w Niedzielę po Wniebowzięciu P. M.

Rogoło: 1szy, Na Wniebowstąpienie Pań.; 2, Na Boże Ciało; 3, Na S. Michał.

Sałanty: 1, na 3 Króle; 2, Na S. M. Magdal.; 3, Na S. Roch; 4, Na Aniołów Stróżow.

Smorgonie: Na Srzodopoście.

Swisłocz: Po Zelwiańskim poczyna się.

Szkłow: 1. w N. Wstępną; 2, Na Boże Ciało.

Szczuczyn: 1szy Na Maryą Magdalenę; 2, W dz. Symona Judy, według nowego Kalendarza.

Szaty: W dzień Swiętej Trójcy.

Szydłow: Na Narodzenie Panny Maryi.

Szymborg: w Niedzielę po Wniebowz. P. M.

Uciana: w Pcie Wiłkomier. 1, Na Gromni.; 2, Na Wniebowstąp. Pań.: 3, na Boże Ciało; 4, Na Aniołów Stróżow, ma tygod. Jarm.

Warszawa: 1, w 2 Poniedz: po SS. Fili: i Jakóbie; 2gi, w 1 Poniedz: po Wszystkich SS., trwają po 3 tygod. według now. Kalendarza.

Widze: 1, w Niedzielę po 3 Królach; 2, Na Srzodopoście; 3, Na N. P. Maryą Szkaplerną.

Wilno: Od 23 Apryla do 15 Maja, vet. styl.

Wiłkomierz: W dzień SS. Piotra i Pawła.

Worno: w Niedzielę po SS. Pietrze i Pawle.

Wysokie: W dzień S Jakóba Apostoła n. s.

Zelwa: W dzień S. Anny, według Kale. Rusk.

NA WOŁYNIU, PODOLU, i w GUBERNII KIJOWSKIEY.

W Berdyczewie: 1, 13 Stycznia; 2, 16 Marca; 3, 12 Czerwca; 4, 15 Sierpnia; 5, 1 Listop.

Białopolu: 1, Na Nowy Rok; 2, 30 Stycz.; 3, 17 Marca; 4, 23 Marca; 5, 7 Kwiet.; 6, 9 Maja; 7, 13 Czerwca; 8, 29 Czerwca; 9, 1 Sierpnia; 10, 8 Września; 11, 1 Paździer.; 12, 7 Listopada; 13, 21 Listop., 14, 6 Grudnia.

Boremlu: 1, 6 Czer.; 2, 29 Czer.; 3, 8 Listop.

Czarnym-Ostrowie na Podolu: 1, w Dzień S. Stanisława 8 Maja; 2, w Dzień SSS. Tróycy; 3ci, w Dzień Pokrowy N. M. P. 1 Paździer.; 4, w dzień Młodzianków 28 Grudnia.

Dymówce w Pcie Olhopolskim: 1szy, Na Nowy Rok; 2gi, 19 Marca; 3ci, 7 Maja; 4ty, 24 Czerwca; 5ty, 1 Listopada; 6ty, 6 Grudnia.

Dunajowcach na Podolu; 1szy, Na Nowy Rok; 2gi, w Dzień Narodzenia Sgo Jana Chrzci-

Іоанна Крести: 24 Іюня, по одной недѣли
Въ Фульштинѣ: 1, въ день С. Агнѣшки 21 Января; 2, На Рохманскій Великъ-день 13 Мая; 3, въ Понед. пос. Сошествія Св. Духа; 4, въ день Рожденія С Іоанна Крес. 24 Іюня; 5, въ день Іоанна Богослова.
Въ Фастовѣ: 1, въ Четвертокъ Мясопус. Нед.; 2, На Верб. Нед.; 3, въ Понед. послѣ Сошест. Св. Духа; 4, въ день С. Ильи Прор. 20 Іюля; 5, въ день Св. Николая Чудот. 6 Декабря
Въ Янушполѣ: 1, въ день С. Теодосія 11 Января; 2, въ день Св. Николая 9 Маія; 3, въ день С. Панталеона. Сверхъ того, торги бываютъ въ 1хъ числахъ каждаго Мца.
Въ Ярмолинцахъ Подоль. Губ.: 1, въ Воскр. на провод. нед.; 2, въ д. СС. Петра и Павла; 3, въ день Св. Николая Чудот. 6 Декабря.
Въ Ивницы Житомир: Уѣз.: 1, На Новый годъ; 2, 24 Февраля; 3, 12 Апрѣля; 4, 2 Іюля; 5, 6 Сентября; 6, 11 Ноября; 7, 4 Декабря.
Въ Кузминѣ: 1, На Богояв.; 2, 2 Февраля; 3, на Середопостѣ; 4. 23 Апр.; 5, 9 Маія; 6, 24 Іюня; 7, 1 Августа; 8, въ д. С. Семеона 1 Сент.; 9, 1 Октября; 10, 8 Ноября; 11, 6 Декабря.
Въ Кульчинахъ: 1, На проводной недѣли; 2, На Вознес,. по цѣлой нед. Иные же, какъ то: Въ д. 40 Мучениковъ, въ д. СС. Петра и Павла Апост. и въ день С. Панталеона, по три дни.
Въ Коростышевѣ: 1, На Богояв.; 2, по Сырной недѣли; 3, На Середопостѣ; 4, 8 Маія; 5, 29 Іюня; 6, 20 Іюля; 7, 8 Сент.; и 8, 29 Сентяб.
Въ Калушѣ надъ рѣкою Днестромъ: 1, на Богояв.; 2, Въ д. С. Казимира; 3, Въ д. С. Яна Непомуцена; 4, Въ д. Успенія Пре. Богор.; 5, Въ день всѣхъ Святыхъ.
Въ Козинѣ Богуславскаго Уѣзда: 1, 2 Февраля; 2, 25 Марта; 3, 23 Апрѣля; 4, 29 Іюня; 5, 1 Августа; 6, 8 Ноября; 7. 4 Декабря.
Въ Крутѣ Балтскаго Уѣзда: 1, На Новый Годъ; 2, 23 Апрѣля; 3, 20 Іюля; 4, 1 Октяб.
Въ М. Калиновкѣ Винницкаго Уѣзда: Каждыя двѣ недѣли въ теченіи года.
Въ Любарѣ: 1, Въ день Св. Войцѣха 24 Апрѣля; 2, Въ день С. Іоанна Крест. 24 Іюня.
Въ Макаровѣ: 1, На Новый Годъ; 2, 30 Января; 3, 9 Марта; 4, На Зборное; 5, 25 Марта; 6, 6 Апрѣля; 7, въ день С. Іоанна Дав.; 8, 6 Іюня; 9, 29 Іюня; 10, 1 Августа; 11, 8 Сент. 12, 23 Октября; 13. 1 Ноября; 14, 21 Ноября
Въ Миронолѣ: 1, На Новый Годъ; 2, 27 Января;

ciela 24 Czerwca, każdy po tygodniu trwa.
Fulsztynie: 1, w Dzień S. Agnieszki 21 Stycz.; 2, na Rachmański Wełyk-deń 13 Maja; 3, w Poniedziałek Swiąt.; 4, w Dzień Narodz. Sgo Jana Chrzciciela 24 Czerwca; 5, w dzień S. Jana Bohosłowa.
Fastowie: 1szy, w Czwartek mięsny; 2gi, w Niedzielę Kwietną; 3ci, w 2gi dzień Zielonych Swiąt; 4ty, w dzień S. Eliasza; 5ty, 6 Grudnia.
Januszpolu: 1szy, w Dzień S. Teodozego 11 Stycznia; 2gi, w dzień S. Mikołaja 9 Maja; 3ci, w dzień S. Pantaleona. Prócz tego, targi 1szych dni każdego miesiąca.
Jarmolincach na Podolu: 1szy, w przewodną Niedzielę; 2gi, w dzień SS. Piotra i Pawła; 3ci, w dzień S. Mikołaja 6 Grudnia.
Iwnicy w Pcie Żytomier.; 1, Na Nowy Rok; 2, 24 Lut.; 3, 12 Kwiet.; 4. 2 Lipca; 5. 6 Wrześ.; 6, 11, Październ.; 7, 4 Grudnia.
Kuzminie: 1, w Dz. 3. Królow; 2, 2 Lutego; 3, w Srzodop.; 4, 23 Kwiet.; 5. 9 Maja; 6, 24 Czer.; 7, 1 Sier.; 8, w d. S. Symeona 1 Wrze.; 9, 1 Październ.; 10, 8 Listop.; 11, 6 Grudnia.
Kulczynach: 1, w Niedz. Przewodną; 2, w dz. Wniebowstąpienia Pańskiego, po tygodniu. Inne zaś: jako to: w dzień 40 Męczenników, SS. Piotra i Pawła, i Pantaleona, po 3 dni.
Korystyszowie: 1, w dz. 3 Królow; 2, w Niedz. Syrną; 3, w Srzodopoście; 4, 8 Maja; 5, 29 Czerwca; 6, 20 Lipca; 7, 8 Września.
Kałuszu nad Dniestrem: 1szy, w dz. 3ch Królow; 2gi, w d. S. Kazimierza, 3ci, w d. S. Jana Nepomucena; 4ty, w dz. Wniebowzięcia N. M. P.; 5, w dz. Wszystkich SS.
Kozinie w Pcie Bohusławskim: 1, 2 Lutego; 2, 25 Marca; 3, 23 Kwietnia; 4, 29 Czerwca; 5, 1 Sierpnia; 6, 8 Listopada; 7, 4 Grudnia.
Krutem w Pcie Bałtskim; 1, Na Nowy Rok; 2, 23 Kwietnia; 3, 20 Lipca; 4, 1 Października.
Kalinowce w Pcie Winnickim: Co dwie Niedziel Jarmark, w ciągu roku.
Lubarze: 1szy, w d. S. Woyciecha; 2gi, w d. Narodzenia S. Jana Chrzciciela.
Makarowie: 1, Na Nowy Rok; 2, 30 Stycz.; 3, 9 Mar.; 4, na Zborne; 5, 25 Mar.; 6, 6 Kwiet.; 7, w d. S. Jana Daw.; 8. 6 Czer.; 9, 29 Czer.; 10, 1 Sierp.; 11, 8 Wrześ.; 12, 23 Październ.; 13, 1 Listopada; 14, 21 Listopada.
Miropolu: 1, na Nowy Rok; 2, 27 Stycz.; 3, 10

3, 10 Марта; 4, 25 Апрѣля; 5, 8 Маія; 6, 25 Маія; 7, 29 Іюня; 8, 27 Іюля; 9, 29 Августа; 10, 1 Октября; 11, 20 Октября; 12, 6 Декабря.

Въ Меджибожѣ: 1, На Богоявленіе; 2, 24 Февраля; 3, На Середопостѣ; 4, 23 Марта; 5, 6 Апрѣля; 6, 8 Маія; 7, 29 Іюня; 8, 20 Іюля; 9, 6 Августа; 10, 8 Сентября; 11, 20 Сентября; 12, 8 Ноября; 13, 20 Декабря.

Въ Пулинахъ: 1, 10 Марта; 2, 29 Маія; 3, 26 Сент.; Сверхъ того, каждаго мѣсяца 1 числа.

Въ Паволочи: 1. На Новый Годъ; 2, 25 Января; 3, На 1й недѣли вел. поста; 4, На 5й недѣли вел. поста; 5, На проводной недѣли; 6, въ д. С. Марка Еван: 25 Апрѣля; 7, 8 Маія; 8, Въ д. СС. Тройцы; 9, въ 3 недѣли послѣ Сошес. С. Духа; 10, 24 Іюня; 11, 20 Іюля; 12, 24 Іюля; 13, 6 Августа; 14, 29 Августа; 15, 14 Сентября; 16, 1 Октября; 17, 26 Окт.; 18, 8 Нояб.; 19, 30 Нояб.; 20. 9 Дек.; 21, 26 Дек.

Въ Старомъ Константиновѣ: 1, на Новый Годъ; 2, На сыропус. недѣли; 3, 17 Марта; 4, 25 Марта; 5, 6 Апрѣля; 6, 18 Маія; 7, 12 Іюня; 8, 20 Іюля; 9, 15 Августа; 10, 8 Сентября; 11, 1 Октяб.; 12, 26 Октября; 13, 30 Ноября.

Въ Старой Сѣнявѣ: 1, 30 Января; 2, 16 Мар.; 3, 21 Мар.; 4, 9 Маія; 5, 29 Маія; 6, 20 Іюля; 7, 6 Августа; 8, 6 Сентября; 9, 1 Октября; 10, 28 Октября; 11, 6 Декабря; 12, 20 Декабря. Свѣрхъ того въ каждое воскресеніе бываютъ торги лучшіе, а по пяткамъ меншіе.

Въ Славутѣ: 1, 30 Января; 2, 23 Апрѣля; 3, 24 Іюня; 4, 24 Августа, 5, 1 Нояб.; 6, 21 Нояб.

Въ Стржижавкѣ Подоль. Губер.: 1, Въ д. 40 Мучен.; 2, На 5й нед. вел. поста; 3, На Рахманскій Великъ-день; 4, Въ д. С. Онуфрія; 5, Въ д. праз. Полож. ризы Пре. Богор.; 6, На Входъ Пре. Богород.; 7, 9 Декабря.

Въ Судилковѣ: 1, на Богоявленіе; 2, на Срѣтеніе; 3, Въ день 40 Мучениковъ; 4, Въ Мирон: недѣли; 5, 23 Апрѣля; 6, 24 Іюня; 7, 25 Іюля; 8, 29 Августа; 9, 14 Сентября; 10, 26 Октября; 11, 21 Ноября; 12, 9 Декабря.

Въ Вишневцѣ Волын. Губ.: 1, На Срѣтеніе; 2, Въ д. С. Георгія 23 Апрѣля; 3, Въ день Рожд. С. Іоанна Кре. 24 Іюня; 4, Въ день С. Ильи Про.; 5, Въ д. С. Дмитрія 26 Октября.

Marca; 4, 25 Kwiet.; 5, 8 Maja; 6, 25 Maja; 7, 29 Czer.; 8, 27 Lipca; 9, 29 Sierp.; 10, 1 Październ.; 11, 26 Paździer.; 12, 6 Grudnia.

Międzybożu: 1, w Dzień 3 Królow; 2, 24 Lut.; 3, w Srzodopoście; 4, 23 Marca; 5, 6 Kwiet.; 6, 8 Maja; 7, 29 Czerwca; 8, 20 Lipca; 9, 6 Sierp.; 10, 8 Września; 11ty, 26 Września; 12ty, 8 Listopada; 13ty, 20 Grudnia.

Pulinach: 1, 10 Marca; 2, 29 Maja; 3, 26 Września; A nadto pierwszego każdego miesiąca.

Pawołoczy: 1, na Nowy Rok; 2, 25 Stycz.; 3, w 1szą Niedz. postu; 4, w 5tą Niedz. postu; 5, w Niedz. przewodną; 6, w dz. S. Marka Ew: 25 Kwiet.; 7, 8 Maja; 8, w dz. SSS, Tróycy; 9, w 3 tygod. po Zesł. D. Sgo; 10, 24 Czerw.; 11. 20 Lipca; 12, 24 Lipca; 13, 6 Sier.; 14, 29 Sierp.; 15. 14 Wrześ.; 16, 1 Pażdz.; 17, 26 Paźdz.; 18, 8 Listop.; 19, 30 Listop.; 20, 9 Grudnia; 21, 26 Grudnia.

W. Starym Konstantynowie: 1, Na Nowy Rok; 2, w samych ostat. Zapust: 3, 17 Mar.; 4, 25 Mar.; 5, 6 Kwiet.; 6, 18 Maja; 7, 12 Czer.; 8, 20 Lipca; 9, 15 Sier.; 10, 8 Wrześ.; 11, 1 Październ.; 12, 26 Paździer.; 13, 30 Listopada.

Starym Sieniawie: 1, 30 Stycz.; 2, 16 Marca; 3, 21 Marca; 4, 9 Maja; 5, 29 Maja; 6, 20 Lipca; 7, 6 Sierp.; 8, 6 Wrześ.; 9, 1 Paździer.; 10. 28 Października; 11, 6 Grudnia; 12, 20 Grudnia. A prócz tego przez cały rok każdey Niedzieli targi lepsze; co piątku mnieysze.

Sławucie: 1, 30 Stycz.; 2, 23 Kwi.; 3, 24 Czer.; 4, 24 Sier.; 5, 1 Listop.; 6, 21 Listopada.

Strzyżawce na Podolu: 1, w dzień 40 Męczeń.; 2, w Niedzielę 5tą postu; 3, na Rachmański Welik-deń; 4, w dz. S. Onufrego; 5, w dzień Nawiedzenia N. M. P.; 6, w dz. Ofiarowania N. M. P.; 7, 9 Grudnia.

Sudyłkowie: 1, w Dz. 3 Królow; 2, w dz. Gromniczney N. M. P. 2 Lut.; 3, w dz. 40 Męcz.; 4, w Niedz. Mirona; 5, 23 Kwiet.; 6, 24 Czer.; 7, 25 Lipca; 8, 29 Sier.; 9, 14 Wrześ.; 10, 26 Paźdz.; 11, 21 Listop.; 12, 9 Grudnia.

Wiszniowcu na Wołyniu: 1, w dz. Gromnicz. N. M. P.; 2, w dz. S. Jerzego 23 Kw.; 3, w d. Narodz. S. Jana Chrz.; 4, w dz. S. Eliasza; 5, w dzień S. Dymitryja 26 Października.

СВѢДЕНІЕ О ХОДѢ ПОЧТЪ ВЪ ВИЛЬНІЕ.

Пріемъ писемъ производится: съ 8 до 12. час. утра.

Въ Воскресенье, На тракты: Ковенскій, Таурогенскій, за границу и до Трокъ.

Въ Понѣдѣльникъ, На тракты: Ковенскій, и Царство Польское.

Во Вторникъ, На тракты. С. Петербургскій, Рыжскій, Митавскій и Московскій.

Въ Среду, На тракты: Гродненскій Ковенскій, и Таурогенскій Россіяны, Царство Польское чрезъ Бресть и за границу съ 8 до 12 часовъ, а до Г. Трокъ до 10 часовъ.

Въ Пятницу На тракты: Московскій, Свенцянскій, Ковенскій, Таурогенскій, Царство Польское и за границу.

Въ Субботу, На тракты: С. Петербургскій, Рыжскій и Митавскій, Гродненскій и Царство Польское чрезъ Бресть.

Приходятъ Почты.

Въ Воскресенье изъ трактовъ: Рыжскаго, Митавскаго, по полуночи.

Въ Понѣдѣльникъ изъ трактовъ: Ковенскаго и Таурогенскаго.

Во Вторникъ изъ трактовъ: С. Петербургскаго, въ 6 часовъ 55 минутъ и Трокъ въ 9 часовъ по полудни.

Въ Среду изъ трактовъ: Рыжскаго, Митавскаго, по полуночи въ 3 часа 45 минутъ, Свенціянскаго въ 10 часовъ 45 минутъ, Гродненскаго въ 3 часа 30 минутъ, Московскаго по полудни 4 часа 45 минутъ.

Въ Четвертокъ изъ трактовъ: Ковенскаго и Таурогенскаго по полудни

Въ Пятницу изъ Трокъ по полуд. въ 9 час.

Въ Субботу изъ трактовъ: Гродненскаго по полуночи въ 3 часа 30 минутъ, Московскаго по полудни въ 4 часа 45 минутъ и С. Петербургскаго въ 6 часовъ 55 минутъ.

WIADOMOŚĆ KIEDY DO WILNA POCZTY PRZYCHODZĄ, i o PRZYIMOWANIU KORRESPONDENCYJ.

Przyjmują się korrespondencye: od godziny 8. do godziny 12. z rana.

W Niedzielę, na Trakty: Kowieński, Taurogeński, za granicę i do Trok.

W Poniedziałek, na Trakty: Kowieński i Królestwo Polskie.

We Wtorek, Na Trakty: S. Peterburgski, Ryżski, Mitawski, i Moskiewski.

We Srodę, Na Trakty: Grodzieński, Taurogeński, Kowieński, Rossyany, Królestwo Polskie, przez Brześć, za granicę i do Trok.

W Piątek, Na Trakt: Moskiewski, Swięciański, Kowieński, Taurogeński, Królestwo Polskie i za granicę.

W Sóbbotę, Na Trakty: S. Peterburgski, Ryżski, Mitawski, Grodzieński i przez Brześć do Królestwa Polskiego.

Przychodzą Poczty.

W Niedzielę, z Rygi Mitawy i Zmudzi.

W Poniedziałek, z Kowna i Tawrog.

We Wtorek, z Petersburga i Trok wieczorem.

We Srodę, z Rygi, Mitawy, Swięcian, Grodna z rana, z traktu Moskiewskiego wieczorem.

We Czwartek, z Kowna, Tawrog i Zmudzi.

W Piątek, z Trok.

W Sóbbotę, z Grodna z rana, Moskwy i Petersburga po południu.